

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Historiske Efterretninger

om

den Kongelige lærde Skole

ved

Frederiksborg,

samlede

af

Frederik Peter Jacob Dahl.

Første Hefte.

Indbydelseskrift

ved

Indvielsen af Skolens nye Bygning
den 26de Mai 1836.

Kjøbenhavn.

Trykt hos Directeur Jens Hostrup Schultz,

Kongelig og Universitets-Bogtrykker.

DANMARKS
PÆDAGOGISKE
BIBLIOTEK

Historiske Efterretninger

om

den Kongelige lærde Skole

ved

Frederiksborg,

samlede

af

Frederik Peter Jacob Dahl.

Kjøbenhavn.

Trykt hos Directeur Jens Høstrup Schalk,
Kongelig og Universitets-Bogtrykker.

Fortale.

At allerede Opstillingen af et Billede, der med Klarhed og Troskab skal gjengive Samtidens Indretninger, er underkastet Bannfelighed, viser maaskee Intet paa en mere overtydende Maade, end Forskjelligheden af de Meningsyttringer, der i de sidste Aar have valgt sig Fædrelandets lærde Skoler til Gjenstand. Medens Nogle i disses Indretning efter en — som det syntes — fuldendt Gjærning i det hele Opdragelsesvæsen fandt Betyggelse mod Fortidens Bildfarelser og Misgreb, have Andre i samme alene, eller næsten alene, set Barbarie og Landsforkuelse. Men er der Meget, der ved de bestaaende Indretninger træder i Veien for Blikket, som ei blot behøver at være skarpt, men ogsaa maa besidde Nolighed for at kunne opfatte et usforvansket Billede af samme, hvor meget mere stiger da ei for en henrunden Tid denne Bannfelighed? De fleste Enkeltheder, der ledsagede dennes Indretninger, ere forsvundne; kun Lidet mere end Omridsene staae tilbage, og det Taagesløv, der lægger sig imellem disse og Betragteren, tillader mindre og mindre et sikkert Skue. Smidlertid maa vor Dom om Indretningernes Værd, saa usikker den end er, stedsse blive paalideligere, end den, vi sælde om det Held, der ledsagede deres Indflydelse paa Livet. Paa uventede Maader benytter den eiendommelige Personlighed de mangelfulde Midler; det usuldfornne Givne forarbeides ofte af den Modtagende til en Frugt, Man ei syntes at kunne love sig; og give end de lovbestedte Forhold i ældre Tider ogsaa for Indretningernes Gavnlighed og Virkning en sikkrere Maalestof, — Hvad Man efter Fortidens større Agt for samme, dens stærke Bedhøngen ved det Gamle og dens under langt ængere Bevægelseskrebsse maaskee ringere Omløb og Selvtænken kunde troe sig besøiet til at antage, — da har dog ogsaa under hine Forhold den meer eller mindre heldig begavede Personlighed med Nødvendighed gjort sine medfødtte Rettigheder gjældende og fremkalder derved nogen Usikkerhed i vor Dom. For enhver Tidsalder ligge desuden dens egne Omgivelser i det klareste Lys; og fra dem falder dette gjerne saa stærkt, at det let blænder Diet for andre Tiders Færd med sammes Egenheder. Derfor bliver, som oftest, den ærefrygtsfulde Hylding af, Hvad Man kalder Tidsaanden, et sandt Afgudereri, der tillægger denne en Skaberkraft, som alle med Liv fremtrædende Ideer skulle have at takke for deres Tilværelse, istedet for, at al Historie viser, at den stærke Mennessaand ofte isoleret i fuld Rustning fremspringer i sin Tidsalder, og at de Funker, der fra samme med Virkning falde i den omgivende Materie, ofte istedetfor at træffe denne forarbeidet eller ualmindelig moden til Antændelighed, forefinde denne Egenskab i en til de fleste andre Tider omtrent lige saa stor Grad. Men naar vi af Digterens Ord*):

”Förunderligt, hvad tidens Genius växer!

Och griper kring sig. Först en tanke blott

Uti de vises hufvud. Tiden är

Ett barn af menskan.”

*) Tids-Ruor. Af Rdd, Första Häftet. Stockholm. 1831. S. 23.

underskrive den sidste Yttring, maae vi derved kun endnu bemærke, at Hvad der med Liv og Held griber om sig, ligesaa let kan være et Foster af Daarskab, som af Viisdom, og at det maafee ikke sjældnere har været det.

Den Maade, paa hvilken der hos Nationerne til forskjellige Tider, paa forskjellige Culturtrin, har været sørget for den offentlige Underviisning, er unægtelig blandt de Gjenstande, der med Rette fængsle Blikket. Mange have syset med at fremstille Billedet deraf. Ogsaa i vort Fædreland har Indretningen af de lærde Skoler — og deri affpæller sig Ideen om den høiere Opdragelse — fremkaldt Fleres Behandling; om Nogen har givet et enten saa fuldstændigt Billede af samme, som det i Forhold til Esterretningernes Mængde var mueligt, eller et blot saa udført, som det til Billedets Sandhed var tilstrækkeligt, tør Forfatteren af disse Linier ei tillade sig at dømme. Udreven fra Skildringen overhovedet af Tidssalderen, af Religionsforfatningen, af Statsindretningen, af det hele offentlige og private Liv med alle dets mangehaande Sider, maa den Skildring, som den enkelte Monographie af Skolerne kan fremstille, altid blive noget mangelfuld. Det er ikke blot med Hensyn til Skolernes Forfatning i vort Fædreland i de første christne Tider, at Billedets Opstilling er underkastet saadan Banfælighed; det gjælder ogsaa om enhver følgende Periode.

Det er ei Hensigten af dette og de følgende Hefter at vove et Forsøg paa en saadan almindelig Skildring af Skolernes Forfatning i vort Fædrelands ældste Tid, eller at forsøge samme til vore Dage. De skulle alene syse med en enkelt Skoles Historie. Og det var ikke gunstige Forhold, under hvilke denne Skildring maatte fremtræde. Glædeligt er Dieblikket, da en ny Hæl reiser sig for Videnskabernes Dyrkelse i den tidligere Alder. Herligt staaer Bærket af den nyere Bygningskunst og skuer kommende Aarhundreder imøde som et — blandt større — værdigt Minde om en Konges Dage, hvem Eftertiden af Borgerfrihedens og Videnskabelighedens frodige Blomster vil flette Krandsen under Følelser, levende, som de, med hvilke Nutiden skuer Hjerde Christians Jubelregjering i dens romantiske Lys. Men den Afdølgelse, der traf den ældre Bygning, hvor 200 Aars Betsignelse havde lønnet Stiftens kærlighedsfulde Virken, fortærede ogsaa Stiftelsens Historie, og kun Brudstykker af denne ere nu muelige. Med Kjærlighed har jeg stræbt at samle og ordne disse; meget Ubetydeligt, som nu ene jeg kunde bevare, vil jeg maafee have medtaget, for at ei ogsaa Dette skulde gaae tabt; men hvilken Kjærlighed dvaler ikke ved de eiendommelige Enkeltheder, om end disse ei altid udgjøre de grundvæsentlige Træk hos Følelsens Gjenstand? Og Hvo af Dem, der i Barndommens Aar syselede indenfor de Mure, som nu kun i to Brudstykker ere Grundvolden for de skønnere, over hvilke vore Dnister nedbede Betsignelse, føler ei, at hiin Alder ogsaa skaber sig et Hjem, der i hans Sjæl lader gjenklinge, Hvad Digteren i Mindet om de gamle Omgivelser ud af Alles Hjerte sang om de nye:

”Bedre er de vel maafee,
Ik! men det er ikke de!”

I.

Kilderne til Frederiksborg lærde Skoles Historie.

Foruden endeel trykte Efterretninger, der adspredte findes i de bekjendte Skrifter, som i det Følgende ofte ville blive anførte, haves en vigtig Samling i Adjunct (nu Præst) Paul Bendtsens "Historiske Efterretninger om den Kongelige lærde Skole ved Frederiksborg, Indbydelseskrift til den offentlige Examen i Skolen 1822", 84 Sider in 8vo. Forfatteren havde til dette Arbejde af Kilderne selv, fornemmelig i Skolens Archiv, øst sine Meddelelser, der om mange Gjenstande nu ere den eneste Kilde til Kundskab. Hvad han til et følgende Hefte havde bevaret i sin Excerpt-Samling, fortæredes ved den Jldsvaade, der overgik hans Præstegaard i Glumsøe kort Tid, for Skolens Archiv ved Branden i Hillerød den 11te Mai 1834 gik til Grunde. Naar i den Behandling af Skolens Historie, af hvilken nærværende Hefte udgjør den første Deel, Meget af Pastor Bendtsens Arbejde, der kun er til i faae Exemplarer, ligesvem er optaget, da er Dette steet ifølge hans venstabelige Samtykke.

Af de haandstrevne Kilder til Skolens Historie indeholdt Skolens Archiv de vigtigste. Et af de følgende Ufsnit, der til Gjenstand vil have Archivets Historie, skal indeholde den fornødne Underretning baade om det Meget, der tabtes, og om de vigtige Document-Samlinger, i hvilke Skolen deels igjen har erhholdt Grundvolden til et Archiv ved en af mig ordnet Mængde Documenter, der blandt Professor, Rector B. Bendtsens efterladte Papirer fremdroges i Mai 1834 og med Familiens Samtykke afgaves til Skolen, — deels har at

vente en Berigelse for samme efter Fuldbendelsen af en Fortegnelse over en Mængde Papirer i Frederiksborg Amts Archiv, om hvis Aflevering til Skolen jeg ved Benyttelsen er bleven foranlediget til at gjøre en begunstiget Indstilling. Blandt de Documenter i Skolens Archiv, der i det Følgende oftest ville blive paaberaabte, udhæves her blot 1) en Samling Excerpter af de gamle Regnskabsbøger, begyndt af Rector Torkel Rasmussen Grænovius, noget beriget af de følgende Rectorer, til hvem den synes at være bleven nedarvet uden at høre til Skolens Archiv, paa hvis Fortegnelser den ei forekommer; da jeg i Foraaret 1831 ordnede Skolens Papirer, blandt hvilke den fandtes, blev den optagen blandt samme; ved Udlaan af Archivet undgik den Branden 1834. Den findes her betegnet: Græn. 2) En Protokol med Efterretninger, meest Afskrifter af Documenter, vedkommende Frederiksborg latinste Skole, Hillerøds Hospital, Fattighuus og Kirkegaard. Den fandtes i 2 Exemplarer i Slotspræstens Børge; de sammenstødende Grunde, der lode mig med Sandsynlighed godtgjøre, at Scholarchatet havde besiddet det ene Exemplar, foranledigede dettes Afleverelse til Skolen af Hr. Slotspræst Sølling i Aaret 1835. Denne Protokol findes antydet ved Tegnet: S.

Hvad der af de øvrige skrevne Kilder i Geheime-Archivet, det Kongelige Danske Cancellies samt Rentekammerets, det Kongelige Confessionariats og Frederiksborg Amts Archiver, findes paaberaabt, vil erholde den fornødne Betegnelse.

Af Christopher Jensen Ledøe (Lidov), Hører ved Skolen 1721—1725, siden Præst i Stro, samt af Rectorerne Schrøder og P. Bendtsen, haves nogle enkelte Blade med særdeles vigtige Excerpter, Skolen vedkommende, nu de eneste Kilder, til Kundskab om en Mængde Gjenstande. Formedelt Nødvendigheden af den idelige Paaberaabelse af disse Kilder, der findes i mit Børge, forekomme de for Bequemmeligheds Skyld her betegnede med: Lid., Sch., P. B.

Dpfordring.

I Zwergiuses Siællandste Clerisfe, 1754, S. 659, nævnes et Haandskrift af Christoph. Lidov: "Historia Regiæ Scholæ Fridericiburgicæ", og af Fortegnelsen over Zwergiuses Bøger og Haandskrifter, der solgtes i Kjøbenhavn

den 22 Mai 1758, sees (S. 143), at den med No. LVII betegnede Foliant af Haandskrifterne har indeholdt: "Historia Regiæ scholæ Fridericiburgicæ ab ejus infantia ad præsentem usque illius ætatem virilem à Christoph. Jani Lidovio". Forgjæves har jeg paa det store Kongelige og paa Universitetets Bibliothek søgt dette Haandskrift, og jeg opfordrer herved Enhver, der maatte kunne give nogen Oplysning om dets Tilværelse, til gunstig at meddele mig samme. Opfordringen turde erholde nogen Bægt ved den Bemærkning, at, ligesom med Bestemthed nogle Summer kunne paavises, der, som Privates Gaver til Skolen, kunne forventes lagte til Skolens Stipendiefond, saaledes ogsaa Fremdragelsen af hiint Haandskrift uden Tvivl om nogle lignende Summer vilde kunne tjænke Bished, hvor jeg har maattet tilbageholde en Formodning, der kun medførte Sandsynlighed.

Min Opfordring tillader jeg mig at udstrække til den "Historiske Underretning om den Kongelige Skole ved Frideriksborg", der forekommer i det nævnte Auktions-Catalog S. 69, saavel som til de mange andre, Frideriksborg og Frederiksborg Skole vedkommende Sager, der anføres sammesteds S. 56. 59. 67. 69. 79. 126. 129. 143. 147. 161.

Ogsaa enhver anden Meddelelse af historiske Efterretninger, Frideriksborg Skole vedkommende, vil af mig blive modtagen med den Taknemmelighed, som er den naturlige Gjengjæld for Understøttelse af en Stræben, der med Kjærlighed dvæler ved sin Gjenstand.

II.

Den første latinske Skole i Frederiksborg.

"At bringe Frederiksborgs lærde Skole i Slagtskab med det berømte Kloster Eßrom, som i Middelalderen hørte til de lærdere i Danmark, er en historisk Udsigt, som H. S. Prof. J. Møller først har angivet (De to Holme 1815. p. 51)" ¹⁾, siger P. Bendtsen ²⁾. Men hverken finder Bendtsen Grund til at antage et

1) Eller Skand. Lit. Selsk. Skr. 1814, S. 291.

2) Hist. Eft. o. f. v. S. 3.

saadant Slægtstæb, ikke heller havde Møller seet sit Hæste opfyldt om at kunne paavise en historisk Sammenhæng mellem begge Stiftelser. Ei engang, hvis det skulde være mueligt, "ved Diplomer at godtgjøre, at Hillerødsholm en Tid havde staaet under det nærliggende Esromkloster" ³⁾, vilde den "Læmning" være tilladelig, som Møller antyder. Historiens Lys gaaer klart hen over Begivenhederne, men ligegyldigt, om dets Straaler falde paa den tilintetgjorte eller fremkaldte Spire af Forsterens Hæste. Maae foruden Canike-Skolerne ved Domkirkerne de øvrige Skoler i de ældre Tider ene søges i Klostrene ⁴⁾, siden ogsaa i Kjøbstederne, da bliver der ingen Muelighed i at finde en meget gammel Skole i Hillerød. Forgjæves taler Hillerøds yndige Egn for Sandsynligheden af et Kloster mellem dens Bakker og Dale, Skove og Bænde; forgjæves flytter Resen Ebelholts Kloster og gjør det til Grundvolden for Hillerødsholm ⁵⁾, en Bildfarelse, der ogsaa findes gjentagen i den Fortegnelse over Klostre i Danmark, som er aftrykt i N. E. Østs Archiv f. Psychologie ⁶⁾; forgjæves drager Kjældereren under Hillerøds Præstegaard ved de svære Mure og Hvalvinger Tanken hen til en Kloster-Kjælder; forgjæves nævner Sagnet om Mariasien ⁷⁾, der nu

3) Møller l. c.

4) J. Worm: Forsøg til en Skolehistorie forestillende de latinske Skolers og Skole-Væsenets Tilstand i Danmark før Reformationen, — i det Kongl. Vid. Selsk. Skr. 11te B. 1777, S. 343, ff. Eldligere Undersegelser synes ei at have haft noget Væsentligt at lægge til denne Inddeling af Skolerne, ja tildeels endog at have forbigaaet den hos Worm S. 350. 351. nævnte tredie Art af Skoler, de separate. Sg. Myerup: Hist.-statist. Skild. af Bilst. i Danmark og Norge, 2, S. 216. 238. 340. Tauber: Hist. sch. cathedr. Arhus. 1817. p. 4. sqq. Müllers: Hist. Est. om Nyborg lat. Skole. 1821, S. 3. Daugaard: Om de danske Klostre i Middeltiden, 1830, S. 113. o. s. v.

5) Resenii Atlas Ms. paa det store kongelige Bibliothek No. 724, p. 277, om Frederiksborg: Ab initio erat Monasterium, quod Ebelholtum fuit appellatum, item S. Spiritus Monasterium, ac quondam præfuit Abbas Parisiensis quidam Johannes, vel ut alii volunt Vilhelmus, anno 1201 mortuus. Sed Hermolaus Trolle, procerum quidam Daniae, sæculo superiore, cessante monasteriorum in Dania abusu, initia arcis ibi coepit moliri: quam deinceps Rex Daniae, Fridericus Secundus &c.

6) 20de Hefte, 1825, S. 224.

7) For Den, der om faae Aar ved Sagnet eller Digtet maatte bringes til at opsyge Stedet, hvorom samme bevæger sig, vil den Veiledning ei være overflødig, at Høien laa i Wangen Holmene tæt ved Indgangen til Hestehaven, kun ved en Wei adskilt fra en indgaaende Bøgt af Carls-Sv. Om "Mabo-Høien", der udgjorde dens lavere Deel, da endnu er til, vil vel

næsten ene holdes i Live ved Digtet, der af det fik Liv, Elskende fra det nærliggende Kloster: Om Kloster ved Hillerødsholm eller i Hillerød tie, som hos Daugaard, alle historiske Efterretninger. Og vel havde latinske Skoler i flere af Danmarks større og mindre Kjøbsteder ⁸⁾ gjennem Aarhundreder blomstret og udsendt daanede Ynglinger; vel bød Christian den Tredies Kirke-Ordinants af 1537, at der i hver Kjøbsted skulde være "en Latine Schole" ⁹⁾: Men da Frederik den Anden stiftede sin Skole — den første — paa Frederiksborg, laa ingen Kjøbsted for Slottet. Er det end uvist ¹⁰⁾, om Herluf Trolle ved Magestiftets Tid, 1560, i de 6 Gaarde og 4 Pendingshuse, han i Hillerød besad, eiede den hele By; er det end ubekjendt, hvor nær Byen Plskjøb (Plskjøbing, Plskjøpping, Plskjøb) laa Hillerød til dermed at kunne smelte sammen ¹¹⁾, og mueligt, at Herluf Trolles Eiendom af 6 Gaarde og 1 Garsede ¹²⁾ i denne By ikke udgjorde dens hele Størrelse: Saa er det dog vist, at Byen først længe efter havedes til Kjøbsteders Rang. At det med Frederik den Andens Beslutning om at lægge en Kjøbsted for Slottet ikke er blevet ved de blotte Brevudkast (s. Bilag, No. 3. 4), kan sluttes af Expeditionen i Geheime-Archivets Register paa alle Landene, No. 10, fol. 252. Men hvorvidt Planen er kommen til Udførelse, behøver nærmere Oplysning. Ugrundet er Pontoppidans Beretning fra 1764 ¹³⁾, at Landsbyen Hillerød for 200 Aar siden blev omskiftet til en Kjøb-

beroe paa Godheden af det Sand, den indeholder. Ingen Levninger ere, saavidt bekjendt, fundne i den snart bortgravede Bakke.

- 8) For Anvendelsen af J. F. W. Schlegels Bemærkning om Betingelsen for Erkjendelsen af en By i ældre Tider som Kjøbsted — "Om de gamle Danskes Retssædvaner og Autonomie" i Vid. Selsk. Philos. og hist. Afl. 3die D. 1827, S. 175, — er ved Hillerød ingen Muelighed.
- 9) Udgaven 1582, fol. LX. a.
- 10) G. Knudsen: Danmark i Middelalderen, I, 1834, S. 41.
- 11) Det er mig ubekjendt, paa hvilke Grunde Danske Atlas VI, 62 henlægger det gamle Hillerød paa den Plads, der nu kaldes "Bakken." L. Doesen gjentager i Herluf Trolles Levnet 1780 denne Uttring S. 52. Knudsen bestemmer l. c. 41. 42 Intet derom. Snarere har Plskjøbs Beliggenhed nærmet sig "Bakkens": I Hillerød anlagdes Christian den Tredies Skole; om Steenbroen mellem Slottet og Hillerød er Taler i Frederik den Tredies Brev af 11te Januar 1649 i Sjæll. Regn. No. XXXI, fol. 50. o. f. v.
- 12) Knudsen, l. c. S. 42.
- 13) Danske Atl. 2, S. 313.

sted. De Privilegier, Byen den 4de April 1606¹⁴⁾ erholdt af Christian den Fjerde, confirmerede af Frederik den Tredie under 10de Juni 1661, vare endnu ei Kjøbsted-Rettigheder: Paa Kjøbsted-Fortegnelsen af 22de August 1580¹⁵⁾ findes Hillerød ikke; 1646 regnedes Byen endnu "ikke for nogen Kjøbsted"¹⁶⁾, og det samme gjentages endnu 1654¹⁷⁾ o. s. v. Betingelserne for en latinist Skoles Tilværelse — vi tage Ordet i en ei meget streng Betydning, men om alle saadanne, i hvilke der ogsaa af Ikke-Studerende "lartes Latin i det Mindste til et Ave Maria og Pater noster", — nemlig Beliggenheden ved et Kloster eller ved en Domkirke, eller dog i en betydelig By, savnedes altsaa i det lille Hillerød. Biskop tiltog Byen snart, da Frederik den Anden holdt Hof paa Slottet: Allerede 1563 sammentraadte saaledes et Interessentskab til Anskaffelse af Liigklæder, Liigbøre o. s. v., og "kun 16" maatte udgjøre Interessentskabet¹⁸⁾. Et Brev af Frederik den Anden under 6te Mai 1585¹⁹⁾ viser ogsaa, at endeel Mennesker strømmede til formedelt Hoffets Nærhed; men hvad Knudsen²⁰⁾ bemærker, at Hillerød "sildig blev et Sogn", det sees ogsaa af samme Brev, der byder, at De i Hillerød eller i Østfløpping, der ei ere Kongens eller Slottets Tjenere, skulle søge Herluff eller Thierrebys Sognkirke, "hvilken huer er beleyligt, Och Icke at skulde mue søge Slotkircken". Byen havde altsaa endnu ingen Kirke; og denne fik den først under Christian den Fjerde²¹⁾, i hvilket Aar, er maaskee vanskeligt at sige; men "den gamle Kirke", i hvilken efter P. Bendtsens Vidnesbyrd i Danske Atlas²²⁾ endnu 1617 holdtes Gudstjeneste, og hvis Kiste eller Fattiges-Blok af den nedenfor S. 15 nævnte Almisse-Bog i Aaret 1617 sees at have været hensat

14) Ei 1608, (som det hedder i Danske Atl. 6, S. 63 og i Raabeks: Frederiksborg Slots Beskrivelse, 1832, S. 15), s. Sjæll. Register, No. 25, fol. 163.

15) Danske Magazin, 4, S. 224.

16) N. Bernsten: Danmarkis og Norgis Fructbare Herlighed. 1646, S. 23.

17) J. E. Wolfs Encomion regni Daniæ, 1654, S. 514.

18) Ifølge Efterretning i "Hillerød Kjøbsted Interessenters Liigklæde Bog" fra 1735 (efter den oprindelige Protokol fra 1563, der tabtes ved Branden i Frederiksborg 29de April 1733) hos Slotspræsten i Frederiksborg.

19) Sjæll. Regist. No. 12, fol. 404.

20) l. c. S. 29.

21) Resens Atlas Ms. l. c. p. 284.

22) 6, S. 65.

ved Slottet, har alene kunnet benævnes saaledes i Sammenligning med en nyere, der efter Pontoppidans Vidnesbyrd²³⁾ siges at have staaet to Aar. Denne sidste Kirke nedblæste i en stærk Storm 1624²⁴⁾. En midlertidig Kirke indrettedes i Stalden ved Slottet, og 1630 aabnede Christian den Fjerde Slotskirken selv for Hillerøds Menighed. Opførelsen af en Kirke i Byen selv har, uagtet samme har været bestemt, siden ei fundet Sted.²⁵⁾ I visse Tidsrum har Skolens store Læseværelse tjent Byen til Kirke²⁶⁾; i de sidste Aar før Kronings- og Høitideligheden den d. 31te Juli 1815, holdtes Gudsdienssten i Rosen paa Slottet, efter 1815 atter, som ellers, i Slotskirken, der ogsaa efter Borttagelsen af Indretningen til hiin Festsalighed siden 1833 i sin hele Storhed og Skjønhed har staaet aaben for Slottets og Byens Menighed. Langt tilbage i Tiden vare Grændserne af det store²⁷⁾ Tjæreby Sogn blevne indskrænkede, og ved Frederik den Andens Brev af 4de Novbr. 1655²⁸⁾ var Herlov Kald efter Præsten Suennings Død lagt som Anner til Slotspræste-Embedet ved Frederiksborg.

Gaare ufuldstændig synes Hillerødsholms Historie for bestandig at maatte blive. De faae Data hos Knudsen indtil Herluf Trolles Tid²⁹⁾ antyde dette tilstrækkelig. Hillerødsholm var blevet en Eiendom i Gøyrernes Familie, og Trolle fik ved sit Ægteskab med Birgitte Gøye denne Gaard³⁰⁾ og maaskee ogsaa Græfsgaard³¹⁾. Fra Martini Tid 1544³²⁾ til 1560 byggede og boede det herlige Par paa Hillerødsholm; da sluttedes det bekjendte Magestifte, den 1 Juli 1560. Man antager, at Trolle nødigt forlod Hillerødsholm, idet han gav efter for Kongens Dnske³³⁾. Endnu i Aaret 1562 see vi ham syse paa Holmen

23) Efter Beretning af H. Gerner, — D. Atl. 2, 314.

24) Ifølge "Hillerød Kirkegaards Regnskaber fra 9 May 1624 til 6 Febr. 1678," — Protokoll i Frederiksborg Amtsbog. Aarskallet 1627 hos Pontoppidan, D. Atl. 2, 314, og i Refens Atl. Ms p. 284, er urigtigt.

25) S. Frederik den Andens Brev af 28 Febr. 1655. Sjæll. Regn. No. XXXIII, fol. 230.

26) S. Bilag No. 14. 15. 18.

27) Knudsen, l. c. S. 29. f.

28) Sjæll. Regist. No. 23, fol. 708.

29) Knudsen, S. 39. 40.

30) Boesen l. c. S. 52. Melchior om Herlufsholm, S. 59.

31) Danske Magazin, 2, S. 32. Elg. Boesen S. 52. 53.

32) Boesen, S. 47.

33) J. Møller, l. c. S. 247.

for at indrette Alt til sin Konge³⁴), og endnu staae de to runde Taarne med Aarstallet 1562 og Kongens Valgsprog. Snart — den 23 Mai 1565 — stiftede Herluf paa sit nye Riddersæde Herlufsholms berømte Skole. Og skal han deri antages at have havt nogle tydske Skoler til Monster³⁵), da hengiver Man sig let med J. Møller³⁶) og P. Bendtsen³⁷) til den Tanke, at det var Trolles Forbillede, der svævede Kongen for Nie, da han paa sin Borg stiftede en Skole for boglige Kunster, forbunden med et Communitet. Grunden til denne Stiftelse lagdes ved Kongens Fundats af 24 April 1568, der findes aftrykt i Bilaget No. 1³⁸).

Af Sagnet aldeles forsvunden og af de historiske Samlere³⁹) kun flygtig berørt var denne Skole, ubekjendt selv dens Fundats, indtil P. Bendtsen 1822 lod den trykke⁴⁰). Ifke 17. Aar⁴¹) stod Skolen ved Magt, og fra dens Virksomhed ere saare faae Minder nedbevarede til vore Dage. At den blev Moder til Skolen i Soroe, var det eneste Tilforladelige, der om den hidindtil var blevet udhævet. Som dens Rectorer angiver A. Thura⁴²):

- 1) Mag. Frants Nielsen ("Franciscus Nicolai"), siden Lector i Theologien, Canik og Præst ved Næstvede Domkirke, ifølge hans Gravskrift i Domkirken, der ogsaa mælder hans Død 1603.
- 2) Mag. Søren ("Severinus")..... siden Præst i Nystykke i Sjælland.
- 3) Mag. Morten ("Martinus")..... siden Præst i Karlebo, derpaa til Nicolai Kirke i Kjøbenhavn.

34) Ifølge Brev fra Trolle til Kongen af 27 Febr. 1562; Originalen i Geh. Arch. Samlingen "Frederiksborg Slot."

35) Niels Hemmingsons Bisprediken over S. Trolle, 1565, S. I. v.

36) l. c. S. 286.

37) Hist. Eft. S. 6.

38) Det urigtige Datum hos Tauber i (Udsigt over Sorøe Academies Forfatning o. s. v. 1827, S. 10): "25 April 1560" er indkommet fra Nyerup l. c. 3 D. 1 Bind, S. 31 og her kun tildeels foranlediget af Wolf l. c. S. 534. — Magestiftebrevet er først af 1 Juli 1560.

39) Wolf, S. 534. — Thura, Idea etc. p. 42. 43. og Valva etc. p. 94-96. — Hofman, VII, S. 167. 169. flg. 556. f. — Nyerup, 3, 1. S. 31. 32. — Møller, S. 286. ff.

40) Hist. Eft. S. 6:11. Elg. J. Møller l. c. S. 287, Anm.

41) Jeg veed ikke, med hvilken Grund Møller l. c. 287 indskrænker dens Varighed til 10 Aar.

42) Idea etc. p. 43.

4) Mag. Bertel Lambertsen ("Bartolus Lamberti").

Uden Forandring anføres Disse ogsaa Pag. 95. 96. i samme Forfatters bekjendte Haandskrift paa Universitets-Bibliotheket: Valvæ scholarum Danici regni apertæ, der fortsætter Skolernes Historie til 1738.

Hvad Frants Nielsen angaaer, da har Esterretningen sin Rigtighed; Anførelsen af de tre øvrige er derimod grundet paa en Feiltagelse, som Rector P. Bendtsen i Danske Atlas 6, S. 65 sees at have bemærket. Og naar de tre Mænd af Thura nævnes "teste vetusto quodam Ms"⁴³), da troer jeg at have fundet Kilden til Feiltagelsen, men tillige til dens Rettelse, i en Protokol ved Slotspræste-Embedet i Frederiksborg: "Fridricsborg Almysse-Bog," der begynder med 1617 og sluttet med 1686. Af denne Protokol sees, at der i Hillerød i Begyndelsen af det 17de Aarhundrede har været en Dreng- og Pige-Skole, i hvilken ved Underviisningen ogsaa brugtes latinske Bøger, saasom: Brevi Nomenclator H. Junii; P. Grammat. Phil. cum Prosod.; Epit. Catecheseos Witteberg.; Euangel. et Epist.; Sententiæ P. Mimi; Epit. Phrasium A. Manutii, o. s. v. Som Skolemestere ved denne Skole, der efter 1630 kaldes "den lille," forekomme

1617-1619 Søren Jensen ("Skolemester og Degn");

1619 Morten Marcusen;

1620-1626 Bertell Lambertson.

1627-1633 Niels Sjørgensen, der ved Paaste 1633 blev Præst til Qvistofte i Skaane.

Følgen af Navnene paa disse Mænd, af hvilke den sidste, "Nicolaus Georgii," hos A. Thura⁴⁴), anføres som den første Rector ved den af Christian den Fjerde stiftede Skole, viser allerede tilstrækkelig Sammenhængen ved Feiltagelsen. Og al Tvivl hæves ved følgende paa Documenter grundede

Liste over Rectorerne ved Frederik den Andens Skole.

1) Mag. Frants Nielsen. Temmelig rigelige og meget hadrende ere Esterretningerne om denne Mand. Vi finde ham som Skolens Rector i dens første

⁴³) I. c.

⁴⁴) I. c. De samme 4 Mænd findes forresten ogsaa i Refens Atl. Ms. p. 286.

Aar: Ved Brev til Peder Dre af 19 August 1568 understøtter Kongen ham til hans Magister-Promotion⁴⁵⁾; et Brev af 2 Octbr. s. A.⁴⁶⁾ lover ham efter 3 Aars troe Tjeneste det første ledigblivende Kanikedom ved Koeskilde Domkirke; et følgende af 17 Juli 1569⁴⁷⁾ tilliger ham et saadant, der er blevet ledigt, og byder, at han, naar han ikke længer er Skolemester, skal residere ved Domkirken, holde sin Residents ved god Hævd og de tilliggende Bønder ved Lov, Skjel og Ret. Da han endnu 1572 ikke har faaet Kanikedømmet, tillægger Kongen ved sit Brev af 26 Octbr.⁴⁸⁾ ham, indtil hiint Lofte er gaaet i Opfyldelse, 2 Læster Korn aarlig af sin Gaard i Koeskilde. Ved Kongens Brev af 4 Sept. 1573⁴⁹⁾ finde vi Skolemanden kaldet til Slotspræst ved Kirken paa Frederiksborg Slot; foruden Gaarden Fjeldkindstrup som Præstegaard tillægges ham betydelige Indtægter og Benaadninger, og efterat Kongens Brev af 8 Januar 1574.⁵⁰⁾ har kaldet Severin Grønbeek til Slotspræst paa Frederiksborg, meddeler et andet af 21 Marts s. A.⁵¹⁾ Frants Nielsen, — der ”nu en thiid lang haffuer ladett Siig bruge for en gudhordh thienner her paa Slottid Saa Och saa wdi Skolen for en Skolemester, och Optucht og Lerdt Wngdommen, Och Siig wdj Samme kald vdi viii aar wdj Alle maader throligen fiteligen och wel sticed och forholdit, Som en gudhordh thienner Egner och bør att giøre,” — Tilladelse til nu, da Sygdom og Diensvaghed hindrer ham i at forestaae sit Kald længer, at boe i Koeskilde, o. s. v. Et Blik ind i denne af Kongen med saadant Vidnesbyrd hædrede Mands Skole- og Huus-Liv aabnes os maastee ogsaa ved Angivelsen af 2 Haandskrifter i Zwergiuses Bog- og Manuscript-Katalog S. 129: ”Officia conjugum in nuptias M. Francisci Nicolai et Marinæ Jacobi à juventute Schol. arcis Fridericiburg.” og: ”Ps. XLV Carmine redditus et dedicatus Sponso M. Fran-

45) Geh. Arch. Tegn. p. all. Land. No. X, fol. 158.

46) Geh. Arch. Register p. all. Land. No. 10, fol. 220.

47) Sftd. fol. 251.

48) Udkaft i Geh. Arch. — Danske Canc. Sjæll. Regist. No. 11, fol. 32.

49) Sjæll. Regist. No. 11, fol. 58.

50) Sftd. fol. 86.

51) Sftd. fol. 110.

cisco Nicolai a. P. J. R.” Og vi bør vel ikke forlade denne Mand uden at kaste et Blik paa hans Gravminde i Roeskilde ⁵²⁾:

”Clarissimi Viri
Mag. Francisci Nicolai
Alburgensis

S. S. Theol. Lect. et Eccl. hujus ⁵³⁾ Pastoris, qui obiit 6 Octbr. 1663 ⁵⁴⁾

Francisci hic recubant venerandi viscera, Lector

Divini Verbi ac buccina sancta fuit.

Inclyta Rectorem hunc Schola Fridrichsburgica primum

Vidit et ipsa Roës-kildia Canonicum.

Christum, sacra, necem, coluit, docuit, superavit.

Justa, alacri, stabili, mente, labore, fide.

Ergo inter superos nunc gaudia mille capessit,

Ista legens simili sorte fruare, vide.”

- 2) Mag. Peder Hansen Riiber. Ved Frederik den Andens Brev af 24 Marts 1573 ⁵⁵⁾ blev han kaldet til Skolemester. Angivelsen af Vilkaarene ved hans Stilling stemmer med Fundatsen og nævner Underholdning med Æl og Mad, en god ”Engelst Kledning och xx Enkind Daller,” samt efter 3 Aars trolige Embede et Kanikedom i Roeskilde eller Nibe.
- 3) Anders Weylle, kaldet ved Frederik den Andens Brev af 18 Mai 1578 ⁵⁶⁾, synes at have været den Forannævntes Eftermand. Hvem denne A. Weylle var, hvorlange han bestyrede Embedet, om han inden Skolens Nedlæggelse har havt nogen Eftermand, — disse og flere Spørgsmaal maa jeg lade ubesvarede. Vi saae ovenfor, at J. Møller kun vilde give Skolen en Varighed af 10 Aar.

Hvad Skolens Overbestyrelse angaaer, da viser Fundatsen, hvilken Andeel

52) Pontopp. Marm. Dan. II. Appendix. p. 281.

53) I Roeskilde.

54) Skal være 1603.

55) Udkast i Geh. Arch. — Danske Canc. Sjæll. Reg. No. 11, fol. 43.

56) Sjæll. Reg. No. 11, fol. 373.

i samme der var tillagt Leensmanden samt Kongens Hof- og Slots-Prædikant. I det os her vedkommende Tidrum vare Leensmændene:

- 1) Tjorgen Munk, 1565. Han døde 1578 (Sjæll. Reg. No. 11 fol. 337).
- 2) Johan Taube. Han blev Leensmand den 20 Mai 1578 (Sftd. fol. 375).
- 3) Joachim Leist. 1586.

Hofprædikanterne vare:

- 1) Niels Nielsen Golding, 1559-1578 (Zwerg. Sj. Cl. S. 472 ff. Pontopp. Marmora Dan. 1, 27).
- 2) Christopher Hieronymus Knopf, 1567-1611 (Zwerg. S. 479 ff.). Af et kongeligt Brev af 6 Febr. 1576⁵⁷⁾ sees, at han af Koeskilde Capitel da var kaldet til at være Cantor i Koeskilde (Slg. Marm. Dan. 1, 33).

Om Ingen af dem har jeg med Hensyn til deres Forhold til Skolen fundet noget Mærkeligt, der fortjente at fremhæves.

Af Dem, der ere udgange fra denne Skole, kan jeg alene nævne den be-
kjendte Jonas Jacobsen med Tilnavnet Venusinus, en Søn af en Præst i Lands-
krone. I et Brev, dateret "die Urbani an. 1579"⁵⁸⁾, anbefaler David Chy-
traeus denne unge Mand til Frederik den Andens Understøttelse⁵⁹⁾. Kongen
bevilgede ved Skrivelse af 2 Juni 1579⁶⁰⁾ den unge⁶¹⁾ Venusinus 100 gamle
Daler aarlig "til hielp att Studere mz vden Riiiget." Fra hans Bequemhed til
efter de 6 Mars Forløb at studere paa et fremmedt Universitet er det vel usikkert
at slutte til Udstrækningen af den Underviisning, der gaves i Skolen; men det
Antagende⁶²⁾, at Læretiden kun synes beregnet paa de første Elementer, er ei
heller sikkert. Fundatsens ubestemte Udtryk i § 13 erholder vel ikke heller nogen
ganske paalidelig Udtydning i Chytraeus's Ord: "in aliis *Academiis*."

57) Sftd. fol. 195.

58) Gelehrter Männer Briefe an die Könige von Dänemark — zum Druck befördert von A. Schumacher, 3 Th. 1759, S. 170.

59) Det hedder l. c. "Institutus est in schola R. M^{tis} V. *Fridrichsburgensi* Sexennium, et grata mente commemorat, promissum a R. M. V. illius Scholæ nominatim factum esse, eos, qui fundamenta studiorum fideliter ibi jecissent, prae caeteris liberalitate et munificentia R. M^{tis} V. in aliis *Academiis* sustentatum iri."

60) Sjæll. Regist. No. 12, fol. 24.

61) Karstallet "1550" i Myerups Lit. Ver. S. 649 maa indeholde en Trykfeil.

62) Råsbek, Frederiksborg Slots Bestr. S. 19.

For Byen ved Slottet kan Skolen i oekonomisk Henseende ei paa samme Maade have været vigtig, som den sildigere stiftede: Paa Slottet staaendes Disciplene Logis, Underholdning og Klædning.

Den sidste Bemærkning paapeger vel ogsaa en Urigtighed i A. Thuras Beretning, at Frederik den Anden overførte Skolens Indtægter til Sorø Skole⁶³). For den Beretning hos P. Bendtsen⁶⁴), at "Skolebygningen folgtes 1584," og at "Kenterne af hvad man fik for den, tillagdes Conrector i Helsingøer," er Kilden mig ubekjendt. Men neppe er denne sikker: I Documenterne fra hiin Tid skjælnes stedse klart nok mellem Udtrykkene "paa" og "for" Slottet Frederiksborg. Herluf Trolles Forbilleder, men endnu mere Communitetets Indretning og Fundatsens egne Ord, lade neppe antage Andet, end, at Skolen var i de til Slottet hørende Bygninger.

At Frederik den Andens Skole paa Frederiksborg Slot er Moder til Skolen i Sorø, er allerede bemærket. Den gif saaledes ei bort uden heldige Spor⁶⁵), skjøndt den opløser sig med en Dissonans, der dog har det Mærkelige, at Interims-Fundatsen for Sorø af 17 April 1585, der, saavidt jeg veed, aldrig har været trykt, er en næsten ordlydende Gjentagelse af den frederiksborgske⁶⁶). Den

63) Idea etc. p. 42. "reditus et privilegia A. 1588, ad Monasterium Sorensense transferebat" [Frid. II]. — Ogsaa det angivne Aarstal er urigtigt. Begge Feil ere vel indkomne fra Refens Afl. S. 285.

64) l. c. S. 12.

65) Slg. J. Møller l. c. S. 289 f.

66) Naar Man læser denne (Bilag No. 1) med følgende Forandringer, kan den forsiike nu ogsaa anses for aftrykt:

§ 4. "Slogpredicant med" l. "Superintendenten wdj Siellands Stigt och" —

§ 8. "xx" l. "xxx."

§ 10. "En Bonet," l. "Ett Bonnett."

§ 11. "Tadeburs — thou," l. "Quinden ther wdj Klosteritt thuo."

§ 12. "Slog predicant," l. "Leensmand ther Sammesteds och Superintendenten."

§ 14. "hoff och Slogprediger," l. "Leensmanden og Superintendenten."

§ 15. "Dch skall Superintendenten her wdj Siellands stigt, som nu Er Eller her effther kommandis wordet, Karligen naar hand drager wdj Visitatz, Dgsaa besøge Samme Schole, Dch forfare baade om Scholemesterens, Herins och Scholeborrens lenlighz, och Fremgang, wdj Vere, Dch om Aldthingest mz thennum tilberlig forholdis, Dch therfor tha nogenn brost och feill wdj nogenn Deell befindis, Tha skall hand ther om giffue wor Leensmand tilkiende, Eller och of thz lade wide. Siden wille wij o. s. v. [som Bilaget].

Livlighed, Munterhed og Nedladenhed, der herskede hos Frederik den Anden, og hvori J. Møller⁶⁷⁾ finder en heldig Modvirkning imod en uuelig opstaaende Bitterhed i Sindstemning, blev vistnok af Mange, der lyttede til Ordet: "Kongen er ikke hjemme," ilde benyttet og "medførte adskillige Ulemper"⁶⁸⁾. At ogsaa Skolen har følt Indvirkningen af den idelige Udspreddelse og — det meget "Ehystøll," der fast mere, end Behov gjordes, uden Kongens Vidende blev ført til Frederiksborg⁶⁹⁾, lægger Indledningen til Fundatsen paa Sorø Skole af 30 Mai 1586⁷⁰⁾ for Dagen i det bekjendte Sted, der hører herhid: "Vi Friderich den Anden — — — Gjøre alle vitterligt, at eftersom Vi nogen Aar siden forleden, haver stiftet og funderet, paa Vort Slott Friderichsborg, en Trivial-Skole, hvorudi 30 Persohner med en Skolemester og Hører skulde have deres nødtørftige Underholdninge, effter som den Fundas, som Vii paa samme Skoole have ladet oprette, ydermere formelder og indeholder, og Vii siden ere komne udi Forfaring, hvorleedis med samme Skole-Børn meget forsømmes, saa de icke kunde holdes udi sliq Evang og Disciplin, og ei heller udi Lærdom og Optugtelse saa formeres og forfremmes som det sig bør, af den Aarsage at Vi selv idelig gen holde Hoff paa førnesnte Vort Slott Friderichsborg, og de der daglig med gemeene Hof-Tienere kunde have Umgængelse, hvoraf Ungdommen meget bliver forført og forkrænket. Da efterdi Vii for saadanne bevægelige og nødtørftige Aarsager skyld ere bleven til sinds, een besynderlig og bedre Kongelig Skole, paa et andet mere, beqvamme og velbeilelig Sted, at fundere og oprætte, have vi udi den Hellig Trefoldigheds Navn, Gud Allmægtigste til Vre — — — stiftet

"Thenne forne Ordning wille wij for en Guig Fundas och Skick her Samestedz, Effther som foruit staer, For os och wore Efftherkommere, Kominger wdj Danmark, haffue holdit, Och skulle wor Leensmand, som nu Er Eller her Epther Kommendis worder ther sammesteds her Epther sig aldels haffue at Rette, och forholde.

Actum Kronneborg thend xvij Aprilis Aar 16 Mdlxxxv."

(Efter Sjællandske Register No. 12, fol. 399-401).

67) Vid. Selsk. Philos. og hist. Afl. 2, S. 320.

68) l. c.

69) S. Kongens Brev af Frederiksborg 22 April 1582 i Nye Danske Magazin 1, S. 79.

70) Den findes i Sjællandske Register No. 12, fol. 523-550. — Hofm. VII, S. 556-585, hvør Datum er 31 Mai.

og funderet — — — Gørse-Kloster — — — at skulle være og blive til ævig Tid een almindelig Trivial-Skole”⁷¹⁾ o. s. v.

Det var saaledes, at Skolebørnenes glade Tumlens, der var udartet til Wildskab, maatte ophøre paa Borgen, i hvis Nærhed⁷²⁾ imidlertid den 12 April 1677 Christian den Fjerde var kommen til Verden, der snart skulde give Borgen og Byen fornøet Liv.

III.

Stiftelsen af den anden latinske Skole.

En Række af Aar var gaaet hen, og Christian den Fjerde stod i den sildigere Manddomsalder. Den Plet, hvor han fødtes, havde modtaget Beviser paa hans Kjærlighed. Allerede i sin Unglingsalder¹⁾ havde han reist den stolte Borg, der endnu staaer i sin fulde Kraft som Gjenstand for almindelig Beundring. Fra den var han ilet til mangen Heltebedrift; fra den havde han udøvet mængden ”Kongedaad i Fredens Færd”; da besluttede han ogsaa i dens Nærhed at ”bygge et Lærdoms-Tempel”, hvor Ungdommen i Gudsfrugt, gode Sæder, Lærdom og boglige Kunster kunde oplæres; thi ”Regna Firmat Pietas”. En Paapegen af en udvortes Anledning²⁾ til denne Kongens Beslutning er vel umuelig, og al Sagen derefter ufornoden, hvor en tilstrækkelig Grund kan findes i hans ”Christelige Betænkende”. Fra Slottet selv udgik Kongeordeet i Fundatsen

71) Efter Aftrykket hos Hofman.

72) Den Tornebusk, under hvilken han efter Sagnet fødtes, er for længe siden forsvunden; den Holm, paa hvilken den ved Slottet havde faaet sin Plads, er naaget Forandring endnu kjendelig.

- 1) Resen i Atlas Ms. p. 278. sætter Redrivelsen af det ældre Slot ”circa annum 1603.” Jeg veed ikke, om nogen Sildigere med større Bestemthed har angivet Tidspunctet for Begyndelsen af den nye Bygning.
- 2) At denne skulde findes i den tilfældige Mulkt af 3000 Rdlr., som Holger Rosenkrants til Glimminge var dømt til at erlægge, er vel ogsaa snarere Pontoppidans Udtryk, end hans Mening, naar han i Annal. eccles. Dan. 3, 120. siger: ”und da das Geld ad pios usus gegeben werden solte, entstund hieraus die erste Anleitung, eine Friedrichsburgische Schule zu stifften.”

af 29de Marts 1630.³⁾ Det er denne Skole, hvis Historie Følgen af nærværende Arbejde skal være helliget. Som almindelig Bemærkning maa jeg her tilføie, at, naar det i Schacks Revision og Fortsættelse af Hofmans Fundatsamling, 1ste D. 1832, S. 247. efter Omtalen af den ældre Skole hedder: "Som Fortsættelse af denne betragte vi den nuværende", og naar Kasbek i Frederiksborg Slots Beskrivelse 1832, S. 17. finder, at Skolens Forhold til Slottet "leder til at betragte den nuværende Skole som Fortsættelse af en lignende ældre", da er mig ingen Omstændighed bekendt, der kunde begrunde Antagelsen af en historisk Sammenhæng mellem de omhandlede Skoler.

IV.

Skolebygningen.

Den af Christian den Fjerde stiftede Skoles Hovedbygning stod fra 1631 til 1834. Paa hvilke Grunde Nogle⁴⁾ have kunnet tvivle, om den var opført af Christian den Fjerde, eller antage den for en ældre Bygning, er mig ubekjendt. De Spor af en anden Indretning, som Rector P. Wendtsen⁵⁾ vil have fundet, kunde ligesaa gjerne have været Følger af sildigere Forandringer, og saadanne skulle nedensfor blive paaviste. Aldeles ugrundet vilde det være at antage Bygningen for den Gaard, der, som Kongen i Gjæld tilfalden, omtales i Fundatsen, ikke blot med Hensyn til denne Gaards ubetydelige Pris, men ifølge det udtryffelige Vidnesbyrd efter de gamle Regnskabsbøger: "Ao. 1630: gav Maj. en gaard udi Hillerød til skolen, andtaget udi giæld effter Lennert

3) At Ingen nu, da Original-Fundatsen ei mere er til, af vedkommende Register-Protokol i Danske Cancellies Archiv, eller af en samtidig Aarbog over Christian den Fjerdes Regjering, Ms. in fol. 874. i den gamle Kongelige Samling paa det Kongelige Bibliothek, skal foranlediges til at ansætte Datum til den 31te Marts, maa jeg bemærke, at det ovenfor angivne Datum er det rigtige baade ifølge alle Anførelser i Skolens ældre Documenter, og ifølge Original-Concepten blandt Sjællandske aabne Breve for 1630 i Danske Cancellies Archiv, efter hvilken Bilaget No. 2 er aftrykt med Udfyldelse, hvor den var beskadiget, efter Afstrifter i Skolens Archiv; og jeg behøvede ei at tilføie et Vidnesbyrd af mig som den Sidste, der har — i Foraaret 1831 — seet Originalen. Denne gjemtes i Skolens lukte Kasse.

4) Hofm. VII, 167. — Rector P. Wendtsen i Danske Atl. 6, 66.

5) l. c.

Kock, og siden soldt til hands eftermand Melchior Lennertsen, opvardter i den Nye Dyrehave her for Friderichsborg for j^c Specie daler, og rendten er med — vj dlr. erlagt til Paaske 1631⁶⁾. Den kan altsaa ei engang have tjent til Grundvold for den nye Skolebygning.⁷⁾ Men at Bygningen er fra Grunden af fremstaaet paa Christian den Fjerdes Bud, derom kan vel ingen Tvivl være ifølge Ordene i Fundatsen: ”— en scholle — som wij med ded første — Achter at lade Opbygge”. Dertil passer Anbringelsen af det danske Vaaben med Kongens Navn (C4) og Aarstallet 1631⁸⁾; dertil passer Liden af et Par Aar, der i de Dage vel kunde medgaae under Opførelsen af en saadan — ny — Bygning og dens Henstand, inden den toges til Beboelse. Thi først ved Michelsdag 1633 fandt dens Indvielse Sted⁹⁾; og at dette ei var skeet af Mangel paa Disciple, af hvilke vistnok endeel ventedes og kom fra langt borte liggende Steder, sees af disses Antal, der ved Juul 1633 beløb sig til 25,¹⁰⁾ blandt hvilke de Fleste sikkert vare fra Eggen selv.

Et Billede af Skolen fra hiin Tid gives neppe. Men af de dette Hefte vedføjede Tegninger vil den første, der viser Bygningens Udseende og Indretning, som den var indtil 1806, give en temmelig tro Forestilling om den. Henstille vi os for Bygningen, der efter Længden meest ligger i Øst og Vest, behøve vi kun at tænke os følgende Forandringer i dens Facade, for hvis rigtige Angivelse en Protokol med dens Bygnings-Regnskab 1673—1782¹¹⁾ er Borgen: Indgangsdøren var indtil 1713 anbragt eet Fag længer fra den vestlige Ende; Bindueskarmene, i det Mindste i anden Etage med Buer, vare afdeelte til fire Kammer, de smaae Kuder lagte i Bly; og et Stakitværk, gammelt nok til, at et nyt maatte reises 1683, løb — indtil 1703 — hen under

6) Lid.

7) Formodning hos Raabbe l. c. S. 16.

8) Dette i Sandsteen udhugne Vaaben, der forhen havde sin Plads over Porten og ved Skolens Brand-kun lidet blev beskadiget, er nu, restaureret, anbragt over Skolens Hovedtrappe inde i Bygningen.

9) Frid. Almyssø Bog ad ann. 1633.

10) l. c.

11) Den fandtes og kom i Skolens Archiv i Aaret 1834.

Binduerne. Med en Længde af 59, en Høide indtil Tagstjægget af 12 Alen, havde Bygningen — de $26\frac{1}{2}$ Tomme tykke Mure iberegne, — kun en Dybde af 13 Al. 18 Tom. Steilt reiste Taget sig, og i hver af de høie Gavle var et Værelse med 2 Jag Binduer indrettet. Mod Vesten eiede Skolen en liden aabenliggende Grund; Eiendomsrettigheden var forglemt, indtil nogle Documenter, der hjemlede samme, i Mai 1834 fandtes blandt de S. 8. nævnte Papirer, og, af mig tilfillede Skolens Forstanderskab, foranledigede Tilkjøbet af et noget større Num. Nedrivelsen af et Huus under den sidste Brand lettede ogsaa Anskaffelsen af en Grund ved den østlige Ende af Bygningen¹²⁾, og den nye Skolebygning ligger nu frit mod alle Sider, udvidet med 5 Alen i Længden og 4 i Dybden, saa at — tilligemed Kjalderens Mure — kun Grundvolden mod Gaden udgjør Levningerne af den gamle Bygning.

Vi kaste Blikket ind i det Indre af Bygningen: Uforandret syntes den store Skolestue i den vestlige Ende at have bevaret sin oprindelige Form: Den Indtrædende havde til venstre 2den, til høire 3die Lectie, hver med en stor høi rygget grønmalet Træstol for Hørerne. To Trin forte op i Mesterlectien, der ene ved et Trælværk var adskilt fra de tvende andre; ved Dgangen dertil havde Man ligesom sig, det store Katheder, hvis 2 Døre aabnede Udgangen til Skolens Landkort o. s. v.; til venstre stod — i det Mindste fra 1731 af¹³⁾ — den store Kaffelovn. Under Loftet løb de hvidtede Bjælker hen i ringe Afstand fra hverandre, understøttede til at bære den paahvilende Skorsteen og Skillerumsnurene i anden Etage ved 2 lange rødmalede Træer af et sværere Slags,

12) Saadant Tilkjøb var allerede, efter at en Ildsvaade den 27de Mai 1788 fra denne Side havde naaet Skolen, i en Skrivelse fra Rector P. Wendtsen til Scholarcherne af 9de Juni s. A. blevet foreslaaet; men Kjøbet kom ikke i Stand.

13) Uden Kaffelovn havde Skolestuen været fra 1689 af, rimeligviis ogsaa, som i andre eller alle gamle Skoler, i en tidligere Periode. Fundatsen tillægger ogsaa vel Skolemesteren og Hørerne, men ei Skolen, noget Brændsels-Deputat. Efter mange Forandringer i dette Størrelse (hvorum i et følgende Afsnit) blev denne i Aaret 1765 for Rector (indtil 1806 ogsaa for Hørerne) og Skolen fastsat til 27 Favne Brænde og 111 Læs Tørv. Hvad det fra Skolens Opvarmning kunde blive tilovers, var Rectors, og først en Skrivelse fra den Kongelige Direction for Universitetet og de lærde Skoler af 11te Febr. 1831 gjorde Adskillelse mellem Brændselet til Skolen og til Rectoratet og tillagde Rector af det nævnte Quantum "omtrent 13 Favne Brænde og 61 Læs Tørv". Nye Bestemmelser efter Erfaring i det nye Locale sees imøde.

hvis ene Ende laae ind i Gavlmuren, medens den anden ved Siderne af Døren, saavel som Midten, bæres af lignende Støtter. Denne Stue var, ligesom lignende i andre Skoler, fælles Læseværelse for alle Klasser; og der behøvedes vist ei Fortidens hyppige Disciplinar-Scener for at gjøre Skolestuen til et tummelfuldt Opholdssted, hvor Man, som Rector P. Bendtsen i et Brev af 11te August 1775 (i det Kongelige Confessionariats Archiv) i Anledning af Skoleforordningen 11te Mai 1775, § 53, siger, at man maatte "ligesom kappes indbyrdes om at kunde overraabe hinanden."

Den østlige Deel af Bygningen var bestemt til Rectors Bolig, og modtog neppe mange Forandringer i den oprindelige Indretning.

Disse synes derimod i større Grad at have fundet Sted i anden Etage, og det er nu ei mueligt at afgjøre, hvor Meget af denne der var indrommet til Hørerne, hvor Meget til "Børnernes" Kamre, eller hvorledes disse, blandt hvilke "Vinterkammeret" med 2 lange Bænke, vare indrettede. Den hyppige Anbringselse af Lister under Løfterne antyder, at ingen Gipsning afholdt det faldende Støv, og Gulvene finde vi overalt lagte af Steen, — i Skolestuen sikkert endnu længe efter 1726.

En ikke ubetydelig Forandring er der foretagen med Trapperne: En Vindeltrappe, som forekommer i Aaret 1719, synes — i Aaret 1736 — at have gjort Plads for den Indretning, som Tegningen viser; og et gammelt "Trappehuus" tæt inden for Porten har endnu efter 1736 dannet en Communication fra Gaarden til anden Etage. I Muren sees her, ligesom efter Branden tydeligst indvendig, saaledes ogsaa udvendig i Muren af den brede Pille mellem det sidste Vindue og Gavlen Spor af en smal Dør; og dette er vel netop eet af de Spor til en forandret Indretning, som Rector P. Bendtsen i Danske Atlas 6, 66, vilde antage for Levning fra en Periode i Bygningens Tilværelse, der skulde være gaaet forud for dens Indretning til Skole. I dette Trappehuus finde vi maaskee ogsaa en Grund til den Foresilling af en Udbygning mod Gaarden, som Man kunde troe at finde antydet i Resens Kobberstufne Atlas fra 1677, ifald Man vilde tiltroe Tegningen af Frederiksborg en saadan Nøjagtighed i det Enkelte.

Skolens Reform i Aaret 1806 medførte ogsaa Forandring i dens Bygning. Medens hele Stue-Etagen og de to Gavlskamre kom til at udgjøre Rector-Boligen, indrettedes anden Etage til de 4 Klasseværelser og til Bibliotheket. Ombygningen udførtes under Prof. Meyns Bestyrelse for en Sum af 3119 Rdlr. 85 Sk., der blev udredet af Skolens Fonds. (S. Engelstofts Univ. og Skole-Annal. 1806, I, 270.) Under 26de Juli 1823 tillod den Kongelige Direction for Universitetet og de lærde Skoler, at det Værelse, der laa Bibliotheket nærmest, indrettedes til Studerekammer for Rector, og da afdeelttes det næstøverste Værelse i den østlige Ende ved en Brædevæg til 2 Klasser. Pl. II. viser den angivne Indretning af Bygningen.

Uden andre Forandringer, end at et Brædestuur, da Gymnastik-Underviisningen 1832 indførtes i Skolen, var blevet opført op mod Hovedbygningen i Gaarden til høire Side af Indgangsdøren, stod saaledes Bygningen, i det Væsentlige Christian den Fjerdes, da Luerne i Ratten til den 11te Mai 1834 væltede sig imod den, tilintetgjorde den, men paa denne Kant standsede inden dens høie og stærke Mure.

Den Kongelige Naade aabnede fra den 2den Juni 1834 Slottets Værelser for Skoleungdommen, hvis Tal formedelt Brandens Følger betydelig var sjunket. Fra October s. A. benyttede Skolen et leiet Locale i Byen. Ode og sørgelig laa den gamle Skole i Ruiner; i Foraaret 1835 forsvandt disse. Og nu staar den nye Bygning, udstyret med kongelig Gavnildhed, udført af Etatsraad Koch. Dens Skjønhed og Hensigtsmæssighed viser Pl. III. Fra den 19de April 1836 har Skoleunderviisningen fundet Sted i dens Sale. Nærmere Efterretninger om den og de tilhørende Bygninger vil eet af de følgende Hefter indeholde.

V.

Skolens Overbestyrelse.

Skolens Overbestyrelse har 2 Perioder. I den første, fra Stiftelsen til 1809, stod Skolen ifølge Fundatsen under et saakaldet Scholarchat, hvis Medlemmer

vare: Leensmanden eller — siden — Amtmanden paa Frederiksborg, den kongelige Confessionarius og Slotspræsten paa Frederiksborg. Omfanget af deres Myndighed, de Forandringer, som ere foregaaede i Delingen af deres Forretninger, de enkelte Scholarchers Fortjenester, — vil et følgende Hefte berøre, medens det nærværende kun skal anføre deres Navne og Embedstid.

A. Leensmænd og Amtmænd paa Frederiksborg.

1. 1627. Frederik Urne.
2. 1641. Hans Ulrich Gyldenløve.
3. 1645. Arner van der Kula.
4. 1648. Otto Powisch.
5. 1670. Helmuth Otto von Winterfeld.
6. 1680. Joachim Christopher Bülow.
7. 1690. Eggert Christopher Knuth.
8. 1698. Johan Otto de Rabe.
9. 1717. Valentin Ernst von Eichsted.
10. 1718. Friderich von Gram.
11. 1741. Friderich Carl von Gram.
12. 1771. Henrich von Leveskow.
13. 1805. Hans Nicolai Arctander.

B. Kongelige Hofprædikanter og Confessionarii.

1. 1627. Christen Jensen.
2. 1635. Peder Winstrup.
3. 1638. Jacob Madsen.
4. 1645. Ole Bind.
5. 1647. Lauris Jacobsen Hindsholm.
6. 1651. Hans Didrichsen Bartscher.
7. 1660. Erich Mogensen Græve.
8. 1667. Thorkild Thuesen.
9. 1668. Hans Sørensen Leth.

10. 1688. Peter Jespersen.
11. 1714. Christian Lemvig.
12. 1725. Søren Jacobsen Lintrup.
13. 1731. Johan Frøwen.
14. 1736. Johannes Bartholomæus Bluhme.
15. 1754. Frederik Pedersen Kvist.
16. 1778. Christian Bastholm.
17. 1800. Nicolai Edinger Valle.

Af de Kongelige Hofprædikanter findes de her anførte at have deeltaget som Scholarcher i Skolens Overbestyrelse. I det Enkelte kan Listen modtage Berigtigelser, f. Ex. med Hensyn til de Mellemrum, da ingen Confessionarius har været; o. s. v.

C. Slotspræster og Sognepræster i Frederiksborg.

En fuldstændig Liste over Præsterne i Frederiksborg, siden Byen blev et Sogn, findes, saavidt mig er bekjendt, ikke; saa meget mere vil det være undskyldeligt, at jeg i følgende Liste gaar noget udenfor Scholarchatets og Skolens Tid og hid sætter Navnene paa alle de Præster i Frederiksborg, som jeg — især for den tidligere Tid til 1670 i den S. 15 nævnte Almisse-Bog — har fundet angivne:

1. M. Christianus Stobæus, fra 1... til 1602, da han kaldtes til Aarhus, hvor han døde 1621.
2. D. Petrus Magni Thrane, fra 17 Decbr. 1602 til....; døde i Frederiksborg.
3. M. Cunradus Georgii Qvist.
4. D. Petrus Skelderop, fra 160. til 160., da han kaldtes til Vor Frue Kirke i Kjøbenhavn.
5. M. Christianus Noviomagus, fra 160. til 16..; døde i Frederiksborg.
6. M. Andreas Christiani Arrhboe, fra 161. til 1616. Om denne som Digter berømte Mand s. Nyerups Lit. Lex. o. s. v.
7. M. Fridericus Andreas Klyne, en Ripenser (s. ogsaa Thorups Bland.

- Eft. om Ribe Cathedralst. 1824, S. 50), fra 3 August 1617 til April 1622, da han kaldtes til Bindinge (= Fjurendal, Knudsen l. c. S. 7).
8. M. Martinus Matthæus (Madsen), fra 14de April 1622 til 11te Febr. 1624, da han blev Hofpræst. Han førte Tilnavnet Lejel (Lælius). S. Nyerup. Elg. Zwerg, S. 552 = 558.
 9. M. Eileman Willaksen, fra 12te Febr. 1624 til 25de Novbr. 1645, da han døde.
 10. M. Johannes Huswig, fra 1645 til 1670, da han døde.
 11. M. Ole Eriksen Form, fra 1670 til 1695.
 12. Mag. Peder Lange, fra 1695 til Juni 1711, da han forflyttedes.
 13. Anders Hof, fra 1711 til 1719. S. Nyerups Lit. Lex.
 14. Mag. Peder Hersleb, fra 1719—1726. S. Nyerup. Elg. Zwerg, S. 381-396.
 15. Isaach Grundtvig, fra 1726 til 1734. (S. E. Pontoppidans Lernet i J. Møllers Mnemosyne, 4de Bind).
 16. Erich Pontoppidan, fra 1734 til 1735. S. Nyerup o. s. v. (J. Møller, l. c.)
 17. Nicolai Brodersen, fra 1736—1740.
 18. Peder Wedel, fra 1740—1761.
 19. Andreas Benjamin Poulsen, fra 1762 til 1765. S. Nyerup.
 20. Mag. Morten Smith, fra 1765 til 1778. S. Nyerup.
 21. Andreas Keiersen, fra 1778 til 9 April 1785, da han døde. S. Nyerup.
 22. Michael Kjer, fra 1785 til 19 April 1786, da han døde. S. Nyerup.
 23. Andreas Johan Nehling, fra 1786 til 30te Novbr. 1790, da han døde. S. Nyerup.
 24. Johannes Jensen, fra 28de Januar 1791 til 1817, da han forflyttedes. (S. Nyerup).
 25. Peter Solling, kaldet til Frederiksborg 17de December. 1817.
- Efterretninger, der maatte blive mig til Deel om den ældste Periode af

disse Præsters Historie, ville maaskee ogsaa oplyse den Tid, da Hillerød kom til at udgjøre et eget Sogn.

En kongelig Resolution af 26de Mai 1809 bestemte, at det hidtilværende Scholarchat ved Frederiksborg lærde Skole skulde ophøre, og Skolen herefter, som de øvrige, staae under et Ephorat, der udgjordes af Stiftamtmanden, Biskoppen samt af hidtilværende Medlem af Scholarchatet, Provst Jensen, for Dens Embedstid. Denne kongelige Resolution blev ved Skrivelse fra den Kongelige Dir. f. Univ. og d. l. Skoler af 23de Decbr. 1809, ved Eilsendelsen af Frd. 7de Novbr. 1809, meddeelt Ephoratet, og en anden Skrivelse fra Directionen af samme Datum, der takkede Scholarchatet for dets hidtilværende Bestyrelse, communicerede ligeledes Scholarcherne denne ifølge kongelig Resolution af 7de Novbr. f. N. indtrædende Forandring. Saaledes begyndte den anden Periode af Skolens Overbestyrelse.

VI.

Skolens Lærere.

Under den nævnte Overbestyrelse i begge dens Perioder har en Række af Lærere helliget deres Liv eller en Deel deraf til Ungdommens Underviisning, — Nogle vel ogsaa for et kortere eller længere Tidsrum i Skolelivet alene fundet et Levebrød. Den Indflydelse, Rectorernes Stilling maa give dem paa Skolens Forsfatning, kræver, at vi forholdsviis maatte dvæle længst ved det Mærkeligere i deres Levnet. Men da de paastændende Omstændigheder, under hvilke dette lille Skrift fremtræder, nødvendigen indskrænke dets Omfang, maa her alene en Liste over deres Navne og Embedstid give en foreløbig Oversigt. Naar Fortegnelsen over de øvrige Lærere tildeels angiver noget Mere af deres Levnet, da er det, fordi vi i det Følgende kun ved det mindre Antal af disse ville finde Anledning til at vende tilbage til en Betragtning af deres Virken for Skolen.

A. Rectorer.

1. Mag. Thomas Michelsen Hein. 1633-1645.
2. Mag. Albert Casparsen Bartholin. 1645-1660.

3. Mag. Søren Jensen. 1660-1688.
4. Mag. Jens Christophersen Ledøe. 1688-1703.
5. Mag. Torfel Kasmussen Granovius. 1703-1729.
6. Mag. Georg (Jørgen) Böldike. 1729-1730.
7. Mag. Johannes Schrøder. 1730-1766.
8. Mag. Povel Bendtsen. 1766-1789.
9. Mag. Bendt Bendtsen. 1789-1830.

B. Constitueret Rector.

1. Erik Gjørup Lauber. 1831-1834.

C. Conrector.

1. Mag. Søren Jensen. 1656-1660. (S. Rect. 3).
2. Mag. Marcus Bilefeldt. 1669-1687.
3. Mag. Jens Christophersen Ledøe. 1687-1688. (S. Rect. 4).
4. Mag. Povel Bendtsen. 1759-1766. (S. Rect. 8).

D. Overlærere.

1. Cornelius Enevold Steenbloch. 1814-1816. S. Nyerups. Lit. Lex. Han er Ridder af Basa-Ordenen og Forfatter (siden Nyerups Lex. 1820) af flere akademiske Programmer.
2. Frederik Peter Jacob Dahl. Siden 3 Novbr. 1818. S. Nyerups Lit. Lex. Siden denne Tid har han udgivet: 1) Oversigt af den danske Retskrivningslære, 1822. 2) De ratione syntaxeos latinæ in scholarum usum' adornandæ, Skoleprogram 1824. 3) Til Bendt Bendtsens Minde; Indbydelsesstrift ved en Mindehoitid over Rector B. Bendtsen, 1831. 4) Tredie Supplement til Justitsraad Molbechs danske Ordbog 1834. 5) Sjette Supplement til Justitsraad Molbechs danske Ordbog, 1835.

E. Hørere.

1. Torben Eriksen, 1633-1635, da han blev Capellan i Fyen.
2. Simon Hansen, 1633-1634, da han forlod Skolen.

3. Wilhelm Gertsen, 1634-1639, da han døde.
4. Matthias Kyberg, 1634-1641, da han forlod Skolen.
5. Theophilus Alexander Sadosin, 1639-1646, da han blev Præst til Bozserup og Simling i Skaane.
6. Anders Knudsen, 1641-1652, da han blev Præst.
7. Jens Hansen, 1646-1650, da han døde.
8. Niels Bang, 1650-1653, da han forlod Skolen.
9. Willas Dvift, 1650-1660, da han blev Capellan til Liunge og Uggeløse.
10. Hans Jensen, 1652-1660, da han blev Capellan i Frederiksborg.
11. Mag. Marcus Bilefeld, blev Cantor 1652, blev dimitteret fra denne Post 1658 og gik i Krigstjeneste (s. Bilag No. 16), kom tilbage og blev efter kongelig Ordre igjen ansat; blev Conrector 1667; døde 21 Januar 1687.
12. Peder Hechtmand, 1653-1656, da han maatte forlade Skolen.
13. Bjorn Heldsted, 1656-1670, da han blev Præst i Strø.
14. Christen Kof, 1661-1671, da han blev Præst i Meelby.
15. Hans Jacob Kynopel, blev designeret 1660 til Hører i første Lectie, men forlod Skolen strax, saasom ingen Disciple vare i Klassen.
16. Mogens Grave, 1662-1666.
17. Peter Helt, 1666-1671, da han døde.
18. Søren Nielsen Pind, 1670-1675, da han døde.
19. Bernt Coler, 1671-1676, da han blev Capellan i Frederiksborg.
20. Knud Drøe, 1675-1679, da han døde.
21. Jens Christophersen Ledøe, 1676-1687, da han blev Conrector. (S. Conrector 3).
22. Anders Ibsen Grindøe, 1679-1680, da han døde.
23. Peder Koalsøn, 1680-1690, da han blev Præst i Jylland, siden i Helsingø.
24. Niels Spydstrup, 1687-1688.
25. Jens Henrichsen Gerner, 1688-1693, blev Præst i Ejærebj.
26. Christopher Lucasen Friis. 1690 — 3 Juni 1694; blev Præst i Græsted.
27. Claus Bertramson Buchwald, 1693 — 6 Mai 1694.

28. Hendrik Først, 3 Juni 1694 — Fastelavn 1701; blev Præst i Lyngby.
29. Jordhøj, 3 Juni 1694 — 21 April 1695.
30. Peder Friis, 1695-1703, da han blev Præst i Slangerup.
31. Jonas Storm, 6 Febr. 1701 — 28 Novbr. 1709, da han døde. (Var gift).
32. Lambert Windekilde, 25 Febr. 1703 — 12 Juli 1704, da han blev Capellan i Frederiksborg.
33. Hans Rasmusen Thasanius, 12 Juli 1704-1710, da han blev Præst i Jylland.
34. Isaac Schwarzkopf, 28 Novbr. 1709-1724, da han blev Præst i Cregome.
35. Bendt Andersen, 12 Juli 1710 — Paaste 1717, da han døde.
36. Matthias Bircherod, 5 Juli 1717-1721, da han blev Præst i Høiby.
37. Christopher Jensen Ledøe, Paaste 1721-1725, da han blev Præst i Stro. (Sg. S. 8. 9).
38. Wilhelm Topp, 1724-1727, da han blev Capellan i Helsingør.
39. Lauris Bachewold, 1725-1732, da han blev Præst i Herrested.
40. Peter Christian Topp, 1727-1736, da han blev Præst i Græse og Sigersløv, siden i Karlebo.
41. Hans Jørgen Bang, 1732-1735, da han med kongeligt Stipendium reiste udenlands, blev 1738 Præst til Walleby; døde som kongelig Hofprædikant 24 Juli 1752. (S. Zwerg. S. 851).
42. Jens Dons, 1735-1739, da han blev Præst i Brabant og Rasted i Aarhus Stift.
43. Christopher Nyholm, 1736-1746, da han blev Præst til Slagliste og Bjernede.
44. Thomas Reinhold Luja, 1738-1746, da han blev Capellan i Frederiksborg.
45. Peter Schalz, 1739-1747, da han blev Præst til Herrested Øster og Vester.
46. Peter Brandt, 1746; blev samme Aar Præst til Bjergby og Mørke.
47. Niels Windekilde, 1746-1748, da han maatte forlade Skolen.
48. Povel Wendtsen, blev Hører i 3die Lectie 1747, Conrector 3 August 1759; Rector 1766. (S. Rector 8).

49. Ludvig Christopher Luja, 1748-1762, da han blev Præst til Bested og Grurup i Aalborg Stift; døde 30 Juni 1767. (S. Nyerup).
50. Friderich Stephan Asmusen, 1762-1776, da han blev Capellan i Slangerup, siden Præst i Schjævinge, endelig 1791 i Karlebo.
51. Christoffer Tifjob, 1763-1778, da han blev Capellan i Grenaa.
52. Johannes Lyngby, 4 Marts 1777 — Marts 1788, da han blev Capellan i Holbek.
53. Hans Adolph Ugerbech, 29 Marts 1778 — April 1786, da han blev Capellan i Faaborg.
54. Peter Rasbech, 15 Mai 1786-1793, da han blev Præst til Helligsø og Gjettrup i Aalborg Stift, siden Provst, 1798.
55. Johan Samuel Wolgandt, 22 April 1788-1793, da han blev Capellan paa Fohr.
56. Johan Peter Wedel, Octbr. 1793-1800, da han blev Præst i Thorup, nu Præst i Helsingø og Districtsprovst for Holbo og Strø Herreder.
57. Joachim Henrich Braummer, Januar 1794-1801, da han døde.
58. Herman Dominicus Beckmann Kehling, 1800-1804, da han forlod Skolen; døde som Præst i Jydstrup og Hvalsølle.
59. Matthias Svendsen, 1802-1806, da han erholdt Afsked; døde som Præst til Gyrstinge i Sjælland.
60. Bo. Bosen, 1805-1806, da han blev Adjunct i Colding lærde Skole; døde 25 Marts 1824.

De i foregaaende og nærværende Afsnit leverede Rister over Leensmændene og Amtmændene, over de kongelige Confessionarii, samt over Hørerne, stotte sig fornemmelig for den ældre Tid paa Udtægnelser af Rector Schrøder i det forhen nævnte Ms. Græn. i Skolens Archiv; de ere her givne med nogle Berigtigelser og Tillæg efter de mig tilgængelige trykte og skrevne Kilder.

F. Adjuncter.

Med Skrivelse af 11 Septbr. 1806 meddeelte den kongelige Direction for Universitetet og de lærde Skoler det daværende Scholarchat en kongelig Resolu-

tion af 5 Sept. s. A., ifølge hvilken Frederiksborg lærde Skoles Reform fra 1 Octbr. s. A. skulde iværksættes i Overensstemmelse med Plac. 22 Marts 1805. Som Adjuncter ansattes da ved Skolen de 4 første i følgende Række:

1. Johan Andreas Nyhre, 1806 — Januar 1812, da han blev første Lærer ved Middelstolen i Rønne.
2. Cornelius Enevold Steenbloch, 1806-1814, da han blev Overlærer ved Skolen (s. ovenfor).
3. Ncho Christian Jrgens, 1806-1821, da han formedelst Sygdom blev entlediget.
4. Christopher Hansteen, 1806-1813, da han blev ansat som Lector i Astronomien ved det kongelige Frederiks Universitet i Christiania. (S. Nyerup).
5. Immanuel Friis, 16 Juli 1812-1818, da han blev Capellan i Viborg; nu Sognepræst til Kallundborg. - (S. Nyerup).
6. Christian Bagge Jensen, 1814-1819, da han blev ordineret Catechet i Holstebro; nu Præst til Trinitatis Kirke i Fridericia.
7. Holger Wilhelm Nyholm, 1817-1819, da han blev Præst til Balløby; nu Præst til Haarlov og Himlingøje.
8. Immanuel Selmer, constitueret 1819; forlod Skolen samme Aar for at fortsætte sine juridiske Studia.
9. Poul Bendtsen, constitueret 1816, forlod Skolen samme Aar for at fortsætte sine theologiske Studia, blev ansat som Adjunct 26 Octbr. 1819, Præst 26 Novbr. 1824 til Fæmøe; nu Præst til Glemføe og Bævelse. Han er Forfatter til følgende Skoleprogrammer: 1) Om Møen i Middelalderen, 1820. 2) Erik Eiegods Historie, 1821. 3) Historiske Efterretninger om den Kongelige lærde Skole ved Frederiksborg, 1822.
10. Samuel Christian Prahl, const. i Octbr. 1819; Adjunct 5 Sept. 1820; Præst 14 Sept. 1825, nu til Lemvig og Nørlem.
11. Peter Christian Stenersen Gad, Adjunct 23 Juni 1821; Præst 12 Januar 1825, nu residerende Capellan til Trinitatis Kirke i Kjøbenhavn; Forfatter af flere Skrifter, iblandt hvilke et Skoleprogram: *De vocis "Noa varia significatione eiusdemque historia, 1823.*

12. Carl Wilhelm Långberg, const. 1824; Const. efter Ansøgning hævet i Besyndelsen af 1829; Forfatter af flere Skrifter.
13. Michael Henrich Ludvig Dahlerup, const. 1825, Adjunct 6 Juli 1826; Præst 26 Novbr. 1828 til Bindblæs og Dalshovre.
14. Frederik Christian v. Haven, const. 1825, fratraadte formedelst Engdom 1828; const. som Lærer ved Skolen i Foraaret 1835, Adjunct samme Aar. Forfatter, blandt flere Skrifter, til følgende Skole-Programmer: 1) Om Drindelsen til enkelte mærkelige Ord o. s. v. i Hebraisken, 1827. 2) De rebus Ægyptiis, 1835.
15. Nicolai Laurentius Feilberg, Adjunct 24 Januar 1829, astraadte fra Skolen 5 Octbr. 1833; Præst til Alsøv og Høstrup i Ribe Stift.
16. Frederik Krossing, const. 1828; Adjunct 16 Febr. 1830.
17. Carl Adolph Balsløv, const. 1829, Adjunct 14 Aug. 1830; Præst i Juli 1835, ud til Hørby i Holbøks Amt.
18. Carl Henrik August Bendtsen, const. 13 Novbr. 1830, Adjunct 26 April 1831, Overlærer ved Nybørg lærde Skole 22 Octbr. 1833. Forfatter af: Sophoclis Trachiniarum carmen choricum primum Specimen &c. 1830.
19. Carl Ludvig Jensen, antagen i 1833 til at besørge den midlertidigen fratrædende Adjunct Feilbergs Forretninger; Adjunct 15 April 1834.
20. Bolle Herman Mørch, const. 28 Decbr. 1833.
21. Johan Peter Frederik Königfeldt, const. i August 1835; Forfatter af: Genealogiske Tabeller over Danmark, Norges og Sverrigs Kongefamilier, 1833.

Til flere af disse vil Forfatteren i det Følgende komme tilbage, ogsaa for at meddele en nøiagtig Liste over deres Skrifter, hvilke han i Mangel af en tilgjængelig Notice-Samling nu kun saare ufuldstændig kunde forsøge at angive.

G. Andre Lærere.

Gjenstanden for de ovennævnte Læreres Arbejder i Skolen have især de Fag udgjort, som efter de forskjellige Tidens og Skole-Indretningers Anstuelse

henhorte til Underviisningens nødvendige Dele. Stundum har ogsaa Vigtigheden af andre Underviisningsgjenstande gjort sig følelig, og en kort Efterretning om Tilfældene af denne Art ved Frederiksborg Skole vil her være paa sin Plads.

a. Regning.

Den store Indskrænkning af al mathematisk Underviisning ved Skolerne i de ældre Tider er bekjendt; og megen Vægt er der ei at lægge paa Indflydelsen af den Underviisning i Regning, som ifølge Christian den Sjettes Resolution af 4 Juli 1738 paalagdes Hørerer i den da ved Frederiksborg Skole efter Rector Schrøders Forslag oprettede nederste Klasse, som en Deel af hans Arbejde ved Siden af Underviisningen i Rudimenta Latinitatis og Skrivning. Denne Klasse gik ind igjen 1759. Dens første Lærer var Thomas Reinhold Luja. Forresten gik enhver Lecties Lærer ogsaa i denne Underviisningsgreen ud paa Opnaaelsen af, hvad der ansaaes for nødvendigt. De sildigere Tiders Bestemmelser ere bekjendte.

b. Skrivning.

Mange Steder omtales i de ældre Tider særegne Skrivekoler i Byerne, for det Meste oprettede af Private. At nogle af disse ogsaa have nydt offentlig Understøttelse, sees f. Ex. af en smuk Afskrift ved Peder Trelund af Christian den Fjerdes Brev af Coldinghuus 10 Marts 1591,*) der tillagde ham, som havde en Skrivekole i Ribe, "xxx gamle Daler" aarlig. En Notice i P. B. angiver, at der ved Frederiksborg Skole 1689-1690 blev antagen en dansk Skrivermester, som 1 Time om Dagen skulde informere Børnene i Skrivning for 12 Rdlr. aarlig, samt at dette kun varede nogle Maaneder. Den ovenfor nævnte Qvitanbog udviser ogsaa (1690), at Syv Rigsdaler alene have været anvendte dertil. Blandt Underviisningsfagene i den 1738 oprettede Klasse var ogsaa Skrivning.

Siden Skolens Reform i Aaret 1806 har Underviisningen i Skrivning været givet af den ved Universitets-Directionens Skrivelse af 3 Novbr. 1806 i

*) I Geh. Arch.

Kalligraphie, Tegning og Svømning ansatte Lærer, Hans Joachim Frederik Goos, fra 1806-1831. Den gaves 1831-1835 af Adjunct E. N. Balsløv, og gives nu af Adjunct E. L. Jensen.

For en Deel af den Gave af 100 Rbdlr. Sedler, som Universitets-Directionen ved Skrivelse af 24 Juni 1834 bevilgede til Gjenanskaffelse af For-krifter og Landfort efter Branden, har Skolen erholdt Forkrifter i fornødent Antal.

c. Tegning.

En Lærer, hvem Tegning var givet til Underviisningsfag, har Skolen alene havt i den nævnte Lærer H. J. F. Goos, 1806-1831.

d. Naturhistorie.

Den naturhistoriske Underviisning drevs i nogle Aar med Iver under Læ-
reren E. Hansteen. Ifølge en Directions-Skrivelse af 5 Mai 1812 traadte den
arithmetiske Underviisning i første og anden Klasse i Stedet for samme.

e. Gymnastik.

Frederiksborg lærde Skole var (efter Selmers Acad. Tid. 1833, S. 271.
272.) af alle Danmarks lærde Skoler den første, ved hvilken Svømme-Dvølfser
bleve indførte. De begyndte i Juni 1807, under den ovenfor nævnte Lærer H. J.
F. Goos, og en Række Efterretninger i Engelstofts Annaler, fra Aargangen 1808,
II, S. 116 af, omtaler Dvølfernes Fremgang.

I Aaret 1832 indførtes Underviisning i Gymnastik og Svømning; den
overdroges ifølge Universitets-Directionens Approbation af 9 Juni 1832 Adjunct
F. Kroesing; de fornødne gymnastiske Apparater anskaffedes; et Badehuus, hvor-
fra Svømme-Dvølfserne kunde anstilles, byggedes; en Gymnastik-Plads indrette-
des, ogsaa ved det midlertidige Locale, som Skolen benyttede fra October 1834
til April 1836, og det ved Skolen i Aar opførte Gymnastik-Huus har tilveie-
bragt Mueligheden af Dvølfernes Udførelse uafhængig af Veirliget.

f. Musik.

Saaavel i Christian den Fjerdes Fundats for Skolen af 29 Marts 1630,
som i Christian den Femtes Fundats for Skolens Midler af 30 April 1687,

nævnes Sungen som en væsentlig Deel af Underviisningen. Ogsaa dreves tildeels Instrumental-Musiken allerede i Skolens første Periode. Saaledes har Ms. P. B. blandt andre Noticer denne: "1636—37. Johannes Alter Kongl. May^{ts} Bassist Instrumentist lærte en Discipel at blæse i qvart Basun og en paa Viol. for dem at lære fik han 37 Dlr. Spec." — — samme Aar købte Instrumenter til Skolen 1 qvart Basun. 2 tenor Basuner. 2 Violier. kostede 54 r. 3 $\frac{1}{2}$. Saaledes købtes ogsaa i de følgende Aar flere Instrumenter; men Underviisningen i disses Behandling faldt siden, som det synes, bort; thi i en Ubefaling af Musikanten Hans Conradts Ansøgning om, at noget Bist aarlig af Skolen maatte tillægges ham for at informere dens fattige Disciple, slutter Rector Schröder (11 Juni 1750) at der "ved Skolen tilforn har været underviist i Instrumental Musiqve", af "de gamle Scholens Regnskaber, hvori opføres Udgifter til Instrumenter, Streng og andet." Schröders Instrux af 28 Juli s. A. approberedes af Scholarcherne 30 October (i Skolens Archiv): Underviisningen gaves Onsdag og Lørdag Eftermiddag Kl. 1—3, og 24 Rixdaler var den aarlige Løn. Jacob Nielsen Wienholt traadte ved Scholarchernes Approbation af 2 Juni 1755 ind i Conradts Contract, og efter ham fik igjen Stadsmusikanten L. Petersen 4 Juli 1798 Bestalling af Scholarcherne.

At M. Bilefeldt var ansat som Cantor 1652 er ovenfor nævnt, og Bilaget No. 16. giver nogen Oplysning i Henseende til den her omhandlede Green af Underviisningen. I en sildigere Tid gave Rectorerne Schröder og P. Bendtsen Underviisning i Sungen. Ved Skolens Reform 1806 faldt al Musik-Underviisning bort. Til forskjellige Tider har Forfatteren af dette lille Skrift underviist Skolens Disciple i Sang, og da Morgensang paa Skolen af den constituerede Rector Etatsraad Tauber indførtes 1831, og Universitets-Directionen (ved Skriv. 11 Juni 1831) bevilgede Skolen Anstæffelse af et Pianoforte, gaves denne Underviisning vel indstrænket, men dog i et Tidsrum af 3 Aar, saa at den Bemærkning i Akad. Tid. 1833, S. 270: "Vocalmusik læres i alle Skolerne, med Undtagelse af Helsingør, Frederiksborg, Bordingborg", med Hensyn til Frederiksborg Skole kun er rigtig, forsaavidt Underviisningen i de tre Aar, i hvilke den fandt Sted, ingen Udgift medførte for Skolens Kasse.

VII. Skolens Midler.

Nærværende Forsatning.

Ved enhver Stiftelse er Kundskab om dens Fonds af største Vigtighed. Over den nuværende Tilstand af Frederiksborg lærde Skoles Midler giver vedføjede Table en Oversigt.

At forfølge Rækken af de Forøgelse, ved hvilke Skolens Formue fra en ei betydelig Begyndelse er stegen til en saa anseelig Størrelse, er ikke uden Interesse; men at gjøre det med Noiagtighed er siden Tabet af Skolens gamle Regnskabsbøger umueligt. Flere Forvirringer spores ogsaa at have fundet Sted, dels ved Misforstaaelse af Bestemmelserne, dels ved virkelige Tab, som Skolens Midler have været underkastede. Af Historien om disses Tilvæert vil nærværende Hefte alene indeholde Fremstillingen af den tidligste Periode.

VIII. Skolens Midler.

Historie under Christian den Fjerde.

De Kilder, som Christian den Fjerde havde aabnet Skolen ved dens Stiftelse lade sig efter Fundatsen henføre til 2 Slags: 1) De af Kongen og af Private givne Capitaler, der skulde udsattes paa Rente; 2) den aarlige Degne-Rente af 15 Sogne i Omegnen.

Over Størrelsen af den sidstnævnte Kilde lader sig for den ældste Tid ingen Oversigt give. At tidlig nogen Uklarhed over dens Anvendelse har fundet Sted, viser Bilaget No. 12. Fylden af den Strøm, der udgik fra den første Kilde, og Maaden, paa hvilken Stifteren til den henlede nye Bække, vil nogenlunde sees af følgende Forsøg til en Aarbog 1630—1648. Vedføielsen af den Hjæmmel, paa hvilken samme grunder sig, har jeg troet nødvendig.

1630.

Kongen stjænkede 3000 Speciedaler [Fundatsen. Denne Sums Oprindelse hidlede Græn. — Lid. — Sch. — Anon. (= en Fortegnelse fra 1734 i Amts-

Frederiksborg lærde Skoles Midler.

(Maj 1836).

A. Skolen i Almindelighed.

I. Hoved-Capitalen hos Kongen:

1) Christian den Femtes Obligation af 30 April 1687

2) Christian den Femtes Obligation af 8 Juni 1689

II. Refusion for Degnetræerne

III. Refusion for Indtagterne fra Ridderne af Elephant-Ordenen

IV. Degne-Pensionerne

V. Capital, for bestandig prioriteret i Frøndal Hovedgaard for Skolens
Anpart af Kundby Sogns Konge-Korntiende

VI. Capitaler, oprundne af Ridder-Pengene, udsatte i Obligationer:

No. 1.	1200	—	4	—	—	—
— 2.	380	—	—	—	—	—
— 3.	1200	—	—	—	—	—
— 4.	700	—	—	—	—	—
— 5.	1000	—	—	—	—	—
— 6.	600	—	—	—	—	—
— 7.	300	—	—	—	—	—
— 8.	400	—	—	—	—	—
— 9.	10000	—	—	—	—	—
— 10.	650	—	—	—	—	—
— 11.	700	—	—	—	—	—
— 12.	2133	—	2	—	—	—
— 13.	400	—	—	—	—	—
— 14.	120	—	—	—	—	—
— 15.	300	—	—	—	—	—
— 16.	540	—	—	—	—	—
— 17.	177	—	4	—	10 $\frac{3}{4}$	—
— 18.	1200	—	—	—	—	—
— 19.	800	—	—	—	—	—
— 20.	500	—	—	—	—	—
— 21.	500	—	—	—	—	—
— 22.	780	—	—	—	—	—
— 23.	210	—	—	—	—	—
— 24.						

B. Bibliotheket.

Ingen Fond. — Årlig indtil Videre

C. Stipendierne.

1. Legatum Bircherodio-Bartholinianum	200	—	—	—	—	—
2. Residuum af forfaldne Oplagspenge	240	—	—	—	—	—
3. Tillæg af Skolekasen	60	—	—	—	—	—

Oplysninger.

S. Bilag No. 19. Renten à 6 pCt., ifølge Christian den Femtes Obl. af 30 April 1687 og Frederik den Sjettes Resol. 28 Juni 1815, betales af Frederiksborg Amtstue med 579—4—8— og af Cronborg Amtstue med 560—2—2— aarlig.

Renten à 6 pCt., ogsaa ifølge Frederik den Sjettes Res. 28 Juni 1815, betales af det Kongelige Zahlkammer.

S. Bilag No. 20. Betales af det Kongelige Zahlkammer.

Ifølge Frederik den Sjettes Res. 4 Juli 1811. Betales af det Kongelige Zahlkammer.

S. Bilag No. 21.

Renten betales à 5 pCt., ogsaa ifølge det Danske Cancellies Skrivelse af 28 Januar 1815.

De under VI, 1-24 nævnte Capitaler ere udsatte i Eiendomme, der give den lovbefalede Sikkerhed.

Ifølge Fred. 5 Januar 1813, § 21. betales Renten af No. 24 à 5 pCt.

Ifølge Universitets-Directionens Bevilling af 18 Octbr. 1831.

1. S. Bilag No. 22.

2. Ifølge Frederik den Sjettes Res. 6 Juli 1811.

3. Ifølge Universitets-Directionens Bevilling af 12 Sept. 1835. (Capitalen, 500 Rbdlr. r. S., staaer i en Obligation, adskilt fra Skolens øvrige Midler).

Skolens Capitaler.

Skolens aarlige faste Indkomst af Henter og andre Indtægter.

Nede Sølv.			Repræsentativer.			Nede Sølv.			Repræsentativer.		
Abb.	℥	ß	Abb.	℥	ß	Abb.	℥	ß	Abb.	℥	ß
18996	1	=	=	=	=	1139	4	8	=	=	=
2862	=	=	=	=	=	171	4	8	=	=	=
=	=	=	=	=	=	133	2	=	=	=	=
=	=	=	=	=	=	200	=	=	=	=	=
=	=	=	=	=	=	45	=	=	=	=	=
1100	=	=	=	=	=	55	=	=	=	=	=
24791	=	10 $\frac{3}{4}$	=	=	=	991	3	13 $\frac{1}{2}$	=	=	=
=	=	=	500	=	=	=	=	=	25	=	=
=	=	=	=	=	=	=	=	=	40	=	=
500	=	=	=	=	=	20	=	=	=	=	=
48249	1	10 $\frac{3}{4}$	500	=	=	2756	2	13 $\frac{1}{2}$	65	=	=

archivet). — Σ . — Pontopp. i Annal. eccl. Dan. 3, 120. — Zwerg, S. 544 Jf. med sammes Ritder, — fra en Mulet af 3000 (Lid. "2000 og Renten til 1631") Rdr., som Holger Rosencrants maatte erlægge, fordi han havde mishandlet Biskop Mads Jensen i Lund i dennes eget Huus. Zwerg sætter Summen til 1000 Rdr. En venstabelig Meddelelse har underrettet mig om, at de gamle Herredags-Protokoller Intet indeholde om den Herredags-Dom, ved hvilken denne Mulet blev Rosencrants paalagt, og at Rigens Rets Protokoller for hiin Tid heller ikke give nogen Oplysning].

Kongen gav ligeledes en Gaard i Hillerød for 100 Rdr. in Specie [Fundatsen. — Lid. (s. S. 22. 23)].

Fru Kirstine Munk — 283 Sp. Dlr. 32 β . [Græn. — Lid. — Anon. Σ]

"Andre godt Folk" — 316 $\frac{1}{2}$ Sp. D. 16 β . [Fund. — Græn. — Lid. — Anon. — Σ].

Karen Hans Lyckows (maaskee Enke efter den Hans Lyckow, der nævnes i et Brev af Frederik den Anden 30 Oct. 1575, i N. D. Mag. I, S. 12) 50 Sp. Dlr. [Frid. Alm. Bog. — Lid. (flg. IX, No. 1.)].

Kongen gav 500 Sp. Dlr., som Borchard Rud maatte erlægge "for Alterens Sacramentis Ord hand lod forandre paa Altertavlen; saa og for et crusifix hand lood udtage af Uterslew Kirke i Laaland". [Græn. — Lid. — Anon. — Σ].

Biskop Morten Madsen Læiel (Lælius) — 100 Sp. Dlr. [Anon. — Σ ; begge uden Aarstal. — Zwerg S. 554 — Græn. har 1631].

1631.

Biskop Morten Madsen — 352 Rdr. [Lid. flg. IX, 5].

1632.

Kongen gav 24 Juni, Svad der blev myntet af et Stykke gediegent Sølv, der (31 Aug. 1630) var fundet i Kongsbergs Gruber, — 2516 Sp. Dlr. [Græn. — Anon. — Σ . — Lid.: "2016 Specie dal. og 10 Maaneders rendte erlagt". — Elg. Deichman i Vid. Selsk. Skr. XI, S. 308 og 187, hvor Summen ansættes for høit til 3000 Sp. Rdr.]

Hofjunker Peder Gersdorf til Søbygaard for Tilladelse til Ægteskab i forbudne Led med Jfr. Anna Lyde — 300 Sp. Dr. [Græn. — Lid.]

1633.

Gundi Rosencrants til Boserup for Ægt. med Jfr. Pernille Rosencrants — 300 Sp. Dr. [Græn. — Lid.]

$\frac{4}{5}$ af Blokkepengene (Sg. Bilag No. 5), omtrent 533 rd. 29 s. [Græn. — Lid.]

Christian Bylow til Ingelsted for Ægt. m. Anna Beck 500 Dr. [Lid.]

1634.

Blokkepengene — 192 Dr. [Græn. — Lid.]

Kongen gav, hvad han vandt ved Ringrenden i Prindsens Bryllup (12 Aug. s. Sjæll. Tegn. XXV, fol. 286) — 322 Sp. D. [Græn. — Lid. — Anon. — S: —]

Laurids Ebbesen til Thulstrup, i Bøder for Leiermaals Forsælse af "en hans Sjener" — 100 Sp. D. [Lid. — Græn. Sg. Chr. d. Fjerdes Brev af 7 Apr. 1634, i Sjæll. Tegn. XXV, fol. 276.]

Ved Juul stjænkede Kongen, hvad Gabriel Kruse til Engetoft gav, da han blev Mariager Klosters Lehn quit, — 2000 Sp. Dr. [Græn. — Lid.]

Ved Gavebrev stjænkede Friderich Rids en Gaard i Allgestrup [Lid. Sg. IX, 6.]

Endvidere gav F. Rids en Gaard i Allgestrup f. Ægt. m. Fru Sophie Hog, med Nars Rente. [Lid.]

1635.

Cancellie-Junker Jørgen Rosenkrands til Rosenholm f. Ægt. i forb. L. — 300 Rdr. [Græn. — Lid.]

Den 25 April stjænkede Kongen, hvad Biskop i Skaane Mads Jensen maatte give "der han holt den Rettergang til herredagen i Kiöbenhavn d. 25 April imod Er- lig og velbyrdig Md, Hr. Thage Thott Ottfen til Erichsholm", o. s. v. — 500 Dr. [Græn. — Lid. — Zwerg, S. 546. Ifølge den ved 1630 nævnte Meddelelse findes i de gamle Herredags-Protokoller ei heller herom nogen Oplysning].

Hans Laurisen i Sundby Bester for Ægt. i f. L. 100 Dr. [Lid.]

Cancellie-Junker Hans Lange til Fribo f. Vegt. m. Jfr. Dorothea Lyde — 400 Dlr. [Græn. — Lid.]

Cancellie-Junker Anders Lindenow til Skovsgaard skulde f. Vegt. m. Jfr. Sophie Pox erlægge 500 Sp. Dlr., men gav ifølge 4des Resc. 26 Mai 1639 alene — 300 Dlr. [Græn. — Lid.]

Kongen gav til Skolen d. 10 Novbr. — 20 Dlr. [S. Kongens Dagbog, udg. af Nyerup, for 1635. Maaatee til siebliffelig Uddeling].

1636.

Blokkepengene — 264 Rdr. [Græn. — Lid.]

Balser Condewin, Borger i Kjobenhavn, for ei at staae aabenbare Skrifte — 400 Sp. Dlr. [Græn. — Lid.]

1637.

Af Blokkepengene, der i Alt vare 815 Rdr., af hvilke Kongen havde givet det Meste og alene (13 ell. 15 Mai 1636) indlagt 200 Rdr. — 652 Rdr. [Græn. — Lid.]

1638.

Blokkepengene — 346 Dlr. [Lid. — Græn.; men denne feiler, naar han lader den hele Sum, = 432 Rdr. 3 Mk., uddeles til Skolen; at de Fattige fik deres $\frac{1}{2}$ med $86\frac{1}{2}$ Dlr. sees af Frid. Alm. B. ad ann. 1638].

1639.

Blokkepengene — 98 Dlr. [Lid.]

1640.

Blokkepengene — 103 Dr. 32 s. [Lid.]

1641.

Cancellie-Junker Dve Juell til Kirkegaard f. Vegt. i f. L. 300 Dlr. med Rente 1637-1641. [Lid.]

Hans Wille til Jungergaard f. Vegt. m. Anna Gise — 2000 Dlr. [Lid. Slg. Bilag No. 9. Uovereensstemmelsen i Summen beroer vel tildeels paa oploben Rente].

Fra nogle (efter Lid. hollandske) Skippere ved Michel Helmer Koch indsendt, af Kongen Skolen tillagt — 200 Dlr. [Lid. — Slg. Bilag No. 8].

Blokkpengene — 261 Rdlr. 48 β . [Græn. — Lid.]
1642.

Blokkpengene — 220 Rdlr. [Græn. — Lid.]

Erich Rosenkrants til Rosenholm, f. Vegt. i f. L. 500 Sp. Dlr. [Lid.]

Due Bjelke til Østerød ligeledes 500 Sp. Dlr. [Lid.]

1643.

Blokkpengene — — 266 Rdlr. 13 β . [Græn. — Lid.]

1644.

Blokkpengene — 284 Rdlr. [Græn.]

1646.

Jochum Norman til Gundethvede for ei at staae aabenbare Skrifte — 100 Dlr.
med 12 Aars Rente à 6 Dlr. aarligen. [Græn. — Lid.]

Erich Høg til Bjørnholm, f. Vegt. med Jfr. Sophie Lange — 300 Sp.
Dlr. [Lid.]

Steen Brahe til Gundistrup, f. Vegt. med Jfr. Sophie Rosenkrants —
300 Sp. Dlr. [Lid.]

Bjerge Rosenkrants til Bierup f. Vegt. m. Jfr. Marine Bjelke — 300 Sp.
Dlr. [Lid.]

Lauge Beck til Forsløv f. Vegt. m. Jfr. Margarete Grube — 300 Sp.
Dlr. [Lid.]

En ordentlig Opsummering er ikke muelig. Til Sammenligning tjener den Bemærkning af Anon. og S, at der fra 15 adskillige Personer for Lilladelse til Vegtstab i forb. Led 1632-1647 er indkommen til Skolen en Sum af 9500 Rdlr., i Bøder 1200 Rdlr. Af Tante-Pengene i Slotskirken, forsaavidt disse ei strax til Disciplene ere uddeelte, eller til Skolebygningen anvendte, angiver Anon. til 1734 en Sum af 4300 Rdlr., hvorimod S til 1749 angiver 3020 — 1 — — som indkomne. Den Andeel, der falder paa Christian den Fjerdes Tid, lader sig ei bestemme.

For denne Periode findes følgende Optællinger:

Capitalen.	Kilden til Efterretningen.
1631. Paaste 4400 $\frac{1}{2}$ Sp. D.	Lid.
1633. Mikkelsdag 9115 —	Græn. — Lid.
1635. 4 April 12000 Endende Rdlr.	Græn. — Lid. — P. B.
— 4 Octbr 12068 $\frac{1}{2}$ — —	Græn. — Lid.
1636. Paaste 14068 Rdlr. 48 β.	P. B.
1637. Paaste 14912 Rdlr. 9 β.	Lid.
1638. Mikkelsdag 15000 Sp. Dlr.	Lid. — Græn. og P. B. samme Sum ved Paaste.
1640. Mikkelsdag 17067 $\frac{1}{2}$ Sp. Dlr.	Lid.
1642. — { 17068 $\frac{1}{4}$ Sp. Dlr. 17070 $\frac{1}{2}$ Sp. Dlr.	Græn. Lid.
1643. — 18335 Sp. Dlr. 42 β.	Græn. — Lid.
1648. ved Christian den Fjerdes Død (28 Febr.) 23901 Rdlr.	Schr.
(Ved Afleveringen fra Kula til Povisk: 19229 Sp. Dlr.)	Lid.

Saa vidt lyde Efterretningerne fra Christian den Fjerdes Tid. Hans andre Velgjerninger mod Skolen, som han "gerne saae dagligen at maatte tiltage og forbedres" (Bilag No. 10), ville forekomme i andre Ufsnit af disse Efterretninger. Det naervoxende kunne vi ei slutte uden med en egen Interesse at have seet ham Jule-Aften 1631 at synde med Tanken om Midler til Understottelse for de fattige gamle, troe Tjenere paa Slottet og for Bornene i den Skole, for hvilken han i det Aar havde reist en Bolig (Bilag No. 5). Og med Tanken om hans hjare Stiftelses Fremvaert see vi (Bilag No. 11) hans Sjæl alvorligen bekhjæftiget endnu saae Uger for det Dieblif, der sluttede hans daadrige Liv.

IX.

Skolens hedengangne Velgjørere.

At jeg fra Fjerde Christians Grav fører mine Læsere hen i den lille Lund, der indeslutter Minderne om Skolens Velgjørere i den ældre Tid, — hvad er na-

turligere, eller hvorhen kunde Veien nærmere falde? Det hører til de lønnende Momenter i den kjære Syslen med gamle næsten eller aldeles udvistede Minder at opfriske eller for Lyset fremdrage Navne, hvis Lyd Betsignelse ledsager. Under saadanne Følelser tillader Veilederen sig let at troe, at Flere paa Vandringen ei ugjerne slutte sig til ham, der her alene har at pege paa de simple utildannede Mindestene, som dog — men ogsaa alene — havde nogenlunde Plads for et Navn og et Aarstal. Men mange af disse sank og ere ei endnu gjenfundne; mange sank for aldrig mere at findes; og Glemselens Muld vover frodig til af Døgnplanternes hensmuldrende Fibrer.

For Danmarks Konger findes her intet særegent Minde reist: Deres staaer omtrent paa hvert Blad, der taler om Landets henrundne Eder; og det findes ogsaa paa dem, der nævne Frederiksborg Skole. Nær til Dises slutter sig flere af Deres, hvem Skolen ifølge deres Stilling har at takke for Velgjerninger, enten de nu i Scholarchatet og Directionen have været virksomme for dens Bestyrelse, eller i Rentekammeret — siden kongl. Res. 19 Octbr. 1761 — betrygget dens Bolig. Deres Foranstaltninger ville oftere komme til Dmtale. Her opsoge vi Skolens øvrige Velgjører.

- 1) Karen Hans Lyckow's, legerede 1624 og gav til Skolebørn og fattige Huusarme 100 Rdlr. in Specie, den ene Halvdeel til Skolens, den anden til de Fattiges Bedste, "at skulle paa evindelig Rente staae." Ved Paaste 1630, da Skolens Fundats var given, afgaves de 50 Rdlr. til Skolen. — ["Frid. Alm. Bog." — Lid.]
- 2) Fru Kirstine Munk gav 1630 — af de i Fundatsen omtalte 600 Speciesdaler — 283 Dlr. 32 s. — [Græn. — Lid. — S. — Anon.]
- 3) Nogle Ubenævnte — den øvrige Deel af den nævnte Sum = 316½ Sp. Dlr. — [Sfd.]
- 4) Biskop Morten Madsen Leil — 100 Sp. Dlr. [Anon. — Zwerg., S. 554. — Græn. sætter Gaven i 1631].
- 5) "St. Michelsdag 1631 gav hæderlige og høylærde Md, Mag. Morten Madsen, Superintendent udi Aaarhuus Stigt frivillig 352 Rdlr. til skolen som Uhrne til sig annammer." [Lid.]

- 6) Ved Gavebrev af 20 Marts 1634 gav Friderich Kildt til Thygestrup Skolen en Gaard i Algestrup i Holbeks Amt. [Lid. — Bilag No. 7]. Denne Gaard blev efter kongelig Bevilling (Rentekammer-Skriv. 11 Novr. 1678) solgt 1679-80 (pr. Ld. 25 Rdl.) for 149 Rdlr. [P. B.]
- 7) Bispinde Søster Bartholin Bircherød gav — 1717 — 200 Rdlr. [Bilag No. 22].
- 8) Hans Fleischer, forhen Præst i Eggerslev Magle, har til Uddeling blandt fattige Disciple i Skolen, fra hvilken han 1721 var dimitteret, 1756 givet 10 Rdlr. [Brev fra Rector Schroder af 9 Juli 1756 i Amtsarchivet].
- 9) Justitsraad P. G. Bøll, dimitteret fra Skolen 1763, gav — 1777 — 20 Rdlr. til Bogindkjøb for Skolens Bibliothek. [Brev i Amts-Archivet].
- 10) Provst H. Ussing, dim. f. Skolen 1760, gav 4 Sept. 1779 Bøger til Skolen, 17 Nummere. [Liste i Skolens Archiv].
- 11) General-Inspecteur Smith gav 1787 til Uddeling blandt fattige Disciple 17 Rdlr. 2 $\frac{1}{2}$, der skulde have været udbetalte til hans Søn som Stipendium. [Brev i Skolens Archiv].
- 12) Kongelig Confessionarius Bastholm havde stænket Skolen alle sine Skrifter [B. Wendtsen, Progr. 1808].
- 13) Etatsraad J. W. Guldbrand, dim. f. Skolen 1763, gav de fra Skolen ved Ex. Art. 1790 og 1792 Udmærkede Indfødsrettens Medaille i Sølv [P. B. Hist. Eft. S. 74].
- 14) Pastor E. Nyholm, dim. fra Skolen 1767, har givet Bøger til Skolens Bibliothek. [Eftd.]
- 15) Regimentschirurg F. W. Wischs Bestemmelse gav Skolen 1808 2 store Globes [B. Wendtsen, Progr. 1808].

Vi kunde kun nævne Faae af Mange. Ingen Protokol, ingen Gavebog ved Skolen lettede Eftersøgningen eller sikrede den. En saadan, der nu ifølge den Kongelige Universitets-Directions Approbation af 9 April d. A. er anskaffet for Skolen, vil yde Eftertiden en sammelig Oversigt.

Men der gives andre Velgjerninger, der ei, som hine, lade sig optælle, hvis Plads er i en større Bog. Fra det daadsfulde Liv og det hadrede Navn falder en velsignelsesrig Glands tilbage paa det Sted, hvor det aabne ungdoms-

melige Sind dannedes for Livet. Kingos Navn har efter et Sagn, som vi i det Følgende ville komme til at gjentage, varnet om Skolens Tilværelse. Men idet vor Skole med Stolthed nævner hans Navn, vil det ei være upassende at minde de Unge, hvem Dagens Festlighed saa nær angaaer, at det ikke er alene den høit Begavede, men at det er den Edle, hvis Liv er en Belgjerning mod hans Kreds, hans Tid, hans Fædreland.

Hundreder udgif fra B. Bendisens Skole, og Hundreder velsigne den Edles Minde. Hans Navn skal ei være unævnt paa dette Sted; og dersom Forhandlingerne fra et vigtigt Tidspunct i Skolens Historie laae tilgængelige for historisk Fremstilling, skulde vi her dvæle længere ved ham som en den frederiksborgske Skoles "Stator".

X.

Nyere Gaver til Skolen.

Uf de Beviser paa Velwillie, som Skolen ogsaa i sildigere Tider har modtaget, kan jeg her alene nævne følgende:

Profesor K. S. Thal havde i Aaret 1820 skænket til Skolen en Balist, der ved en sindrig Construction besad en overordentlig Kraft og tjente til at gjøre Virkningen af Oldtidens lignende Krigsredskaber anstuelig.

Uf Cancellieraad J. C. Haroe modtog Skolen i Aaret 1828 en Samling Bøger, i Alt 21 Bind; af Pastor P. Salling 30 April 1831 en Gave af 16 Bind; af Professor W. R. Bay i 1831 et Sæt Tabeller til Sang-Undervisning; af Etatsraad Tauber i October 1835 en Gave af 4 Bind, Institutbestyrer A. B. Borgen og Overlærer F. P. J. Dahl have bragt Skolens Bibliothek nogle Programmer og Disputatser.

Det Kongelige danske Videnskabernes Selskab, som den 31 August 1823 havde skænket Skolen de tre første, og siden de to følgende Bind af den danske Ordbog, bevilgede Skolen 10 Januar 1836 Skolen de sidstudkomne 10 Bind af dets Skrifter.

Ved det Moltkiske Legat for Embedsmænds Sønner, der gaae i Skole, nyde siden Begyndelsen af 1833 to Disciple af Skolen den betydelige Understøttelse hver af 40 Rbdlr. r. S.

Den 3 Februar 1831 havde Justitsraad P. G. L. Salicath i et Portrait af Professor, Rector B. Bendsen skænket Skolen en kjær Gave. Istedetfor dette, som Branden fortærede, har Skolen ved en Skrivelse af 26 April 1836 fra samme Haand modtaget et lignende. Ofte ville dets Træk møde et Blik ogsaa af Generationer, der ei kjendte hans faderlige Veiledning, og minde om "en Aand, for alle hvis Ytringer hiin Grundsætning: *Omnia ad conscientiam, nil ad ostentationem*, var den fælles Kilde", — om ham, til hvis Minde i Skolens gamle Sale de Ord lode, der ogsaa skulle gjentone i de nye: "Mange skulle efter Bendsen i disse kjære Sale danne Ungdommens Skarer; maaskee ved andre Midler, efter andre Methoder; gid Ingen uden hans Sindelag!"

Bilag.

No. 1.

Fundats for den af Frederik den Anden stiftede Skole paa Frederiksborg.

”**W**ij Frederich thend Anden ic. Giøre alle witterligt, Att wij gud Aldmechtigste thil Ehere, Och thend Sande hellige Christne kircke thil forfremmelisse Bistand og gauffn hassue wprettet her paa wortt Slot Frederichsborg En Triiual Skolle thil xxx personner, med Skollemesteren och hørerem thil ald Nottorffstig wnderholding, Och wille wij att ther med Saa holdes Skall, Som her Effther følger.

1. Først Skal ther Ingen Person Indthagis, wden hand thilsorn hassuer Leerd Sin Abeset, Och Donat, Bode att thyde och wden att Lesse Saa möggit fornøden er, och Behoff giøris.
2. Maa huer persons Præuissis thid som Indthagis were Ett Aar, Gindis han Icke tha duelig och Bequem thil Bogelig Conster att Leere, Skall hand Fornuissis, Och En Anden Bequem och Skikelig, Effther thidens Leylighz Egien att Anamis I stedit.
3. Skal her och Ingen were Lenger Inde End sex aar, wden thz stier Med wor thelladelisse och for Nooggen Besynderlig Orsage Skyld.
4. Hwad Bøgger som Skal Lesses for then^m her wdj Skollen, ther med skal wor hoff och Elodspredicant, med Skollemesteren her Samestedz hassue flittig Opseende, Saa att the Bøgger then^m Forlessis, huor aff the Best och mest kunde forbedris, och Enarest thil Gauffns forfremis.
5. Skall wor Slogskriffuere her Samestedz paa wor Omkostninge, Forskaffe then^m Bøgger, pappir, Blect, Lius och hues andett thennom Behoff giøris, Naar Skollemesteren hannom ther om thilsiger, Saa att Børnene for Saadant, Icke Bliffuer Forsommit.
6. Skall thisse for^m xxx Personner hassue thre Diffe och fire Netter thil huert Maaltid god swiffning, och well kogit, Och skal Skollemesteren och hørerem, her foruden hassue thil huert Maaltid En Synderlig god Nett, Aff wor Leensmands Egen gryde Och en Kugsemel aff Leensmandens Egen kielder.
7. The xxviii personer maa thil huert maaltid thøffer Om Dagen Bekomme xxviii vottcher Nu, Men Skollemester och hørerem Effther theris Begieringe, Dog thil Nottorffstighed.
8. Skollemesteren Skal hassue Nartigen thil sin Besoldinge xx Daller, Och en freij kledning, och hørerem x Daller och en freij kledning, Och Naar the hassuer throlligen Och med Flid En thid Lang, forestandit theris kald, Wille wij thennom huer Effther sin Wilkor I Andre maade med kirckens thienniste och Nenthe forsørge.

9. Skall huer thredie aar giøris xxviii Ny kiørtgeler, En thil huer person, Som tha thilseeðe ere, Och skal Ingen person maa wdkomme fra Skollen med sin kiørtgel, wden hand haffuer werit ther Inde wdj thre aar, Och haffuer Ett gaatt Testimonium, Af Sin Skollemester.
10. Wille wij lade giffue huer Af thisse for^{ne} xxxviii personer Aarligen Ett par Engelsk hofse, Och en Sædugs thrsie for Scti Mikels Dag, Ett par lerrighoffer, Inden pindzdag, tho skiørtther for paaske, Ett par sko for Scti Mikels Dag, Ett par Sko for paaske, En Bonet och for paaske, Och huert andett Aar for Scti Mikels Dag en wonderkiørtgel Af Engelsk, och En wdten skiørtthe, Men er ther nogle Eblandt for^{ne} xxxviii personner, som haffuer Nige och formwende foreldre, Tha skulle for^{ne} theris foreldre wnderholde thennom, thil Sko och kleder, wnderthagit kiørtgellen.
11. Skal och Sædeburz quinden her paa Slotted, thou theris Skiørtther och Lagen, Och the smaa theris hoffsueder Effther som Skollemesteren hinde thilfiger.
12. Findis ther Noggen aff thisse personer wduelig eller wsfickelige Enthen I Verdom eller Lessnit, Tha skal Skollemesteren strax giffue thz wor hoff och Slog predicant thilkiende. Och naar the haffue grandgiffueligen Forfarit, huore ther Om er, Tha skulle the Enthen wnderuiffe och paaminde for^{ne} Person, Att hand Glitteligen waer hans Dog, och seg wdj Sit Lessnit, Bedre Sticker, Eller och the skulle strax foruiffe hannom, Effther som then^m Siunis Best och Nattigt att were, Och wnde hannom Aff klederne Saa mæggit then^m gaat thyses.
13. Men the som Legge wind paa thennom, Skikke thennom well, Och er gaat hob Om, wille wii naar the her haffue Laugdt Ett gaat fundament thil Bogelige Conster att Leere, Och wii ther Om Bliffuer thilthallit aff then^m ther paa forstand haffuer, paa Ett Andet sted forsørge.
14. Ther som Skollemesteren Eller horeven finthes forsømmelig I hans kald Eller wsfickelig I Sit Lessnit, Tha skall thend hues Bøst Saa findis, aff wor hoff och Slogprediger Glitteligen paamindis, Och hues hand Icke ther effther Metther sig, tha skall hand Affthackis Och en anden ficks i hans Sted.
15. Ther som Enthen Skollemester hører eller Skollebørn, Icke fanger theris Nottorfftige och tilbørlige wnderholdninge, thil Naad. All kleder Senge Bøgger pappir, och andet hues then^m thil Nottorfftigheð Behoff giøris thil gode Rede, Effther som for^{ne} staar, Saa att Børn Enthen forsømmis I theris Lerer, Eller Bliffuer Aff wbequem och wfund Spiffning, forfrenckit, paa Nøsten, Eller paa theris Sundhed, Tha skall Skollemesteren giffue thz wor hoff og Slogprediger thilkiende, Och the skulle Os ther om Besøge, Siden wille wij finde Naad, att thz skall gange Underleðis och Rett thil, Saa att Ingen Sig ther Offuer skulle kunde med Dette Beklage.

Thenne for^m Ordning, wille wij for En Euig Fundats och Skick her Samestedz, Effther som for^m staaer, For os och wore Efftherkommere, konninger wdj Danmark, haffue holdit Och thil thes ydermere stadfestning, haffue wij Ladett henge wort Signet her Neden fore Och haffue wij thenne for^m wor Fundats Ladit duplere, Och ther aff En Andtuordit Ind udi wort Uniuersitet wdj Kiøpenhaffn, huilken althid ther hos Skall Bliffue, Och thend Anden wor Leensmand her paa wortt Slott Frederichsborg thilhende stillit, Huor Effther hand ther nu er, Och hans Efftherkommere Leensmend her Samestedz thennom Aldthingiste skulle haffue At Dette. Giffuet paa wortt Slott Frederichsborg thend xxiiii Aprillis Aar 16 Wdly paa thz Ottende."

(Geheime-Archivet: Register paa alle Landene, No. 10, fol. 412-415. — Slg. Afskriften i Diplomat. Langebech. i Geh. Arch. Aar 1568).

No. 2.

Fundats for den af Christian den Fjerde stiftede Skole ved Frederiksberg.

- "**W**ii Christian den Sierde med Guds Naade, Danmarkis, Norges, Wenndis og Gothes Konning, Hertug udi Slesvig Holsteen Stormarn og Dytmerken, Greve udi Oldenborg og Delmenhorst, Giævre alle Witterligt, at epter som fremfarne Konninger wdj worre Riiger Danmark och Norge, haffuer hafft enn Chrestellige omsorgh for schoeller at fundere och med Kenntte och Thillegh at forsørge, huorwdj Wngdommen Netteligen wdj guds frycht, goede Seder, Lerdom och Bouglige Kunster Kunde Instituoris och Oplerris, Gud Aldmegtigste till erre, Religionen til forfremmelse och forbedringh, och Meennigheden till gaffn och goede, Daa haffuer wij Effter Christelige Betennchende till en schoellis Opnettelse, som wij med ded første nest gud Aldmegtigstis hielp,
1. Achter at lade Opbygge wdi Hillerød, her for wortt Slott Friderichsborrig, som Altid med Bygningen schall holdis wed lige, aff Leensmanden her paa Friderichsborg och hannem i Regenschabett maa gaat giærris, funderit och giffued, och nu med dette Wort obne Breff till Euig tid Funderer och giffuer till for^m Hillerøds schoeles Anfanning och Begyndellse Trei Thusinne Ennekende gamle Daller in Specie som till Euig tid schall bliffue
 2. Staaendes paa Aarlige Kenntte, Derforwden haffuer wij thillagtt en gaard wdj Hillerød, som os wdj giæld er thillfallden effter Afgangen Leenerett Koch, for 100 Specie Daller, noch haffuer Andre gaat follch thillforn giffued till for^m schoellis begyndellse, Ser Hundrede Specie daller, huilken Houed Sum 3700 Specie daller, Saa uell som och huis her: effter aff gott Folk thill samme skole kand bliffue gifuen, wor Leensmand her paa wortt Slott Friderichsborrig, den som nu er eller her epter Kommendis worder, som en Net schoellens Scholarch Schall wdsætte paa Kenntte, och der aff tage Ser Specie daller aff

- huer Hunder Aarligen paa wise Stedder, som han Sellff schall werre forpflichtt att Suarre of och worre Epterkommere Konninger wdj Danmarch, och schoellen till. Om schoellen Nogen aff for^m 3700 dallers Houed Sum Kunde Komme till forfortt, eller udaff huis her epter till schoellen Rand bliffue giffuen, Och Naar Nogen forAndringh paakommer aff Lenns: mend daa schall den som i Stedden Kommer, thage fulld foruarring aff den som bortkommer, eller hans Arffwinger lige som hand eller hans Arffwinger derforre siellff will Etta till Nette, Och aff for^m 3700 Dallers Rentte som schall Werre Aarligen 216 Specie Daller
3. schall thi Nodtharffstige schoellens personner wunderholldis med, som woris hoffpredikant, och worris Slodsprest her sammesteds som och Nette schoellens Scholareher, [med] schoellemesteren schall Aarligen Dispensere och Wddeelle thill dj personner som Nogen goed Forhaabning er om, end och dj som ingen Anden Middell haaffuer till deris Studering, ey
 4. Anseendis Nogen thalsmand gunst gaffue eller Venscab. Och schall til samme Skoele forordeneris en schoellemester och thou Hørrere, som for^m thuemde Scholareher med lehusmandens Naaed och beuillingh schall haaffue Mændighed till at Indsette, och deris Lønn och besoldning at giøre, Dog dj dennom der till forordinerer som ere goede, fine Schichellige och Wellerde personner som Wngdommen Netteligen Kunde Informere och Optuchte, Ennd och saa Rand werre goed for at holde Sagen wed lige med Wstraffellige Coral och dannsche Psallmer i Kirchen paa Slottedt, och ellers epter Leigligheden at forNette gudgords thienniste paa Predikestoellen Wdj byen, Om Søndagen, Hørrerne at schiffis till førstepredichen, och schoellemesteren huer Anden Søndag till Affrensangh, Och epter som for^m 216 Specie
 5. daller iche er Noch till att Wunderholde forbemelte schoellemester thoe hørrer, och thi schoellens personer med Daa haaffuer wij af worres Sønnderlige gunst och Naade wwndt beuillged och thilladt, at Epterschreffne Sougner, Naar Sedebegnene som nu er, ved doden Affgaer, maa her epter Altid werre och bliffue til Hillerøds Schoelle, huor aff de maa Oppeberre Degne Rentten, dog Schall der giffuis Sønnderlige Aecht paa at till huer Sønndagh, och ellers Andre hellige dage, Naar guds thieneste schall forNertis, At der daa till huer Sougen bliffuer døgtige personner fremschided, Som Rand betienne Presten och Meennigheden med Sangh, och Wngdommen i deris Catechismo och Børne Leerdomb at Informere, och Andet huis en degens Embede wedkommer at forNette, Och maa de som bliffuer Siden: dis i degnestaffnen werre frj for alld Konngellige Lanndgillde schatt och thønng, for dj Altid schall ware paa at Rimnge naar behouff giørris, Och huor ingen Degnestauffn eller Kirche Lade er, maa Leensmanden der til forordinere en husmand som Sougnemendene Rand Opbyge et hus till, som och maa werre frj for Schatt Lanndgillde och Thønng, Och er disse Epterschreffne Sougner wdj Friderichsbørrig Lenn, Herløff, Lillerød, Liunge, Wggeløff, Giørlos, Schessuinge Strøe, Alsted Liundbye, Thierrebye Alldsinnderup, och Grønholdt, wdj Cronnebørrig Lenn, Afminnderød, Karleboe, och blauserød Sougner, huillchen Degne

Nente Iltgemaade som forbemelt er Ketteligen schall Wbdeelis aff Scholarcherne och schoelle-
 mesteren, som de for gud och os will forsuare, Och der som flere personner der aff Rand
 Wnderholdis, daa schall Scholarcherne der thill macht hassue det thill schoellebørnne at
 6. Wbdeelle, huorpa huert Nar schall giærris Rigtig Regensschaff och Wdj en boug Ind-
 schriftis till huemb och huorledes schoellens Beneficia bliffuer wddiecllet, Och hassuer wi
 Naadigst beuilget schoellemesteren till hans Idebrand thiuuffue les wed Narligen och
 huere aff hørerne thiuuffue les, som wor Lensmand, den som nu er eller her epterkommendes
 Worder, dennom aff Friderichsborris Lens schouffue maa lade bekomme, Och schall worris
 hoffpredikant och worris Slodsprest ofte om Naridt visitere wdj schoellert och wdj goed
 Nætt hassue, At Wngdommen fitteligen och well wdj deris Verdomb bliffuer forfremmed,
 Och wille wij denne Fundatz wdi alle Sinne ord och Punctter wdj Alle maade fast och
 wryggeligen holdett hassue, Bedendis och formanendes alle worre epterkommere Konninger
 wdj Danmarch At de den wdj lige maader wed magt holdte, ey giærrendis derudj nogen
 forhindring eller forwandling, icke heller thillstedendis nogen Anden herudj noget at forandre,
 for^{ne} schoellens personner till schade Affbrech och forhindring Wden ded Rand schæe til schoel-
 lens forbedring, Saa fremt de icke dermed wille Opweche imod dennom guds Euige
 heffn wrede och Formaledidelse, och baade thinnellig och Euig Straff at forwennte, Giffued
 paa wort Slott Frederichsborg den 29 Martij 1630.

Wnder wort Signet."

Derunder:

"Ob. S.

Fundatz paa Skolen wdj

Hillersød.

Maß. den 31

Martij Anno

1630."

(Efter Original-Concepten i Danske Cancellie blandt Sjællandske aabne Breve for Maret 1630.
 Etg. gamle Afskrifter i Skolens Archiv).

No. 5.

(F. 2.)

Helse etther wore Wndersothe Menigheden wdj Slangerup, Mett Gud oc wor naade, Wiider
 at wij Næthe att lade legge En fiskstad, her for wortt Slott Frederichsborg. Oc then medt
 fiskstadsrett oc privilegier att begaffue, Oc ther for Ehre til sindz att wille forwandle thett Næh-

torffue, mett anden Kiøbmandz handell, som her till haffue weritt holden oc brugt ther vdi Slangerup, hiid till then Kiøbstad wij her wille lade bygge, Thij bede wij ether alle, oc huer serdelis biude, Atz Effther Sanct Mortens dag førstkommende, rette ether effther Aldelis inthz att befatte mett then Agger oc Eng, ther Slange ligger, Førre i mett wor lenszman her Samestedz ere til ens worden, huad skyld oc landgilde i ther aff Narligen til ef vdgifue schulle Ey heller effther theie dag at bruge ther nogen borgerlig nering, eller handel, mett kiøb eller fall, i nogen maade, saa fremt i ther for icke wille liide til tale oc stande til rette, Men huilcke aff ether som sig hiid wille begiffue, oc her bygge, oc sig neder sette, Them wille wij paa nogre aar, lade were freij oc quitt for all skatt oc ande kongelige oc Byes thynge oc besuering oc ther paa giffue etther wortt bressue, Ther esther i ether kunde wiide att rette.

Frederichsborg 17 Juli Ao. [15]69.

(Efter Original-Concepten i Geheime-Archivet).

No. 4.

(F. 2.)

Gløve alle witterliggt, att Ether dij wij acte att lade legge her for wortt stott Frederichsborg En kiøbstad, Oc thenn mett Priuilegier oc kiøbstedz rett att begaffue, Tha schall thet were friitt føre, Indlendsche oc vdlendsche huilcke sig inden tho aar nest effther thett wortt obne bress datum hiid wille begiffue, here samestedz att mue bygge oc boe, Oc alle the som sig hid begiffuendis worder, oc them her nedersetter, Skulle mue bruge saadanne Kiøbmandschaff, handell oc wandell, mett Kiøb Gall oc anden borgerlig nering i alle maade, som vdi andre wore Kiøbsteder her vdi Nijgitt, Oc paa thett the saa möggit Thes bedre kunde komme till at bygge, oc att slij theris handel thil rette, haffue wij vndt oc tilladt, Oc nu mett thett wortt obne bress, Vnde oc tillade, Att the Mue oc skulle were frij for alle schatte oc anden Borgerlig og byes tynge oc besueringe vdi thij sambfelde aar nest effther att the them her boesettendis worder, hvor paa wij huer serdelis som sig her nedersetther, Mett wore bressue wille forsekre. Giffuet Frederichsborg 17 Juli Ao. [15]69.

(Efter Original-Concepten i Geheime-Archivet).

No. 5.

”Christian den Fierde &c.

For Gunst tilforne, Vi bede dig og ville, at du til Dig tager fire Af de fornemste og vildeste Mand, som her ved Slottet boer, og med dennem ordinerer nogle Bisse Huus-Arme, af dennem,

som til Hoffve eller her paa Slottet, ærligen tient have, og udi Armod ere geraadne, hvilke huus Arme skulle have den fembte part af hvis Penge, som samles udi Stocken her paa Slottet. Den øvrige Rest skal til Skolens Personer anvendes. Saa og hvis der gives udi Stocken udi Hillerød eller og udi Tausten der sammesteds, skulle forbemelte HuusArme alleene nyde. Betlere som fra andre steder komme, skulle heraf gandske intet nyde. Der med skeer vor Willie. befalendes dig Gud. Skrevet paa vort Slot Frederichsborg d. 24 Decbr. 1631.

Under vort Signet.

Christian.

Øj Elskelig Erlig og Velbyrdig Friderich Urne til Brendtved, vor Mand, tienner og Embidsmand paa vore Slotte Cronborg og Friderichsborg.

(Efter Copier i Skolens Archiv).

No. 6.

Friderich Urne sich breff Skolen vdi Hillerød anl.

Christianus 4^{tus}.

W. G. T. Vid efterksom wi forfare nogen at fordrifte sig till at giøre indpaß vdi de Sogner som til Skolen vdi Hillerød, ved vort Slott Frederichsborg liggendis, efter Foundationens indhold ere tillagde; da bede Wi dig och hermed aluorligen befale att dersom nogen fordrifter sig till imod Worij Naadigst Foundation vdi same Sogner att giøre nogen indpaß, du da Vden nogen forsømmelse derpaa thaler och ved Rietten sagen exequerer, som du Wilt ansuare och Vere bekiendt, d. Skanderborg den 12 Januarij 1634.

(Sjællandste Tegnelser, No. XXV, fol. 240. 241.)

(Slg. Hofmans Foundationer, VII, S. 172: "13 Januarii 1634").

No. 7.

Friderich Urne til Dregentued, Befalingsmand paa Frederichsborg och Cronneburg Slotte loed læse et Pergamendschiade, som Friderich Nisg till Thygestrup haffuer schiset och giffuet till dend schoelle som ehr stiftedt i Hilderød ved Frederichsborg een gaard aff sitt Jordegøek vdi Algestrup paa Holbeks Lehn ligendes, som Jørgen Willumbhsen paaboer, schylder aarlig Rug 15 schipr. Ving 18 schipr. Lam 1. gaæs 1. Høns 2. at niude och beholde till euindelige Eye: Dateret Skanderborg 20de Martij 1634 vnderkressuut Friderich Nisg, Issuer Bind, Hendrich Thott.

(Geheime-Archivet, Diplomatar. Langebeckian. Ao. 1634).

No. 8.

Frederich Wrne och D. Jacob Matthisen finge Breff, Anl. 200 Daler,
till Frederichsborg Schole.

C. 4.

W. S. G. T. Wider, at Wi Naadj: haffue befalett Os Effel: Nichell Holmer Koch, woris Schibis Hoffuizmand, at schall til eder lessuere 200 Rixdaler, som af nogle Schippere under wort Nige Norge Annammet ere; Vedendis eder och Naadj: wille, att J for^{te} 200 Rixdaller aff hannom Annammer, och dennom paa Wisse Steder paa Frederichsborig Scholis Weigne, paa Rente lader udsette till Scholens nytte och gauffn. d. Koldinghuus den 6 Januarij 1641.

(Sjællandske Tegnelser, No. XXVII, fol. 133).

No. 9.

Frederich Wrne och D. Jacob Matthisen finge breff Anl: nogle penge, Hans Bille till Frederichsborig Scholle schyldig er.

C. 4.

W. S. G. T. Wider at wi Naadj: herhoeß eder tilschiche ett breff paa Fembtan hundrede Rixdaller, Som Os Effel: Hans Bille til Jungergaard, Wor Mand och tiener till Frederichsborig schole schall udgiffue; Vedendis eder och Naadj: Wille, at J for^{te} penge till den tiid, Samme Gielbsbreff omformelder, lader affordre, och Siden dennom anuender til Scholens nytte och frem: tarff. d. Koldinghuus den 8 Febr. 1641.

(Sjællandske Tegnelser, No. XXVII, fol. 140. 141).

No. 10.

Risbenhaffns Hoylerde finge breff, tuende Scholeborn fra Frederichsborg
Narlig at tage &c.

C. 4.

W. S. G. T. Wider, eftersom Wi gierne Seer, at Schoelen ubj Hillersed ued Wort Slot Frederichsborg, dagligen motte tiltage och forbedris; da bede Wi eder och Naadjst begiere, at J den Andordning Wille giøre, at Narligen tuende aff de beste ingenis, Som fra forbenessite Schole til Academiet bliffuer promoverit, och ringeste Middell til deris ophold haffuer, maa

Straxen udj Communitetet Borde Annammet, och deris fri Kost lige ued andre der Sammesies bekomme. D. Mensborghuus den 16 Juni 1642.

(Sjællandske Tegnelser, No. XXVII, fol. 347).
(Hofmans Fund. VII. S. 172).

No. 11.

Arndt von der Kula och Hoff Prædickanten finge breff Fredericksborg Skole
Uplang.
Christ. 4tus.

W. S. T. Efter som Ds Elft: Haderlig och Høylærd D. Jesper Brockmand saa Wel som Doct. Peder Wiinstrup Superintendent offuer Sælands och Skaane stifter, saa wel som Wores Hoff Prædickant aff Ds Naad: Waar anbefalet at foreslaa middel, som de till Skolens conservation och forfremmelse her vdi Hillerød best oc tienligst kunde eracte, det de och vdi all underdanighed efterkommet, och der till efterskr: forslag giort nemlig først at Skolens capital saaledes paa renten maate vdfettes at deraff den halffue part rente Nærligen till Paaske, den anden halffue part til St. Michaels Dag kunde Vere forfalden och indkomme paa det den som for^{te} børn till kaast holder i tiide kunde haffue middel till at indfiske huiis till dieris Underholding kunde behøffuis, Saa Skolen ick skulle for Nærhægis sig till skade penge paa rente hos andre der till at optage, Da lader Wi Ds Naadj: denne for^{te} dieris vnderd: forslag besalde, Wille och Naad: at det saaledis med for^{ne} Skolens capital skall i Werckfettis. 2. Efter som de och vnderd: formeener dieris tall som fri kaast nyder at kunde formeeris, saa at flere end endnu skeer den nyde kunde, da ere Wi och Naad: der med tillfreds, efter som det best och bequemmeligst Skolen til beste och fremtarff vdi Werckfettis kand. 3. Huis aff Blocken vdi Slogkiercken Nærlig till Skolen vdtagis dett skall och efter dieris vnderd: begiering och betenkende till Skolebørnenes klæder bøger, Papiir och anden fornødenhed anvendes och vdeles dog at der med wel i act haffues at det fattige alleene och den^m som for andre god forhaabning om er, giffues och forvundes, och skall for^{ne} vddeeling Nærligen skee vdi det seeniste 14 Dage for Jule Helligt, 4. Paa det och om Skolemesternes Hørenes og disciplernis forhold og stittighed kand haffues desto bedre Widenffab och efterretning Wille Wi Naad: at Hoff Prædickanten med Slots Presten huer fierding Nær et General examen vdi Skolen paa wisse der till forordnede tiider skall holde och anstille dersom och Hoff Prædickanten for lowlig forfald skyld paa den tiid for^{ne} examen skee skulle ick kunde vere tilstede, da skall dog Slots Presten for^{ne} examen forrette, det wi eder til efterretning wille haffue forstendiget, d: Fredericksborg den 31 Decemb: 1647.

(Sjællandske Tegnelser, No. XXIX, fol. 298).

No. 12.

(F. 3.)

B. G. T. eftersom høf og Underdanigst Anholtes och begieres At de hillerødj Skole Aff voris Elschel: Kiere her Fader El. og høylofflig Thukommelse tillagde Sogners Degne Rente, Maatte till Børnene i Seer*) Uddeltis och icke føris Vdi en summa med Skoelens Rentepge huoraff Børnens Kost betalles som hidintil scheid er anseende i formener det Kunde Komme Skoele till Støre forbedring, i det flere Discipler derved Noget Kunde hielpes till Underholdning och Discipelnis thall deroffuer med Thiden forhygij, Da efterdi Fundasen saadant och schall med: føre Ere wj Naad: tillfredj At de forn^e Skoele tillagde Sogners Degner Rente Intil Underledis forordnet worden maa till Børnen Vdi Seer*) Uddelits, paa det flere Børn ved forn^e Beneviciam**) Kunde lochis hidtill Skoelen. Dat: Frederichsborg 19 Febr. 1649.

(Geheime-Archivet, Samling Frederichsborg Skole vedkommende, — i Udkaft. Afskriveren i Sjællandske Tegnelser No. XXXI, fol. 60 har ved *) urigtig læst: "Soor." og forandret det til: "Sorve."

**) Sjæll. Tegn. "Beneficium."

(Brevet er til: Otte Powisch, Hofprædikanten H. Laus (Laurids) Jacobsen og Slotspræsten M. Hans Hufwich, "At maa Uddele Sognerens Degne Rente, till Børnene her Vdi Skole"; men i Sjæll. Tegn. l. c. lyder Overstriften, at de "finge breff Anlangendes Sorve.")

No. 15.

Bisperne i Danmark och Norge finge breff Skolernes Personer vdi dieris Stift Anlang.

F. 3.

B. G. T. Efttersom Vi Naad: komme vdi forfaring den studerende ungdom vdi universitetet, her vdi vor kiøbsted Kiøbenhaffn, at vere i saa stor antal, at de som sig fra Skolerne wilde begiffue sig icke i langfommelig tiid fri kost haffue at formode, anseende, at de som Ao. 1646 haffuer weret till examen till fri kost, icke endnu ere i Communitetet indkomne, Thi bede Vi eder och Naad wille at i alle Rectoribus Scholarum vdi eders stift, saa vel som Disciplerne och disciplernes foreldre, saadant forstendiger, och at derforre actes raadeligt at de sig vdi Skolerne forholde indtil leilighed kand giffues at de till fri kost vden formeget lang ophold kunde bliffue befordret, paa det de icke skulle bliffue forarsagede naar de komme till Academiet, sig derfra igien at begiffue for mangel paa underholdning, och i saa maade glemme huiis de tilforne vdi Skolerne, haffue lerd. Disligist efterdi vi och erfare at Rectores Scholarum sig beflage at disciplerne vdi Skolerne løbe fra en Skole till en anden, vden rigtig

affsked och testimonio fra Skolemeisterne icke uden stor confusion vdi Skolerne da wille vi Naad: at i Recloribus Scholarum vdi eders Stift advarer at ingen skall annamme en andens discipel med mindre hand fører med sig fra den Skole hand kommer rictig testimonium paa det at ungdommen icke skall bedriffue atskillige mutvillighed vdi en skole, och siden uden tilbørlig reffelse vdi en anden skole annammes, och at huilken Rector Scholæ som her imod gjør, skall giffue til straff 20 Dler til fattige skole børn at vddees. D. Halmice 13 Aprilis 1649.

(Sjællandske Tegnelser, No. XXXI, fol. 89.)

No. 14.

Otte Poovist Att lade Guds tieniste forrette vdi skolen for Frederichsborg i denne grasserende Siugdoms tiid.

F. 3.

W. g. t. Wi bede dig och naad: ville, Att du gjøre den Anordning Att, guds tienist, saa vell med predicken som med Sacramenternis Forrettelse brudevielse och Andett her efter indtill paa vidre Naad: Anordning vorder forrettet vdi skoolen for vor Slott Frederichsborg, dog Att ey nogen synderlig forhindring der vid i skolen skeer, men Att dett høyverdige Alterens Sacrament vid it bord i sted for Altar imidler tiid uddeelis, och Att Daaben Aff itt beken i sted for Fundten forrettes, huad Messe Serch och messe hagler Anlangendis, dett hassuer presten fra en Kircke paa Landsbyen Att laane, hvor dett dobbelt vdi Forraad ehr, efter som vi ey Gierne Seer, Att nogett der aff i disse tiider Aff Slodskirken der sammesteds udtagis eller brugis. D. Flensborg: 30 Sept: Anno-1654.

(Sjæll. Tegnelser, No. XXXIII, fol. 148.)

No. 15.

Otto Paavist att maa laede holde Predichen til Paaste i Frederichsborg Slots Kircke.

W. G. T. Effter som vi nodigt erfahre Siugdommen derued steden att nere gandske stille daa ere vi nodigt tilfreds att der maa predikes vdi Slots Kircken til førstkomendis Paaste hellige Dage saa att menigheden dend daa maa søge dog dersom siugdommen herefter sig skulle rore daa hassuer du dend anordning igien att gjøre huorued alding i tide kand forekommes och forrehindres.

Riberhuus 31 Mart. 1655.

(Sjæll. Tegnelser, No. XXXIII, fol. 255.)

No. 16.

F. 3.

G. N. W. At Vj af før Kongl: gunst oc Naade saa oc for troe oc Billig tienniste i sidste seides tid giort, efter Allerunderdännigste Ansøgning, allernaadigst hassuer bevilget oc tillat, Saa oc hermed bevilger oc tillader at Mag: Marcus Bielfeldius Conrector udj Bor Latinske Skoole for Bort Slot Frederichsborg, Naeligen maa niude oc oppeberge af Scholarcherne oc des øfrighed samme løn, Kostpenge oc Accidentier inttet undertagendis i huad navn det hassuer, som hand hid indtil Dags efter afgangne Sal: Mag: Alberti Bartholini død nådt oc oppebaavit hassuer, Disligeste for hans lange tienniste efter denne nu Værende Rectoris død i bem^{de} Bors Skoole, om hand hannem osuerlesuer at indtræde oc nyde samme bestilling uden modsigelse, Huorfore hand tillige med Rectore Scholæ i alt her efter schal hafue sligtig Inspection med Underhassuende Discipler at alting schickeligen oc forsvartligen med disciplinen oc Spiisningen i Closterit kand forrettis. Herforuden schal hand med Høerne forstaae og betiene Sangen til haabe, som forrefalder, det vere sig danske, Tydsk eller Latin, i SlotsKircken, Saavel naar vj sielf erre der tilstede, med Bors Hof, som ellers anden tid om hellige dagene oc fester naar behof giæris. Anlangende Figural Sang oc Music til Brøllupshøytid i Kircken at forrette da schal dermed imellem Skollemesteren oc Conrectorem forholdes som tilforn, doeg at Høerne endelig med Musicerer oc Sjunger, Som derfor bør at forrestaa Musicen oc her efter niude deris Quota efter Advenant af det som for Musicen betallis hoer Rectorem. Herforuden at Høerne schiftis til om Ugen at Informere børnene i Sangen, ved tasten i Scholen de ordinarie dertil forordnede timmer, at de kand Wennis til at sjunge med, saa Choral Sangen i Kircken des bedre kand vedlighholdis, doeg at bem^{de} Mag: Marcus Høerne derfor, efter Scholarchernis sigelse, noget som billigt kand Vere aarlig af huis hannem sielf tillagt er for Musicen at holde Vedlige, gifuer, Huor efter de Vedkommende som nu ere, eller her efter kommendis vorder alle sig allerunderdännigst hassuer at rette. Forbindendis etc. Halsaæ dend 18 Janv: Anno 1670.

(Sjællandske Register, No. 27. Fol. 609. 610).

No. 17.

Helmutt Otto von Winterfeld at vere fri for at vere Friderichsborg Scholis Scholarch og de øfverste Rentemestere det igen at andtage.

C. 5.

G. N. W. At eftersom Amtmanden paa Bort Slot Friderichsborg Helmutt Otto von Winterfeld tillige med Bors Hofsprædicant og Slotspræst der sammesteds udi Scholens Fundation

udi Hillerød er forordnet til at vere samme Scholis Scholarch og svare til hvis penge som den bliver gifvet, og Wij nu (formedelst be^{de} Amtmands nødvendig Forhindring udi anden Vortis Egen særdeles tienniste og forrefaldende Forretninger) fornøden eragter hannem for saadan Scholarchis administration at forskaane: Thi hafve Wij udi forsk. Helmutt Otto von Winterfeld hans sted intil paa vidre vortis Allernaad: andordning forordnet at de tvende Vortis Høfverste Mentemestere som nu ere eller her efter kommandis vorder, skal udi Hans sted tillige med Vortis Hof og Slotspræst paa for^{de} Vort Slot Fridrichsborg som Scholarcher efter den Aa. 1630 oprettet Fundatz hafve med forskrevne Schole indseende og sig derefter udi alle poster forsvarligen rette og forholde, hvorefter alle og enhver &c. Haan. d. 5 Martii 1670.

(Sjall. Register, No. 28, fol. 13. 14).

No. 18.

Amtmand Winterfelds og Confessionarii D. Hans Söfrensen Leths
Ordre om Bønnen og Inspectionen ved Fridrichsborg Skole,
at god Skik skal holdes inden og uden Skolen.

Til Guds Være och Kongens Velbehag, efter Guds Ord och Kongelige Befalinger at fremme, och til atskillige disordre och Utschieligheder at forekomme vdi Fridrichshorrig Meenighed, gifves her med efterfølgende Postter, foruden hvis andre Mandater befaler, tilkiende, Som skal flittelig observeris og holdis.

1. At den Allernaadigste paabudne Bedestund holdis udi Skolen, hvor Wyens Folk Sig da skal forsamle, naar Klochen er 6 om Morgenen och 2 om Eftermiddagen, och Meenigheden til Advarsel skal der ringis paa Slottet med en aff Slots.Klocherne, en halff time førend Bønnen begyndis, och med Klochen paa Kirchegaarden ret som Bønnen skall begyndis.

2. Naar enten Slots Prædichanten eller Capellanen er i lofsig Forfald, da Bønnen at holdis af Rectore, Con-Rectore, eller en aff Hørerne, och ellers dermed, Saa vel som med Onsdags prædichen at handlis ligesom det skeer i Vor Frue Kirche i Risbenhafn.

3. Och Som tvende Mænd befindis at hafve Kongel. Bevilling at maa holde Danffe, Tydske og Negne Skoole der, da at Slotsprædichanten tillige med Ampt-Skriffveren och Carl Forvalter tage sig dette alvorligen an, och strax forfare om disse Skoeler holdis med deris Sklig-tighed som det sig bør, hvis icke at de da ret med Alvor tage sig det an, og fører det udi saa god en skik, Som de for Gud och Kongen vil forsvare: Och om de icke Self kand remedere alting, Som det sig bør, at de da offuergiffuer deris Meening och betenhende, huorledis det høst kand skee, och at Slotsprædikanten i det mindste tvende Wisse Dage om Navit offuerhører

Ungdommen i Kircken, och skal de Huusfædre være forpligted at lade deris Ungdom komme, sittteligen tilstæde, Saa och at holde deris Børn til Skoole det meste mueligt være kand.

4. Och som der er Vel saa fattige Forældre, som ey hafver Middell at holde deris Børn til Skoole, da skal paa de Børn Som hverken gaar i Danske, Tydske eller Latinske Skoole giøvis en Fortegnelse, och skall saamme Børn hver Søndag och helligdag være udi Aftenfangsprædikenen i Skoelen, och naar Aftenfangs prædichen er ude, da skall de børn underviises i Skoelen, udaff en Karl, Som Slotsprædichanten med Ampts Skriffueren och Carl Forvalter dertil kand beschickte, enten Ringeren kand giøre det eller en anden, huilket de kand giffue tilkiende, at de fattige, saavel som de rige kand oplæris udi Guds sande Frycht, hvorpaa Børns boede timelig och ævig Belsfert beroer.

5. Och som det steer gemeenlig, at Ungdommen, ved ont Selskab och løse Følchis Omgiængelse, føris til mangfoldige Forargelser til deris Belsferdts Spilde, at Skriffueren och Fogderne i Frederichsborrig da efter Kongelige Forordninger haffue hermed sittig och streng Indsecende, hvad Følch der kommer til Stæden, hvoraff de nære sig, om det kand tilstædis dem at bliffue udi Byen, at de da der indschriffuis, och at de som huuse och herbergere løse Følch straffis som Bedbør. Och skal ellers baade Rector och Conrektor, Sampt Collegæ icke alleeniste haffue indsecende til Børnene, naar de ere udi Skolen, men ochsaa vit mueligt er, eftersee och forfare, hvor de ere och hvad de giøre naar de ere uden Skolen, at de icke da enten om Dagen eller ved Nattetiide enten føre sig self, eller føris aff andre til nogen Forargelse; Forbiudendis hermed strengeligen, at ingen maa sig noget tilforhandle af Skoole: Børnene, det være sig, och hvad det være kand, eller tage noget at sælge for dem, uden deris Skolemeesters tilladelse, och at ingen skal tilstæde Skoole: Børnene at være i deris Huuse til Dobbelt och Korte: leeg eller anden Spil, til Ill, brendeviin, och Tobach: Drich, eller nogen anden Uteerlighed (dog hermed icke formeent, at mand jo maa giffue et fattig Skolebarn en Drich tyndt Ill til sin tørstes leffelse) Men hvo ellers til nogen Ufsichelighed enten holder Ungdommen til sig, eller fører dennem anden: steds hen, dennem at straffes efter Personens Widler och forseelse, enten paa penge eller i andre maader, thi denne Kongelige friie Skoole maa icke med nogen saadan Forargelse besinittes til eftertale paa andre Stæder: Dette kand da til alles efterretning paa Prædicheskolen Saavel: som och paa Frederichsborrigs Ampt: ting forkyndis. Gud giffue hver i sin Stæd Naade til at frychte Gud och Kongen, och forarbeide Sin Salighed med Frycht och beffvelse i Christo Jesu.

Datum Kiøbenhaffn

d. 19. Junii 1676.

Wintersfeld.

Hands Sæffrensen

Leth Egen haand.

No. 19.

C. 5tus.

Gjøre vitterligt, At som vi til voris Skoole i Hillerød ved vort Slott Friderichsborg, haver Allernaadigst Udgiuet tvende voris Obligationer, Dend første datterit dend 20 Aprill 1679 paa Capitall 1000 Rdlr. Hvor Af Renten er bleven betalt ¹⁾ till Paaske 1686: Dend Anden datt. den 11 Decemder Ao. 1682 Paa Capital 17996 Rdlr. 16 s. hvor Af Rentten er bleven betalt ²⁾ til dend 11 Junij Ao. 1686: Hvilke tvende Capitaler er tilsammen Atten Tuusinde Nie Hundrede Halffentefindstiuge og 6 Rdlr. 16 Skill., Af Hvilken Capitals Rentte, Skoelens Betiente og de Discipler, som Scholarecherne finde Skikkelige og Bequemme til Studeringer, og doeg nødetarftige, formedelst mangel Af Underholdning, maae efter Skoelens Fundatz niude Hjelp og Underholdning, til Deris Lærdoms og Underviisnings Continuation, og skal de samme Discipler under Rectoris inspection, Af Høverne iblant Andet ogsaa een tiime om Dagen Underviises in Musicis, At de kand holde Sangen vedlige Med Ustraffelig Chorall, og Danske Psalmer i Kirken paa Slottet, saag i Skoelen og Andre Steder efter leiligheden, som Fundatzen videre melder, Og skal de Discipler, som i Skoelen Gjøre sig Dygtige i Lærdom, og Musichen, og ere derhos Vdruelige og Skikkelige, niude forfremmelse, naar noegit Høverie i Skoelen ledigt Bliuer, og siden naar De skikke sig vel, og findes døgtige til Præstefald der i Amtet frem for Andre Befordres, Da haver vi i Steden for Rentten, som udi Penge Beløber sig Klarlig, Et Tuusinde It Hundrede Tredive og Nie Rixdaler 72 s: Af Forskrefne Capitall, Allernaadigst forordnet og tillagt, saasom vi og hermed forordner og tillegger fornemste Hillerøds Skoole de Ordinaire Klarlige Afgifter, Af Esterkrefvene vore Konge tiender udi Friderichsborg Amt Nemlig Af Jørlande Sogn, Tiuge og 6 tønder 4 skp. Niug, Tredive og toe tønder Viug, Af Græsse Sogn Otte tønder 2 skp. Niug og tie tønder Viug, Af Sigersløf vester Sogn 6 tønder 4 skp. Niug og 8 t. Viug, Af Dypesundbye Sogn Tretten tønder 2 skp: Niug, og 14 tr. Viug, Af Strøe Sogn Sexten tønder 4 skp. Niug, Tiuge tønder Viug, Af Liungbye Sogn, Sexten tønder 4 skp. Niug, tiuge og fiire tønder Viug, Af Tiarebye Sogn Tii tønder Niug og 10 tønder Viug, Af Nødeboe Sogn 3 tønder Niug og 2 tønder 2 skp. Viug, ³⁾ Af Allønderup Sogn, thi tønder Niug og Natte tønder Viug, Af Hillerød Sogn Sex tønder 4 skp. Niug, og Fiire tønder Viug, Af Liunge Sogn Femten tønder Niug og Sexten tønder Viug, Af Uggeløse Sogn, Tiuge tønder Niug, tolf tønder Viug og fiire tønder Haur, Af Herløf Sogn 16 tønder 4 skp. Niug, og Tiuge tønder

¹⁾ "af Drøsfunds Sold." — (Tillæg i Ms. Græn. og Hofm. Fund. VII, S. 172).

²⁾ "af Riobenhavns toldboed." — (Till. sfd.; hvorimod nogle af de anførte Data fattes, ligesom ogsaa begge Steder hist og her flere mindre vigtig Ord ere udeladte eller omsatte).

³⁾ Ms. Græn. "3 Tdr. 2 Skp. Niug, 2 Tdr. Byg." ligesaa i Hofm. Fund. VII, S. 173.

Viug Af Bunderød Sogn Ser¹⁾ tænder 4 skp. Rug og Atte tænder Viug, Af Meelbye Sogn, Ti tænder Rug, og Tolf tænder Viug, Af Østved Sogn Tiuge og 6 tænder 4 skp. Rug og Tiuge og fiire tænder Viug, Af Torup Sogn Serten tænder 4 skp. Rug og Tiuge tænder Viug, Af Asminderød Sogn Tiuge og Ser tænder 2 skp. Rug, og Tredive og een tænde Viug, Noch udi Cronborg Amt²⁾ Af Thieftøb Sogn, Tiuge og 6 tænder 4 skp. Rug, Tredive og toe tænder Viug, Af Søborrig Sogn, Atten tænder 2 skp. Rug, Tiuge og toe tænder Viug, Af Esbynderup Sogn Tretten tænder 2 skp. Rug, og Giorten tænder Viug, Af Waldbye Sogn Tie tænder Rug og Tolf tænder Viug, Af Maaerumme Sogn Ser tænder 4 skp. Rug og Otte tænder Viug Af Namlose Elleve tænder 4 skp. Rug og Serten tænder Viug Af Tibirche Sogn Otte tænder 2 skp. Rug, og Ti tænder Viug Af Annisse Sogn, Tie tænder 5 sjepper Rug, og Tretten tænder Viug, Af Græsted Sogn Atten Tænder 2 skp. Rug, Tiuge og Toe tænder Viug, hvilke Forskrefne voris Unpart Korn³⁾ Tiende Andrager tilsammen, Trei Hundrede og Tiifindstiuge [tdr] trei skp. Rug, Siire Hundrede Tiuge og Siire tænder Viug, og 4 tænder Haur.

Vi derfor hermed Allernaadigt Unbefalle vore Amtshforvaltere eller Amtskrivere paa Friderichsborg og Cronborg Amter, som nu ere eller Her efter tilkomendis vorder, At de skal fæste forskrefne tiender Bort til de Høistbiudende Dog skal Amtshforvalterne Selsk lade Annamme hviz til vore ladegaarder, for Foeringens Skyld Gjæres fornøden, Og skal Bemeldte voris Amtshforvaltere og Amtskrivere, selge Ald Afgiften Baade Af de tiender som særvis til Ladegaarden og de Andre At de udi loulig tiid som sædvanligt er kand selgis efter Capitels kjøb, eller som de kand høiest Udbringes i Riisbhaun eller Helsingøer, eller hvor det Best kand ssee, og det saaledis At dend som Tienderne have udi Fæste, skal selsk lade Dem Udage til di Steder hvor de selgis, Men Tienderne som udi Negen ydes til voris ladeGaarder, skal vore Amts Bønder Selsk Udføre paa dend tiid som opDetteede Contract omluider enten til Martinij eller Juul der efter, og skal Contracten med Riisbændene Af vore Amtshforvaltere eller Amtskrivere saaledis opDettis At Riisbændene skal Useilbarligen Betale udi Gode Gangbare myndt, de halve Penge til Nestsfolgende Paaske, efter At kornet er leverit, og dend anden halve part til dend 11te Juny dernest efter, og skal vore Amtsbetiente under deris Embeds Fortabelse til samme tvende Terminer levere Scholarcherne, hver Gang hver halve part uden noegen mangel, eller Ringeste Afgang, Thi vil vi ingenlunde, At Skoelen skal lide noegen Skade imoed Fundatzen og om enten Goed vert eller misvert kunde volde det At Tienderne kunde enten selgis høiere eller mindre end forbemelte 1130 Rdlr. 72 s. da skal dermed saa forholdes, At naar Tienderne kunde Udbringes høiere, da skal vore Amts Betiente dog ikke Betale meere til Skoelen

¹⁾ Ms. Græn. og Hofm. Fund. "16."

²⁾ Disse 4 Ord sættes af Hofman. foran det foregaaende Sogn.

³⁾ Ms. Græn. og Hofm. "Konge."

end forneseinte Summa, men det øfrige i voris Zahl Cammer levere, og naar Tienden ikke kand udbringe dend Summa, da skal vore Amts-Veriente fuldkomme dend Af den anden indkomst, Thi det er vor Allernaadigste Willie og Fuldkommen intention, At vi hverken Self vil Gjøre noegen forvandling, ei heller tilstøde nogen Anden herudi At Gjøre nogen Forandring, eller forhindring Skoelen til Skade og Afbrect, uden det kand see til Skoelens Forbadring efter vor Høylofligt hr. Farsaders Fundatz, Og skal dette Uryggeligen holdes, og som forskrevet staar forbliver Skoelen til Vaste, indtil os og vore Efterkommere, Kongelig Arve Successorer i Regieringen Der hager¹⁾ forneseinte Atten Tusinde Tve Hundrede Halffemtesindstiuge og Sex Rirdaler 16 Skilling Danske Capital, At lade Afsegge og Betale, og skal disse forneseinte Rentze Penze Betales til Scholarcherne, saaledis At de skal Begynde dermed fra Paaske Nærværende Aar 1687:, saa det første Aars Rende skal Betales Halsparten til Paaske 1688: og²⁾ Halsparten til den 11te Juny Næst efter Udi samme Aar, og siden Aarligen der efter Continuere som forskrevet staar og skulle voris Rende Cammer, saavel som voris Amtmand over Friderichsborg og Cronborg Ainter her over holde og Scholarcherne Ald Hjelp og Befordring Deviise Hvor efter eenhver Vedkommende sig Allerunderdañigst haver At Rette Forbiudendis Alle og eenhver herimoed efter som foreskrevet staar At hindre eller i nogen maade Forsang At Gjøre. Under vor Hyldest og Naade Givet paa Boris Kongelig Residentz, Udi Kiøbenhavn dend 30 Aprilis Ao. 1687.

Under Boris Kongelig Haand og Signet.

Christian.

Peter Brandt.

(Efter en Copie i Skolens Archiv, Protokol Z, sig. med en anden i Ms. Græn. og med Hofmans Fundat. VII, S. 172-175).

No. 20.

C. 5^{tus.}

Gjøre Vitterligt! At saasom vi Allernaadigst komme i Erfahring At vor Skoole i Hillerød ved Friderichsborg lider temmelig Stor Skade, formedelst de dertil liggende Degne travers Forsmindskelse, Saa haver vi Allernaadigst bevilget og tilladt, saasom vi og hermed bevilger og tillader,

¹⁾ De følgende Ord: "forneseinte — skal disse" fattes hos Hofman, l. c. 175.

²⁾ De foregaaende Ord: "Halsparten — og" fattes ligeledes l. c.

At bemelte Skole skal niude Refussion for dend Afgang, dend saaledis lider udi Indkomsten Af vore ladegaarder i Friderichsborg Amt eller Jorbeboegens indkomst Karligen Tøe Hundrede Slettedaler, Hvor fore vi hermed Allernaadigst Anbefale voris Amtsforvalter over Friderichsborg Amt, som nu er eller her efter kommandis vorder, At de aarlig til Paaschedag og dend 11te Juny der nest efter, hver Termin et Hundrede Slettedaler udi Goed Gangbar myndt, til Scholarcherne som nu er eller her efter beskiffed vorder, skal lade erlegge, og betale som dennem udi deris Neignskab efter Scholarchernis Qvittering skal passeres, Og skal dette angaae fra Paaske nu siftleeden og her efter fremdeelis uden Dingeste Afgang i noegen maader Continuere, Forbindendis Alle og eenhver herimod efter som foreskrevet staar, At hindre, eller udi noegen maade forfang at Giøre, Under vor Hyldest og Naade, Skreuit paa Bort Slott Kjøbenhavn dend 30 Aprill Ao. 1687.

Under Vor Kongelig Haand og Signet.

Christian.

Peter Brandt.

(Efter en Copie i Skolens Archiv, i Protokol 2.)

No. 21.

Vii Christian den femte, af Guds Naade Konge til Danmark og Norge, de Wendes og Gothers, Hertug udi Slesvig og Holsten, Stormaren og Dytmarfsken, Grefve udi Oldenborg og Delmenhorst; Giøre alle vitterligt, at eftersom hos Os allerunderdanigst er bleven ansøgt og begieret, voris allernaadigste Confirmation paa efterskrefne tart, lydendis ord efter andet som følger: Stormegtigste Arve Konge allernaadigste Herre, efter Eders Kongel. Maj^{ts} allernaadigste Befaling af dato dend 12 Martij sifst forleden, hafver vi underskrefne Degnene, som til Friderichsborgs Skole penserer, efter deris Kalds leilighed, faa lidelig og taalelig, som ssee kunde, hatt og taxeret for et vist quantum saasom følger:

	Neelbye		3 Rixdr. 4 $\frac{1}{2}$
	Olsted		4 — ; —
	Asminderød		4 — ; —
	Lynghbye		4 — ; —
	Herløf		4 — ; —
	Lynge		3 — 4 —
Degnene udi	Karleboe	for	4 — 2 —
	Skævinge		3 — 4 —
	Blostred		3 — ; —
	Strøe		2 — 4 —
	Farum		2 — 4 —
	Uggerløfse		2 — 4 —
	Tierrebye		2 — 4 —

som beløber sig tilfammen 45 Rixdl. hvilcke bemelte Degner og deris efterkommere i Embederne i steden for dend femte Deel af deris Korn indkomst, som dennem efter løfven till Kommer at pensere aarlig till tvende terminer nemlig hver Juel og hver Paaske till Rector udj Friderichsborgs Skole paa samme scholis Begne imod behørige qviteringer rigtigten og useilbarligen skall erlægge og betale i [sic] denne voris giorte tart og forretning vi till Eders Kongel. Maj^{ts} aller: naadigste resolution allerunderdanigst indstillir. Eders Kongel. Maj^{ts} allerunderdanigste og troe: pligtigste tienere C: Schöller: H: Bornemann: P: Jespersen: P: Vinding. Rixbenhafn d. 8 Novembr. 1698.

Da ville vi forberarte tart, udj alle dens ord Clausuler og puncter, efter som dend her ofven indført findis, allernaadigst hafve confirmeret og stadfest, saa og her med confirmerer og stadfester. Forbyderdis alle og een hver her imod efter som skrefvet staar, at hindre eller udj nogen maade forfang at giøre under vor hyldist och naade. Gifvet paa vort Slot Rixbenhafn dend 26 Novembris Aar 1698.

Under vor Kongel.
Haand og Signet.

(Efter en Copie i Skolens Archiv, hvis Rigtighed efter Originalen er bevidnet af Hofprædikan-
ten P. Jespersön).

No. 22.

Anno 1717 dend 17de July Loed Edel og Høilærde hr: Professor Luia paa Odense Gym-
nasio mig tilstille et Legatum til Friderichsborg Skole paa 200 Rixdaler Courant, Gived
Af Sahl: Frue Dispinde Søster Bartholin Sahl: Doctor Jens Bircheröd, Fordum Discop,
Udi Aalborg, Hans Efterleverfke, Hvorom dend Af Bemelte hr: Professor Lauridz Luia,
som Exceutori Testamenti opRittede Fundatz saaledis liuder.

No. 814.

No. 2: F. 4tes. Een Rixport.

Efter som Welædle og Welbiurdirge nu hos Gud Sahlige Frue Søster Bartholin, Hans
Høyærværdighed Sahlig Doctor Jens Bircheröd, fordum Discop Udi Aalborg Hans efterleverfke,
haver udi sit Codicil Af 30 Janv: 1717:., Gived til Friderichsborg Skole 200 Rixd: i
dend Christelige og Gudelige erindring, At Hendis Sahl: Fader Magister Albret Bartholin,
haver tilforne været Rector udi samme Skole: og der hun forlanged, at ieg Underskrevne,
skulle som Executor Testamenti, herom opRittede een Fundatz efter det som i samme Codicill,
derom findes indførdt; Saa haver ieg fundet det At være min skyldighed, samme dend Sahlig
Frue Dispiundes siste Willie og Gudelige Intention At efterkomme, og derfor, Hermed for Alle

Witterlig Gjør, At Belbemelte Sahl: Frue Bispinde Bircheröd haver Gifved og Legered til Friderichsborg Skoel, een Capitall Af 200 Rdr. Courandt myndt, og det med disse Vilkor, At Nendten der Af skal Narlig Uddeelis til tvende Fattige doeg flittige Discipler i samme Skoel, Men dersom noegen Af dend Sahl: Biscops eller Frue Bispindes Paarvrende kom der at Gaae i Skoel, og behøvede dette Stipendium, da de frem for Andre at niude det, og At samme her efter kaldes Legatum Bircherodio Bartholi[ni]anum og paa det At samme Legatum, ei i Fremtiden skal forryffis eller forandres, Saa Bliver ovenskrefne Capitall hermed overleverid til Hans Kongl: Mai^ts Hof Prædikant og Confessionarius Magister Christen Lemviggh med ydmyggt og Erbsædiggt begiering, till samtlige Scholareherne, over bemelte Friderichsborg Skoel, Høyadle og Welbaarne hr: Geheime Raad og Rintmand von Eichstedt, Hans Kongelig Mai^ts Confessionarius og Hof Prædikant, Høyarværdige Magister Christen Lemviggh, Welærværdige og Høylarde hr: Anders Hoff, Kongelig Mai^ts Elog Prædikant, og Sogne Præst til Milleröd og Herleff, samt Proust over Lunge Friderichsborgs Herred, At samme Capital imod vis forsikkring, maatte paa Nendte worde Udsadt, og Nendten der Af efter denne Fundatz Narlig worde uddeelt, og At De og Deris Esterkommere, vilde drage, saa Christelig, og forsvarlig omsorg for dette Legatum, At det til fattige Skoelbørns nytte Stedse kand blive Conserverid, Som de det for [den] Alwidende Gud, og høie Øfrighed Agter at bekjendt være, og forsvare. Dette til Bekrefstelse, hafver ieg denne Fundatz med min egen Haand og Signette Stadfastet, og derhos ombedet tvende Af dend Sahl: Frue Bispindes Arvinger Hr: Jens Rosenvinge og Monsieur von Bergen med mig At underskrive og forseigle.

Odense

dend 28 Juny 1717. Lauridz Luia.

J. Rosenvinge, A. von Bergen.

(Efter Copier i Skolens Archiv. — S. Hofm. VII. S. 178. 179).

F o r t e g n e l s e

o v e r

D i s c i p l e,

der ere dimitterede fra den Kongelige lærde Skole i Frederiksborg

1690-1835.

Gjenstanden for eet af de følgende Hefter vil blive en Samling af Efterretninger om de Mandes Bepnet, der i Frederiksborg Skole have lagt Grunden til deres Ungdoms Dannelse. For Meddelelsen har Samleren ikke opstillet sig nogen anden Lov, end den historiske Sandheds i Forbindelse med Kort-
hed; og det er ikke blot den Navnkundiges Bane, hans Blik vil ledsage.

Den her meddelte Fortegnelse omfatter kun de sidste 146 Aar af Skolens Tilværelse; for de foregaaende 57 siden 1633 har Forfatteren alene Brudstykker, der ordnede ville følge i det paa-
tænkte Hefte. En fuldstændig Liste over alle fra Frederiksborg Skole Dimitterede er nu ikke muelig. Universitetets Matricul hos Decanus i det philosophiske Facultet har tabt alle Protokoller indtil Be-
gyndelsen af det attende Aarhundrede; i Skolens eget Archiv fandtes, ogsaa før dets Undergang
1834, ingen Protokol over Skolens Disciple, ældre, end den, der bevarede deres Navne fra 1669
Marts til 1739 December, i hvilken tillige fandtes den ældste Liste over Dimissi 1703-1740.

De vigtigste Kilder til den her meddelte Fortegnelse ere: 1) "Friderichsborgs Scholes
Qvitansbog," som jeg i Marts d. N. har fundet i Frederichsborg Amt's Archiv. Den indbefatter
Aarene 1690-1723. — 2) Matricula Decani — fra Aaret 1703. — 3) De alphabetisk ordnede Pro-
tokoller over Studenterne ved Kjøbenhavns Universitet — fra Aaret 1700 (hos Universitets-Pedellen). —
4) Frederiksborg Skoles Regnskaber fra 1730-1809, forsaavidt samme findes i Archiverne ved Skolen,
Amtshuset og det Kongelige Confessionariat. — 5) En af D. G. Moldenhawer verificeret Fortegnelse
over de fra Frederiksborg Skole Dimitteredes Charakterer for Astronomien ved Examen Artium
1776-1790 (i Skolens Archiv). — [6] Fortegnelse over de af Rector B. Wendtsen dimitterede Disciple
i F. P. S. Dahls Indbydelseskrift: Til Wendt Wendtsens Minde, 1831.]

Af disse er Qvitansbogen en paalidelig Kilde for Antagelsen af, at i det Mindste de paa
Listen Opførte ere bleve dimitterede, saasom dens Angivelser grunde sig paa den Skik, at enhver
Discipel af Skolen ved sin Dimission erholdt "4 Rdlr. at deponere med." Men at Man ei feiler
meget ved at antage, at denne Hjælp af Alle er modtagen, har jeg seet ved Sammenligningen med
Matricula Decani og Universitets-Pedellens Protokoller. De 2 sidstnævnte Kilder vare ei uden an-
dre Hjælpermidler tilstrækkelige til en fuldstændig Liste, da begge lide af Unøjagtighed i Angivelse af
Navnene, og stundum forverle, ofte ubelade Skolerne, fra hvilke de Dimitterede ere komne. Sko-
lens Regnskaber have ydet det fuldstændigste og paalideligste Hjælpermiddel for vedkommende Aar.

De i nærværende Fortegnelse anførte Disciple ere dimitterede

for 1690-1702 af Rector Jens Christophersen Ledøe.

— 1703-1728 — — Torckel Rasmussen Granovius.

— 1729-1766 — — Johannes Schrøder.

— 1767-1789 — — Povel Wendtsen.

— 1790-1830 — — Wendt Wendtsen.

— 1831-1834 — constitueret Rector Erik Gierup Tauber.

— 1835 — Overlærer, Vicarius Rectoris, F. P. S. Dahl.

Kun ved Andes Hjælp vil Samlingen af Efterretningerne, der ogsaa skulle medtage de for
1690 Dimitterede, kunne blive nogenlunde fuldstændig. Og om saadan kjarlig Understøttelse, der dog
ei behøver at medtage Efterretningerne i Worms og Nyerups Literatur-Lexica, haaber Forfatteren
ei forgjæves herved at lade udgaae Opfordring til Skolens ældre Disciple og andre Velhændere.

*) En Fortegnelse over de af Rector Schrøder Dimitterede, som skal findes i en Aargang af Kjøbenhavns Adresse-
Bog 1766-1775, har Forfatteren ei endnu kunnet benytte.

**) "1637-38 findes første Gang anført at 3 som deponerede blev givet til Hjælp til Kleber a 4 Rdlr." (P. B.) Denne
Skik afskaffedes ved en Scholarch-Session den 11 Sept. 1775.

1690.

1. Hendrich Færst.
2. Jørgen Wilefeld.

1691.

3. Jørgen Matthijøn Hildebrandt (Hildebrand).

1692.

4. Kield Matthijøn Veierholm.
5. Hans Hendrich Langmach.
6. Jens Jensøn Bording.
7. Joachim Dithmar Fabich.

1694.

8. Jens Hansøn Posholan.
9. Jørgen Marcusøn Clodius (Clod).
10. Augustinus Mortensøn Niemand.
11. Jacob Jørgensen Møllengracht.
12. Jonas Hermansen Eterm.
13. Anders Lauridsøn Falch.
14. Anders Frødrichsøn Gølsche.

1695.

15. Esaias Helt.
16. Johan Euxen.
17. Henrich Wager.

1697.

18. Thomas Vangius.
19. Lambert Windekilde.
20. Christopher Langmach.
21. Jens Torbensøn.
22. Povel Jørgensøn Lundager.
23. Jacob Laursøn Esbønderup.
24. Hans Ulldrichsøn Helt.
25. Jesper Amgel.

1699.

26. Jens Hansøn Windekilde.
27. Hans Wilhelm Klinck; Hammer.
28. Jørgen Høfding.
29. Peder Thomason Brinch.
30. Diderich Johansen.
31. Niels Pedersøn Bech.
32. Otthe Ludvigsen Stoud.
33. Erich Willumsen Bredall.
34. Even Olsen Mynt.

1701.

35. Lauge Hanssøn Vork.
36. Anders Oluffsen Schreder (Sartorius).
37. Niels Caspersøn Dresler.
38. Niels Koch.
39. Christopher Bliemeester.
40. Frands Frandsøn Eudrio.
41. Jacob Lorensøn Meulengracht.
42. Lorens Lorensøn Meulengracht.
43. Andreas (Jørgensen) Flugge.
44. Niels Hansøn (Bircherod).
45. Oluff Mortensøn.
46. Hans Jacob Eschermacher.
47. Wendt Andersøn Tibirch.
48. Joachim Nielsen Høsfing.

1703.

49. Jens Olsøn Meløse.
50. Wilhelm Johansen Rysse.
51. Jens Madsøn Brun.
52. Hendrich Marcusøn Cump.
53. Jacob Marcusen Cump.

54. Jøer Wichmansen Hassebarth.
55. Christen Thomassen Nallestrup.
56. Børge Svendsen Schoulund.

1704.

57. Petrus Nicolaus Andree Møller.
58. Christianus Friderici Knopperus.
59. Petrus Friderici Knopperus.
60. Dietericus Jani Bang.
61. Petrus Andree Munch.
62. Andreas Petri Baar.
63. Andreas Ellekilde.

1705.

64. Jacobus Jani Bind.
65. Severinus Hermannii Mat.
66. Thomas Benedicti Thorschmede.
67. Laurentius Cornificii Valderup.
68. Arelius Georgii Lundager.

1706.

69. Bartholus Bruno.
70. Christianus Cuur.
71. Daniel Kellinghusen.
72. Nicolaus Bannet.
73. Daniel Høstved.
74. Olaus Hannibalis Jesen.
75. Johannes Helsingius.
76. Christophorus Petri Sunlij.
77. Reinholdus Canuti Montanus.

1707.

78. Christopher Ottesen Ledovius (d. e. Ledøe).
79. Rield Munk.
80. Ole Jacobsen Brønbye.
81. Andreas Fogh.

1708.

82. Johannes Hermannus Johannides Chiinsius
(d. e. Kysle).
83. Janus Rabier.

84. Samuel Binding.
85. Severinus Michael Kuur.
86. Adamus Levinus Kuur.

1709.

87. Justus Valentinus Torberni Ledøe.
88. Johannes Torberni Ledovius (d. e. Ledøe).
89. Laurentius Nicolai Lindberg.
90. Thomas Lindeman.
91. Michael Guldborg.

1710.

92. Christopher Jensen Lidovius (d. e. Ledøe).
93. Rasmus Binding.
94. Niels Wilsund.
95. Casper Lerberg.
96. Christian Bræm.
97. Peter Friis.

1711.

98. Jacob Christensen Halborg.
99. Niels Lindtener.
100. Johannes Eichel.
101. Olaus Abildius. (Oluf Nielsen Abild).
102. Rasmus Madsen Drm.

1712.

103. Niels Jørgensen Lachmand.
104. Petrus Paus.
105. Johan Friderich Hornemann.

1714.

106. Rasmus Reguelsen.
107. Lorenz Ungell.
108. Anders Angel.
109. Mads Ginderup.
110. Matthias Eschildsen Seest.
111. Rasmus Pedersen Storm.
112. Matthias Bircherod.
113. Esfren Nielsen Frids.

1715.

114. Hermannus Verndrup.
 115. Johannes Verndrup.
 116. Janus Bind.
 117. Johan Wilhelm Hoffmann.
 118. Johan Christopher Forbernsen.

1717.

119. Wilhelm Topp.
 120. Anders Qvist.
 121. Albert Fers.
 122. Johan Joachim Marchman.
 123. Johan Tobiasen.
 124. Peter Holst.
 125. Laurids Grønbeck.
 126. Petrus Reinhold Haberdorph.
 127. Matthias Albert Haberdorph.
 128. Isaac Grundtvig.
 129. Erich Tuschler.
 130. Christian Ulldrich Tønder.
 131. Andreas Tuschler.
 132. Christian Friderich Stolpe.
 133. Georgius Ogelbye.
 134. Christian Friderich Hummer.

1719.

135. Henrich Gerner.
 136. Poul Bagger.
 137. Lars Lobes.
 138. Christian Langemak.
 139. Christian Brochmand.
 140. Christian Langemach Leth.

1720.

141. Peder Munch.
 142. Isver Først.
 143. Johan Hendrich Skou.
 144. Nicolai Jørgen Stolpe.

145. Laurids Bergeskou.

146. Janus Høest. (?)

1721.

147. Holger Jochumsen Nyholm.
 148. Willads Pedersen Qvist.
 149. Johannes Statius Silkenstad.
 150. Johannes Esaiæ Fleischer.
 151. Ludovicus Møller.

1722.

152. Casparus Christophorus Hoennius (?).
 153. Castanus Daggo Hoennius (?).

1723.

154. Rasmus Jensen.
 155. Lars Jørdhøy.
 156. Peder Christian Topp.
 157. Johan Henrich Huusmann.
 158. Johan Otte Haalsted.
 159. Ulrich Christian Allum.
 160. Jørgen Seerup Vie.

1724.

161. Bollerus Lürdorf Weigaard.
 162. Laurentius Bacchewold.
 163. Erich Langballe.
 164. Petrus Jørdhøy.
 165. Christian Friis Poulsen.

1725.

166. Janus Gerner.
 167. Otto Jacob Gerner.
 168. Janus Munch.
 169. Henrich Hiort.
 170. Johannes Georgius Bang.

1726.

171. Nicolaus Nyberg.
 172. Joachim Friderich Zarth.
 173. Johannes Fridericus Wende.

XXVIII

174. Georgius Baggeus.

175. Petrus Fabich.

1728.

176. Paulus Johannides Hiort.

177. Georgius Ebbo Claudii.

178. Christian Friderich Nyholm.

179. Friderich Majer.

180. Sinnelius Brandt.

181. Johannes Lange.

182. Sinnelius Lange.

183. Josias Henrich Bergeskov.

184. Jacob Jacobsen Adolph.

185. Olaus Bang Olai fil.

186. Janus Dons.

187. Johannes Jacobus Stoud.

188. Guntherus Søndermann Th. fil.

189. Christian Henrich Stoud.

190. Wilhelm Bang.

1729.

191. Janus Jacobi Hegelund.

192. Jeremias Andreas Wulff.

193. Laurentius Bredall.

194. Johannes Lange.

1730.

195. Bartholdus Luja.

196. Johannes Saur.

197. Otto Luja.

198. Johannes Otto Frisius.

199. Jacobus Købke.

200. Casparus Kolichen.

201. Johannes Christophorus Palemandus.

202. Petrus Lind.

1731.

203. Ludvig Stoud.

204. Lorenz Berg.

205. Christopher Nyholm.

206. Johan Otto Bang.

207. Thomas Reinhold Luja.

208. Andreas Lundhof.

1732.

209. Peder Fersløw.

210. Friderich Qvist.

211. Glæser Olsen.

212. Niels Mandrup.

213. Jens Leider.

1733.

214. Hans Møssing.

215. Svend Wegner.

216. Michael Brandt.

217. Svend Svendsen.

218. Peter Schæffer.

219. Hans Jørgen Garde.

220. Hans Wille.

221. Jens How Schiwe.

222. Georgius Brandt.

1734.

223. Lorenz Storm.

224. Johan Daniel Wilken.

225. Jørgen Walsøe (Hvalsøe?)

226. Lorenz Helt.

227. Lorenz Neersløv.

228. Henric Berg.

1735.

229. Wilhelm Henric Patberg.

230. Eric Colstrup.

231. Peter Nicolai Schiott.

232. Henric Joachim Stolpe.

233. Frideric Schæffer.

234. Peder Schow.

235. Nicolai Reich.

236. Peder Schalk.

237. Christian Valentin Traven.

1736.

238. Henric Neuter.
 239. Hans Henric Daw.
 240. Christian Henric Lusa.
 241. Mandrup Euren.
 242. Peder Krojer.

1737.

243. Ludvig Christopher Lusa.
 244. Peder Vouchorst.
 245. Broder Brodersen.
 246. Peter Nicolai Gråner.
 247. Ottho Christian Weldingh.
 248. Immanuel Conrad Ludvig. Schmalz.
 249. Nicolai Nyholm.
 250. Peder Brandt.
 251. Niels Gad.
 252. Andreas Bruun.
 253. Peder Taftenberg.
 254. Thomas Evens.

1738.

255. Johannes Olivarius.
 256. Johan Christian Sigfrid Sanny.
 257. Christian Gankel.
 258. Even Jacob Selleboe.
 259. Frideric Klarup.
 260. Morten Thrane Kothenburg.
 261. Oluf Sonbye.
 262. Morten Braad.
 263. Niels Wash.
 264. Malthæ Beck.
 265. Jørgen Hatting Torwer.
 266. Thomas Benedictus Mejer.
 267. Hans Teestrup.

1739.

268. Ulbric Sontum.
 269. Povel Ventsøn.

270. Ludvig Wilhelm Friis. (Fries?).
 271. Christen Stoebe.
 272. Cai Anton Topp.
 273. Peder Johannes Lemvig.
 274. Anders Juul (Juel?).
 275. Ulbric Frideric Form.
 276. Joachim Henric Schweder.
 277. Casren Mørck.

1740.

278. Frideric Colbjørnsen.
 279. Niels Windefilde.
 280. Arndt Mortensen Haar.
 281. Lorents Frobos (Frobørs?).
 282. Hans (Casparsen) Kruse.
 283. Tycho Brandt.
 284. Jens Witthusen.
 285. Johannes Wolff.
 286. Frideric Carl Muncheberg.
 287. Christopher Windefilde.
 288. Ulric Adolph Jæger.
 289. Frideric Conrad Jæger.
 290. Christian Detlev Lesh.
 291. Laurik Granberg.

1741.

292. Goldmar Danchel Caspersen.
 293. Jørgen Hofum.
 294. August Albert Roggenkamp.
 295. Martin Hübner.
 296. Peder Jørgensen Friis.
 297. Laurik Christophersen Brøndlund.
 298. Thomas Edvard Sylow.
 299. Sochim Vendike.
 300. Heino Gerhard Brølund.
 301. Matthias Birch.
 302. Morten Mejer (Burchardi lil.).

1742.

303. Christian Ludvig Bøje (Bøjesen?)
 304. Peter Flesborg.
 305. Jens (Johannes?) Frost.
 306. Johan Georg Schmalz.
 307. Carl Frederic Sannij.
 308. Mogens Sandberg.
 309. Peder Maar.
 310. Lauritz Høiberg.
 311. Bent Fresleb (Fresløv?)
 312. Hans Bugge.
 313. Niels Prahl.
 314. Hans Dons.
 315. Christopher Fersb.
 316. Christopher Hjort (Hjorth?)
 317. Lauritz Lind.
 318. Johan Christian Zuschlag.
 319. Johannes Zuschlag.
 320. Niels Harber.
 321. Evend Schoulund.
 322. Sofren Thrane.

1743.

323. Christen Hiermin.
 324. Iver Sundbye.
 325. Povel Wedel.
 326. Clemens Thue Samsing.
 327. Jens Nicolai Møller.
 328. Jacob Linddam.
 329. Peter Berg.
 330. Morten Berg.
 331. Oluf Rose.
 332. Peter Møssin.
 333. Jens Christian Mørch
 334. Hans Windekilde.
 335. Sofren Hansen.
 336. Johannes Wilsgaard.

1744.

337. Lauritz Blichert.
 338. Johan Jacob Lund.
 339. Peter Andreas Lemeyer.
 340. Johan Arndt Dysfel.
 341. Peder Friis Vager.
 342. Christopher Dideric Friedenreich.
 343. Christen Ording.
 344. Andreas Hoffgaard.
 345. Henric Nicolai Owenberg.
 346. Matthias Ulric Lund.
 347. Mauritz Bircherod.

1745.

348. Frideric Fresslund.
 349. Niels Muus.
 350. Jørgen Paulin Bagger.
 351. Herløf Dahlhoff.
 352. Jørgen Morsleth.
 353. Gotfred Peter Masmusen.
 354. Jens Bircherod.
 355. Jørgen Leth Schønning.
 356. Povel Gerhard Schumacher.
 357. Johan Peter Wessel.

1746.

358. Jørgen Pedersen.
 359. Christian Lygaard.
 360. Albert Lund.
 361. Jens Walling.
 362. Jørgen Birch.
 363. Jens Kirkerup.
 364. Sofren Kirkerup.
 365. Christian Flensborg.
 366. Frideric Christian Grundtvig.
 367. Jens Peter Abel.
 368. Adam Anton Wegge.
 369. Jens Christian Prahl.

370. Frideric Juul (Juhl?)

371. Tycho Jespersen.

372. Christian Annerup.

373. Hans Nicolai Larsen.

374. Johannes Jacob Dumreicher.

375. Andreas Lund (Nicolai fil.).

1747.

376. Johannes Herfurt (Heerfordt?)

377. Johannes Reisl.

378. Johannes Borch.

379. Rasmus Tisvilde. (Tisvilde?).

380. Johan Christian Eller.

381. Jacob Eivers (Sigversen).

382. Johan Christian Albini.

383. Gotlob Becher.

384. Herman Treschow Wegner.

385. Lauritz Paludan.

386. Jacob Matthisen Lund.

387. Stephen Weisendunk (Wesendunk?).

388. Christian Juul (C. Laurentii Jull?).

389. Jørgen Andreas Bang.

390. Oluf Lund Bang.

391. Matthias Christian Bøhm (Böhme?)

392. Andreas Schwarzkopff.

393. Jens Wall.

394. Christopher Püil.

395. Carolus Due. ("e priv. cum testimonio
Reet. Fridericib.")

1748.

396. Christian Weldingh.

397. Johan Adolph Stage.

398. Thomas Hans Schwertmand.

399. Frideric Wilhelm Bind.

400. Peter Hiermind.

401. Jes Warnings.

402. Frideric Carl Dvift.

403. Hans Ulric Jøenstrup.

404. Niels Schow.

405. Jørgen Kosod.

406. Peter Dviflin.

407. Christian Ursin.

408. Nicolai Henric Ursin.

409. Jørgen Sandbye Torwer.

410. Lassenius Lassen.

411. Adam Schmidt.

1749.

412. Andreas Laurentius Petri fil.

413. Balthasar Engel.

414. Carl Thestrup.

415. Severinus Flesborg.

416. Niisfenius Wedel.

417. Janus Daniel Wedel.

418. Mauritius Mojer.

419. Johannes Sandberg.

420. Isaacus Leonhard.

421. Matthias Kosod.

422. Johannes Püil.

423. Hermannus Ponck.

424. Christianus Schalestin.

425. Petrus Gutfeldt.

426. Abrahamus Dviflin.

427. Ivarus Finde.

428. Laurentius Clausen.

429. Christianus Fridericus Neve.

430. Christianus Halsing ("e priv. Friderici-
burg.")

1750.

431. Johannes Petrus Maar.

432. Janus Stage.

433. Fridericus Adolphus Carlsen.

434. Mauritius Friedenreich.

435. Paulus Grill.

436. Johannes Wellejus.
 437. Samuel Prah. l.
 438. Jacobus Henricus Schmalz.
 439. Martinus Qvistgaard.
 440. Laurentius Gregorii fil.
 441. Boëtius Rasch.
 442. Ivarus Hersted.
 443. Andreas Gise.
 444. Nicolaus Severinus Mühle Trøstrup.
 445. Nicolaus Dlaus Stolpe.
 446. Jacobus Lemming.

1751.

447. Balthasar Weiher.
 448. Jacobus Schougaard.
 449. Nicolaus Falck Gloersen.
 450. Jacobus Maar.
 451. Johannes Wieher (?).

1752.

452. Christianus Fredericus Morsleth.
 453. Petrus Nørregaard.
 454. Petrus Christianus Stage.
 455. Johannes Christianus Haar.
 456. Johannes Adolphus Tostgaard.
 457. Eveno Lund.
 458. Jacobus Adolph.
 459. Johannes Henricus Prah. l.
 460. Jacobus Schrøder.
 461. Andreas Schwarzkopf.
 462. Andreas Christianus Henne.
 463. Johannes Vedsted.
 464. Marcus Oberkamp.
 465. Carolus Rosenmeier Schrøder.

1753.

466. Bartholomæus Schwermann.
 467. Johannes Fredericus Geiß.
 468. Petrus Helt.

469. Nicolaus Ears.

470. Dlaus Muus.

1754.

471. Johan Jacob Milche.
 472. Jørgen Nicolai Koch (Kock?)
 473. Johan Wilhelm Jacobi.
 474. Niels Niis.
 475. Johan Nicolai Lesberg.
 476. Johan Jacob Rosfing.
 477. Matthias Salling.
 478. Christen Lesjøe.

1755.

479. Frideric Gram.
 480. Frideric Stephan Knudsen.
 481. Laurits Bruun.
 482. Niels Lange.
 483. Richard Berg.
 484. Christian Carl Krøjer.
 485. Hans Hartmann Bentzen.
 486. Nejer Bergersen Gielleballe.
 487. Jørgen Strøegaard.
 488. Jørgen Berg.

1756.

489. Frideric Christian Hai (Hæi? Høy?)
 490. Christian Carl Lampe.
 491. Hans Peter Hammer.
 492. Christian Casen Busch.
 493. Johan Peter Walbye (Walbye?)
 494. Povel Rosen.
 495. Frideric Hartmann.
 496. Frans Narestrup.
 497. Christian Eierup.
 498. Hans Gotfred Neander.
 499. Johan Georg Neander.
 500. Laurits Breslov.

1757.

501. Peder Wølbike.
 502. Bjørn Nordstjerne.
 503. Frideric Daniel Crucau.
 504. Jens Tulle.
 505. Bendix Christian Røtting.
 506. Just Storm.
 507. Johan Wilhelm Cardeš.

1758.

508. Peder Grønbeck.
 509. Albert Reehfeldt.
 510. Johan Eierup.
 511. Jacob Hansen.
 512. Christopher Tikisb.
 513. Henrik Christian Gude.

1759.

514. Jonas Weibye.
 515. Mauritz Marchmann.
 516. Carl Schrøder.
 517. Christian Frideric Elling.
 518. Wolff Christopher Møller (Müller).
 519. Hans Salling.
 520. Frederic Ludvig Severin.
 521. Hans Henrik Effildsen.

1760.

522. Lauritz Nørregaard.
 523. Joseph Marekmann.
 524. Peder Burchard Zwergius.
 525. Andreas Gundersen.
 526. Niels Ussing.
 527. Henric Ussing.
 528. Jens Nimb.
 529. Andreas Lyngsøe.

1761.

530. Lauritz Birchedal.
 531. Peder Schrøder.

532. Matthias Schwarzkopff.
 533. Hans Christian Adolph.
 534. Nicolai Jensen.
 535. Niels Angel.
 536. Oluf Rosengaard.
 537. Oluf Røsted.

1762.

538. Holger Tryde.
 539. Henning Junghans Hjerrild.
 540. Christopher Schrøder.
 541. Jacob Schwarzkopff.
 542. Georg Andreas Fabricius.
 543. Johan Christian Fabricius.
 544. Johan Henrik Lund.
 545. Niels Wolff.
 546. Peter Berg.
 547. Børge Petersen.

1763.

548. Christian Schipper.
 549. Joachim Zarth Adolph.
 550. Oluf Guldberg.
 551. Nasmus Topp.
 552. Wilhelm Marchmann.
 553. Johan Wilhelm Guldbrand.
 554. Peder Georg Vøll.
 555. Niels Schindler.

1764.

556. Matthias Jørgen Matthiesen.
 557. Simon Jørgensen.
 558. Carl Wilhelm Spærck.
 559. Claus Plum.
 560. Jens Torchild Langemach.
 561. Jens Christian Lottrup.
 562. Carl Christian Bendtsen.
 563. Johan Wilhelm Weischer.

1765.

564. Peder Schiwe ("priv."?).
 565. Johannes Nyholm.
 566. Lorents Angell Hølst.
 567. Claus Henrik Høen.
 568. Peter Samuel Dorn.
 569. Johan Diderich Nasbech.
 570. Johan Michael Kejser.
 571. Jørgen Pedersen.
 572. Friderich Henrik Martner.
 573. Hans Albert Hvistendahl.
 574. Bonde Løndahl.
 575. Johan Henrik Broe.

1766.

576. Christian Heiberg Rahrs.
 577. Peder Manderup Euren.
 578. Johan Christian Wosé.
 579. Matthias Munchéboe.
 580. Johan Herman Dahl.
 581. Jens Nasch Licht.

1767.

582. Hans Lyngbye.
 583. Friderich Dahl.
 584. Christopher Nyholm.
 585. Johannes Sørensen Hjorth.
 586. Lars Christian Nielsen Schowgaard.
 587. Peder Nielsen Schowgaard.

1768.

588. Hans Wandall Brunn.
 589. Peder Buch.
 590. Jens Dorn.
 591. Friderich Carl Dahlstrøm.
 592. Knud Selmuyn den Fleischer.

1769.

593. Niels Olivarius Schiwe.
 594. Anton Rasmus Schnabel.

595. Claus Dajon.
 596. Johan Jørgen Wildt.
 597. Andreas Schwarzkopff.
 598. Morten Smith Pedersen.

1770.

599. Georg Friderich de Franckenau.
 600. Friderich Carl Männich.
 601. Børge Pöscholan Kosod.
 602. Christian Winslow.
 603. Lars Pedersen Schalks.

1771.

604. Hans Buch.
 605. Claus Peter Vierring.
 606. Hans Jacob Ager.
 607. Peter Christian Zeuthen.
 608. Peder Sommer.
 609. Jensenius Thaur.

1772.

610. Holger Jrgens.
 611. Nicolai Dahlstrøm.
 612. Hans Gude.
 613. Hans Tikjøb.
 614. Hans Adolph Agerbech.
 615. Rasmus Jensen Thillerup.
 616. Nads Kosod Ancher.

1774.

617. Adam Gottlob Anthon.
 618. Paulus Hartsé.
 619. Claus Lassen.
 620. Nicolaus Tønnesen.
 621. Wilhelmus Lyngh.
 622. Matthias Effild.
 623. Joannes Hilarius (Eilersen?).
 624. Henricus Hilarius.

1775.

625. Friderich Christian Gøtje.
 626. Johan Conrad Feldt.
 627. Adolph Ulrich Meyner.
 628. Jacob Kresting Hansen.
 629. Laurentius Etub.
 630. Andreas Helt.
 631. Johan Jacob Wille.
 632. Laurentius (Lorents) Dynch.

1776.

633. Nicolaus Hartse.
 634. Matthias Dahlstrøm.
 635. Petrus Dahlhoff.
 636. Johannes Mossin Lange.

1777.

637. Daniel Eiler.

1778.

638. Georgius Matthias Schougaard.
 639. Engelbrecht Lottrup.
 640. Herman Kresting Hansen.
 641. Johannes Petrus Gad.
 642. Fridericus Conradus Form.
 643. Paulus Bohn.
 644. Hermann Voss.

1779.

645. Laurentius Hiort Bohn.
 646. Jacob Bagger.

1780.

647. Bendt Bendtsen.
 648. Gyntelberg Abel.
 649. Andreas Hiermin.
 650. Canutus Arild Friis.
 651. Severinus Notshfeld.
 652. Andreas Fuglsang Dircks.
 653. Henrik Conrad Obenhansen.

1781.

654. Jacob Eiler.

1782.

655. Jørgen Smith.
 656. Peter Christian Gilsager.
 657. Peter Rasbeck.
 658. Knud Wille.
 659. Hans Jørgensen Reinsholm.
 660. Christian Holm.
 661. Johannes Holm.

1783.

662. Christian Klingsberg.
 663. Elias Grøner.
 664. Hans Ksofoed.
 665. Jens Ksofoed.
 666. Peter Reith.

1784.

667. Friderich Holmsted Tobiesen.

1785.

668. Johan Samuel Wolgandt.
 669. Friderich Wilhelm Emil Clausen.
 670. Lars Christian Holm.
 671. Peter Christian Petersen.
 672. Ole Niesen Ostensfeldt.

1786.

673. Frants Henrik Müller.
 674. Svend Nielsen Bruun.

1787.

675. Friderich Carl Gram Brammer.
 676. Friderich Carl Gram Bendtsen.
 677. Friderich Wilhelm Wisch.
 678. Niels Lepper (Leppert?).
 679. Friderich Carl Emil Nielsen.
 680. Johan Friderich Jochel.
 681. Carsten Ludvig Schiøth.
 682. Jørgen Wilhelm Willumsen.

1788.

683. Johan Peter Wedel.
684. Poul Quist.
685. Bølle Friderich Brammer.

1789.

686. Joachim Henrich Brammer.
687. Ferdinand Christopher Stub.
688. Conrad Zimmer.
689. Henrich Smith.
690. Gregers Johan Discher.
691. Marcus (Jonas) Ludvig Nielsen.

1790.

692. Emanuel Walling.
693. Johan Claus Goos.
694. Marcus Clausen.
695. Andreas Wiborg Schjødtt.
696. Jacob Ferdinand Jochel.
697. Peder Hans Mønster.
698. Andreas Peter Møden.
699. Carl Christian Mønster.
700. Erhard Mønster.
701. Christian Friderich Berner.

1791.

702. Gerhard Peter Brammer.
703. Gottfred Henrich Wendtsen.
704. Jens Schister.
705. Knud Giandrup.
706. Albert Ludvig Gottlieb.
707. Peder Møden ("e priv. Friderich").

1792.

708. Peder Anton Christian Nøvager.
709. Hermann Dominicus Keutel.
710. Peder Wilhelm Berner.
711. Niels Riær.
712. Thomas Christian Ernst Withusen.
713. Christian Conrad Henne.

1793.

714. Johan Rehling.
715. Ferdinand Ludvig Røtting.
716. Bendix Bendixen Røtting
717. Jacob Hegelund Egerod.
718. Johan Michael Christian Bek.
719. Johan Georg (Gerhard?) Nielsen.
720. Johannes Jøns.

1794.

721. Adam Anton Frederik Schrøder.
722. Niels Skive Sidelmann.
723. Hermann Dominicus Bockmann Rehling.
724. Jacob Andreas Wille.
725. Peter Ernst Lunde.
726. Knud Christian Rosenkilde.
727. Peter Nicolai Kruckow.
728. Poul Johan Berner.
729. Christian Henrik Ernst Hoffmann.
730. Frederik Joachim Abel.

1795.

731. Frederik Ferdinand Nøvager.
732. Christian Henne.
733. Jens Faber Lihne.
734. Frederik Wilhelm Willemoës.
735. Christian Friderik Willemoës.
736. Friderik Anthon Dop.
737. Anthon Henrik Matthiesen.

1796.

738. Friderik Christian Wilhelm Goos.
739. Christian Alexander Platon.
740. Andreas Jørgen Glerup.
741. Johannes Schrøder Wendtsen.
742. Wilhelm Andreas Hoffmann.

1797.

743. Adam Gottlieb Giede.

744. Matthias Svendsen.
745. Knud Kamshardt Prn.

1798.

746. Friderich Holmsted Paludan.
747. Jens Jacob Paludan.
748. Doe Voesen.
749. Hans Rosenqvist.
750. Isaaeh Adrian.
751. Jens Christian Fangel.
752. Peter Keemcke.

1799.

753. Andreas Smith Wagens.
754. Jørgen Henrik Berner.
755. Friderich Christian Nielsen.
756. Ove Rosenqvist.
757. Johan Henrik Lind.
758. Peter Als Biering.

1800.

759. Carl August Nielsen.
760. Johan Jørgen Goos.
761. Adolph Friderich Præet.
762. Jochum Jørgensen Lieungh.
763. Jacob Morten Helmundt
764. Christian Raben.

1801.

765. Peter Eilert Madsen.
766. Hans Georg Diderich Adolph Keshing.
767. Carl Ludvig Joseph Seeboth.
768. Hans Joachim Friderich Goos.
769. Johan Friderich Schrum.
770. Johan Henrik Reinhardt.

1802.

771. Friderich Dakewalt Wamberg.
772. Niels Christian Morville.
773. Julian Marius Biering.

1803.

774. Søren Friderich Meyer.

1804.

775. Christen Hans Jørgen Dahl.
776. Frederik Peter Jacob Dahl.
777. David Siellebsl.

1805.

778. Gerhard Giese Salicath.
779. Christian Friderich Prahl.

1806.

780. Christian Bagge Jensen.
781. Michael Johan Lynge.
782. Johan Friderich Falck.
783. Engelbreth Finne.
784. Mogens Bentzen.
785. Jens Christian Fangel.

1807.

786. Johan Carl Christian Salicath.
787. Canutus Broust Wederkinch.
788. Friderich Leopold v. Blicher-Olsen.
789. Niels Christian Bends.
790. Søren August Brühl.
791. Otto Casper Valentin Wedel.

1808.

792. Hans Christian Lorenzen.

1810.

793. Jens David Frederik Salicath.
794. Jensenius Magnus Sommer.
795. Johannes Stein Zoffmann.

1811.

796. Friderich Severin Lorenzen.
797. Christian Henrich Würzen.
798. Peter Gottman Henrich Ludvig Salicath.
799. Christian Lemvig.
800. Jens Georg Lind.

1812.

801. Paul Vendsen.
802. Wilhelm August Arctander.
803. Leonard Abel.
804. Holger Fangel.
805. Christian Ditlev Fasting.
806. Jørgen Gottberg Sommer.

1813.

807. Friderich Christian Appeldorn.
808. Peter Georg Bang.
809. Johan Henrich Adolph Ewertsen.
810. Peter Christian Stenersen Gad.

1814.

811. Thomas Maimvering Arthur Arctander.
812. Dagge Tausan Uelsing.
813. Jacob Andresen.
814. Lauritz Gerhard Fasting.

1815.

815. Jørgen Nasbech.
816. Carl Gottfred Lynge.
817. Jørgen Schive.

1816.

818. Peter Ludvig Ditlev v. Flindt.
819. Tage Ulgreen Uelsing.
820. Jørgen Gad.
821. Hans Mønnefad.
822. Hans Wilhelm Frydendahl.
823. Nicolai Ulrich Kroesing.
824. Hans Marius Svante.
825. Lars Winslow.
826. Morten Joachim Ferdinand Ewanenffjold.

1817.

827. Carl Fasting.
828. Jørgen Kosoed.
829. Lauritz Peter Larsen.
830. Conrad Albert Rasin.
831. Christian von Berner.
832. Johan Peter Petersen.
833. Christen Pram Gad.
834. Hans Gjørup Holst.
835. Hans Pedersen West.
836. Carl Friderich Hasensfeldt.

1818.

837. Andreas Jørgen Vendsen.
838. Gerhard Peter Brammer.
839. Niels Peter Rasmussen.
840. Peter Andreas Lynge.
841. Johan Henrich Maahr.
842. Carl Holger Wisby.

1819.

843. Michael Henrich Ludvig Dahlerup.
844. Peter Nicolai Keith.
845. Johan Angel Sørensen.
846. Carl Wilhelm Langberg.

847. Andreas Peter Berggreen.
 848. Niels West Hoffmeyer.
 849. Carl Wilhelm Lange.

1820.

850. Gustav Christian Nicolai Borch.
 851. Peter Stagemeyer Ussing.
 852. Henrich Rudolph Buchhave.
 853. Ludvig Feilberg.
 854. Johan Nicolai Madvig.
 855. Wilhelm Nicolai Adrian.

1821.

856. Carl Henrich August Wendtsen.
 857. Christen Heiberg Jespersen.
 858. Hans Anker Jespersen.
 859. Thomas Nicolai Nielsen.

1822.

860. Hans Peter Bisted.
 861. Søren Brøndsted Aschlund.
 862. Carl Adolph Købke.
 863. Poul Christian Holm.
 864. Knud Esfild Møhl.
 865. Henrich Lewekow Dahlerup.
 866. Lauritz Christian Ludvig Lassen.
 867. Ernst Henrich Holst.
 868. Johan Christian Brøns.
 869. Georg Arnold Hentz.
 870. Bertel Michael Nosted.

1823.

871. Friderich Christian v. Haven.
 872. Samuel Anton Sølling.
 873. Wilhelm Pllgaard.

874. Georg Thaning.
 875. Andreas Thaning.

1824.

876. Christian Hieronymus Hübner.
 877. Jsaach Marius Wendtsen Gad.
 878. Henrich Christian Lemvig.
 879. Niels Peter Petersen.
 880. Jørgen Gottfred Petersen.
 881. Wilhelm August Giørling.
 882. Carl Friderich Wilhelm Sarauw.
 883. Knud Ville Sonnese.
 884. Edvard Gudmand August Hindberg.

1825.

885. Ludvig Wendtsen.
 886. Christian Georg Dahlerup.
 887. Peter Willemoes Becker.
 888. Ernst Henrich Arentander.
 889. Jørgen Lauritz Schou.
 890. Wilhelm Henrich Hahn Wisby.

1826.

891. Hans Adolph Sølling.
 892. Carl Wilhelm Reith.
 893. Frits Sannom.
 894. Nicolai Peter v. Haven.
 895. Christian Linde Holst.
 896. Erik Worm Vegtrup.

1827.

897. Volle Hermann Mørch.
 898. Carl Ludvig Jensen.
 899. Carl Christian Lund.

1828.

900. Carl Edvard Notvitt.
 901. Edvard August Dahlerup.
 902. Nissenius Claus Wedel.
 903. Carl Ferdinand Emil Engel.
 904. Carl Otto Sandberg.
 905. Just Peter de Fontenay.
 906. Friderich Emil Hansen.

1829.

907. Niels Peter Cruusberg.
 908. Hans Wilhelm Niber Nielsen.
 909. Jens Wilhelm Leth.

1830.

910. Johan Anton Frederik Wilhelm Petersen.
 911. Jørgen Scheel Meyer.
 912. Johan Frederik Schrøder.
 913. Martin Julius Gierling.
 914. Martin Arns.
 915. Jørgen Ditlev Hansen.
 916. Christian Frederik Nicolai Reinhard.
 917. Frants Carl Edvard Reinhard.

1831.

918. Johan Frederik Wedel.

919. Carl Emil Dahlerup.
 920. Christian Frederik Vegtrup.

1832.

921. Friderik Weilbach.
 922. Otto Frederik Kynde.
 923. Conrad Martin Koost.
 924. Georg Tannes Wedel.
 925. Carl Matthias Theodor Schütz.
 926. Ernst Albert de Fontenay.
 927. Ole Ludvig Emil Smith.
 928. Hans Peter Frandsen.
 929. Frederik Dlaus Moe.

1833.

930. Harald Waldemar Dahlerup.
 931. Gustav Emil Sølling.
 932. Niels Hoffmann From.
 933. Ernst Sarauw.

1835.

934. Jacob Frederik Rinch.
 935. Johan Clemens Tode Reinhard.
 936. Hans Peter Duurloo.
 937. Johannes Erlandsen.
 938. Johan Ditlev Zepelin Neefe.
 939. Carl Frederik Wilhelm Bodenhoff.

Endnu inden de sidste Blade af "Historiske Efterretninger om den Kongelige lærde Skole ved Frederiksborg, første Hefte", vare trykte blev Forfatteren ved en med Taknemmelighed modtagen gunstig Meddelelse af Hans Høiærværdighed, Hr. Dr. Theol., Biskop Nynster, sat i Stand til at offentliggjøre den vigtige Efterretning, at Protokollerne No. 2 og 3 af det kjøbenhavnske Universitets Matricul in folio for Aarene 1611—1667 og 1667—1740, endnu ere bevarede, samt til af disse at levere en Liste over de fra Frederiksborg Skole 1634—1689 dimitterede Disciple.

1634. 22 Novbr. 1. Petrus Erici Offedensis. 2. Henricus Jacobi Warfodius. 1635. 8 Novbr. 3. Paulus Jacobeus. 4. Olaus Bundeus. 5. Didericus Johannis. 1636. 12 Mai. 6. Christophorus Edisius. 7. Harbovicus Arnonis f. 8. Nicolaus Johannis f. 1637. 1 Juni. 9. Benedictus Petri Hallandus. 10. Johannes Jacobi Ottorpensis. 1638. 7 Mai. 11. Ericus Andree. 12. Martinus Petri Bleecking. 13. Janus Johannis Neelbyensis. 14. Thomas Magni. 15. Severinus Nicolai Bloek. 1639. 6 Juni. ("præstito juramento"). 16. Janus Jacobi. 17. Jacobus Carstanus. 18. Johannes Johannis Zythagetus. 1639. 3 Juni. ("præmisso solenni depositionis ritu"). 19. Laurentius Severini. 20. Petrus Petri Hiennig. 21. Henricus Henrici Ksloënsis. 22. Clemens Gotthardi Ksloënsis. 23. Fredericus Claudii Helsingorensis. 1642. 11 Juni. 24. Johannes Erici.....	25. Severinus Laurentii Schivingius. 26. Janus Henrici Fridericiburgensis. 27. Janus Laurentii Bugæus. 28. Andreas Johannis Paus. 29. Elias Nicolai Hillebrand. 30. Laurentius Petri Sverdrupius. 1643. 7 Decbr. 31. Janus Andree Norvegus. 32. Magnus Michaelis. 33. Nicolaus Michaelis. 1644. 2 Decbr. 34. Olaus Andree Friderichstodienfis. 35. Byrgerus Nicolai Norvagus. 36. Nicolaus Jani Tichovius Hallandus. 37. Matthias Olai Ingelstrup Hallandus. 38. Canutus Johannis Ganz. 39. Nicolaus Andree Norvagus. 1645. 11 Decbr. 40. Petrus Olai Hafuiensis. 1646. 25 Mai. 41. Johannes Wilhelmi Ortunganus. 42. Johannes Andree Helsingburgensis. 43. Eveno Joannis Botecherus. 1647. 22 Jul. 44. Carstanus Henrici. 45. Vilhadus Andree. 46. Janus Jani Munkius Limber. 47. Henricus Francisci. 48. Laurentius Balthasaris. 1647. 16 Decb. 49. Olaus Christiannus Frisius. 50. Daniel Joachimi. 51. Paullus Evenonis Scanus.

1648. 2 Juni.
 52. Johannes Wilhelmi.
 1649. 6 Juni.
 53. Johannes Hornius.
 54. Jacobus Petri.
 1649. 3 Decbr.
 55. Henricus Petri Nidrosiensis.
 1650. 12 Juni.
 56. Antonius Francisci.
 57. Matthias Canuti.
 58. Trunderus Caspari.
 59. Nicolaus Matthiæ.
 60. Severinus Olai.
 1651. 26 April.
 61. Laurentius Matthiæ Hofst.
 62. Jacobus Johannis Sadolinus
 63. Petrus Arnoldi.
 64. Severinus
 65. Johannes Bernovius.
 1651. 3 Novbr.
 66. Magnus Andree.
 1652. 26 Mai.
 67. Laurentius Martini Senglofianus.
 68. Nicolaus Martini Jarum.
 69. Magnus Jani Vasculanus.
 70. Johannes Matthiæ Senglofianus.
 71. Theocorus Chiltani.
 72. Zacharias Johannis Brunonius.
 73. Johannes Severini.
 1653. 16 Mai.
 74. Simon Petri Hoffius.
 75. Janus Nicolai.
 76. Nicolaus Petri.
 77. Georgius Johannis.
 78. Eschillus Johannis.
 1654. 6 Mai.
 79. Christianus Christierni.
 80. Janus Andree Wandalosius.
 81. Wilhelmus Sinclairus.
 82. Thomas Johannis Ringovius

1655. 7 Juni.
 83. Petrus Jacobi Worup.
 84. Johannes Schanchius.
 85. Ottho Jacobi Hafniensis.
 86. Jonas Lindius.
 87. Laurentius Johannis Esbynderup.
 1655. 20 Octbr.
 88. Jacobus Enogius.
 89. Johannes Ursinus.
 1656. 9 Mai.
 90. Johannes Jacobi Keinapel.
 91. Laurentius Christierni Wolberup.
 92. Matthias Johannis.
 93. Christiernus Johannes Holsatus.
 1657. 16 Novbr.
 94. Christiernus Georgii Slangendorphius.
 95. Gabriel Rull.
 96. Johannes Hoff.
 97. Canutus Christierni Hegardus.
 1658. 3 Mai.
 98. Erasmus Jacobi Scanus.
 99. Johannes Arnoldi Christianiensis.
 1660. 16 April.
 100. Janus Arnoldi Prenslerus.
 101. Rudolphus Arnoldi Prenslerus.
 102. Martinus Trugilli.
 1660. 4 Mai.
 103. Janus Michaelis Dorfsinus.
 104. Henricus Marci Reinerus.
 1660. 16 Mai.
 105. Severinus Nicolaus Pindius.
 1660. 26 Mai.
 106. Nicolaus Olai Scheenensis.
 1660. 19 Juni.
 107. Johannes Johannis Hofst.
 108. Joannes Thomæ Norvegus.
 109. Michael Nicolai Bassius.
 110. Bernhardus Matthiæ Horupius.
 1660. 3 August.
 111. Christianus Gudmandi.

1661. 13 Martis.
112. Alexander Jani Bangius.
113. Augustinus Gabrielis.
114. Christianus Zachariae.
115. Christianus Petri Pilgardus.
116. Simon Christierni Arolduensis.
1661. 18 Octbr.
117. Olaus Jani Pomagriensis.
118. Johannes Matthiae Trane.
119. Laurentius Canuti.
120. Petrus Jonæ Bergensis.
121. Laurentius Justini Bergensis.
122. Oliverus Olavius Forsshyensis.
1661. 4 Novbr.
123. Nicolaus Severini Cartemundanus.
1662. 24 April.
124. Petrus Johannis Kielbek.
125. Nicolaus Johannis Wingaard.
126. Olaus Andreae Qvegnerius.
127. Severinus Johannis Hagerup.
128. Gerhardus Gerhardi Mummiius.
129. Jonas Johannis Albinus.
1662. 23 Mai.
130. Andreas Magni Eidenfis.
1663. 26 Octbr.
131. Erasmus Samuelis.
132. Stephanis Johannis Bumenius.
1664. 3 Mai.
133. Johannes Johannis Helsingorensis.
134. Andreas Severini Wiburgensis.
1664. 14 Mai.
135. Petrus Joannis Drammingensis.
1664. 26 Octbr.
136. Petrus Christierni Felicifontanus.
1665. 12 Mai.
137. Georgius Erasmi Munch.
138. Olaus Erici Eieberg.
139. Fridericus Erasmi Munch.
140. Alexander Jacobi Kartemundanus.
141. Joannes Richardi Studens.
142. Christianus Nicolai Bodecherus.
143. Johannes Valentini Merchel.
1665. 26 Octbr.
144. Matthias Olai Humblius.
145. Jonas Christiani Luster.
146. Jacobus Samuelis Agricola.
147. Martinus Erasmi Joburgensis.
148. Erasmus Michaelis Mullenius.
149. Jacobus Eliae Agricola.
1666. 20 Juli.
150. Michael Valentini Merchel.
151. Georgius Maurittii Orderup.
152. Johannes Maurittii Orderup.
153. Johannes Joannes Namlosius.
154. Laurentius Christiani Cocerus.
155. Johannes Jacobi Qvist.
1667. 1 Juli.
156. Nicolaus Andreae Hem.
157. Petrus Claudii Namlosius.
1667. 1 Octbr.
158. Marcus Jani Hielm.
159. Petrus Jonæ Normannus.
1668. 13 Juli.
160. Laurentius Johannis Schrøderus.
1669. 20 Juli.
161. Benedictus Henrici Stochius.
162. Joarus Petri Munchius.
163. Janus Petri Munchius.
164. Jacobus Jacobi Froestensis.
165. Borgerus Andreae.
1670. 20 Juli.
166. Janus Laurentii.
1671. Juli.
167. Canutus Johannis.
168. Johannes Stoch.
1673. 19 Juli.
169. Matthias Vilhadius Lægaard.
170. Evenningius Johannis.
171. Janus Nicolai Hoff.

	1674. 11 Juli.	187. Johannes Canuti de Fine.
172. Ericus Olai Sletting.		188. Erasmus Canuti de Fine.
	1675. 19 Juli.	1684. 14 Juni.
173. Matthias Nicolai Worm.		189. Fridericus Christianus Michaelis v. Haven.
	1676. 24 Juli.	190. Nicolaus Severini Friis.
174. Laurentius Georgii Nafchow.		191. Severinus Georgii Brun.
175. Christophorus Petri Lynge.		192. Georgius Christiani Schmitz.
	1678. 11 Juni.	1686. 15 Juli.
176. Nicolaus Enwaldi.		193. Christianus Johannis Branderupius.
	1679. 21 Juli.	194. Petrus Wilhadi Qvist.
177. Nicolaus Christophori Epydstrup.		195. Andreas Petri Chornæus.
178. Janus Nicolai Hillerød.		1687. 22 Juli.
179. Severinus Severini Begerselevius.		196. Petrus Matthiæ Wiærn.
180. Bjærno Nicolai Cronborg.		197. Nicolaus Matthiæ Wiærn.
181. Johannes Johannis.		198. Janus Coccius.
	1680. 12 Juli.	1688. 22 Juli.
182. Andreas Nicolai Veiser.		199. Matthias Martini Gisdsfort.
183. Magnus Magni Grønholdus.		200. Salomon Andrea Bildsund.
	1682. 24 Juli.	1689. 20 Juli.
184. Christianus Nicolai Bøg.		201. Petrus Severini Turnecus.
185. Christophorus Nicolai Bøg.		202. Henricus Georgii Brunovius.
186. Janus Johannis Orm.		203. Jacobus Jani Bording.

Rettelser til S. XXV:

No. 3 horer til Aaret 1690.

Før 1697 er at tilføie: Ericus Olai Tormius; og No. 21 hedder: Jens Torbenfen Ledovius.

Forklaring

til

Tegningerne af Frederiksborg lærde Skole.

Tab. I.

Skolens Hovedbygning. 1631—1806.

A. Første Etage.

- a. Port igjennem Bygningen.
- b. Indgang fra Gaden med Hovedtrappe.
- c. Skolestue for de 3 Lectier paa fire Dag gjennem Bygningen.
- d. Indgang fra Gaarden.
- e. 2 Dagligværelser.
- f. Sovekammer.
- g. Storstue.
- h. Kjøkken.
- i. Spijskammer.
- k. Pigekammer.

} Henhørende til Rector:Vøligen.

B. Anden Etage.

- a. Corridor.
- b. Store Sal.
- c. Lille Sal.
- d. Studerekammer.
- e. 2 Sovekamre.
- f. Læsestue for Anden Lectie.
- g. Værelse for Anden Lecties Hører.
- h. Læsestue for Tredie Lectie.
- i. 2 Værelser for Tredie Lecties Hører.
- k. Dølgang til Loftet.

} Henhørende til Rector:Vøligen.

Tab. II.

Skolens Hovedbygning. 1806—1834.

A. Første Etage.

- a. Port igjennem Bygningen.
- b. Indgang fra Gaden med Hovedtrappe.
- c. Indgang fra Gaarden til Rector:Vøligen.
- d. }
- e. } Værelser, henhørende til Rector:Vøligen, med Vibeholdelse af den gamle Indretning.
- f. }
- g. }
- i. Kjøkken.
- k. Spijskammer.
- l. 2 Dagligværelser.
- m. Cabinet.
- n. Sal.

} Henhørende til Rector:Vøligen, med Indretning fra 1806.

B. Anden Etage.

- a. Hovedtrappe.
- b. Corridor.
- c. Dgang til Loftet.
- d. Bibliothek og Archiv.
- e.
- f. } Læsestuer for de fire Klasser.
- g. }
- h.

Anm. Da e i Aaret 1823 blev indrettet til Studerekammer for Rector, afdeeldes g til 2 Klasser ved en Brædvæg, og Skillerumsmuren mod f flyttedes. Brædvæggen og Skillerumsmurens nye Plads antydes ved de puncterede Linier.

Tab. III.

Skolens Hovedbygning. 19 April 1836.

A. Første Etage.

- a. Indgang til Skole-Loalet.
- b. Hovedtrappe.
- c. Entree.
- d. Læseværelse og Archiv.
- e. Bibliothek.
- f. Indgang til Rector-Voligen.
- g. Entree.
- h. Dagligværelser.
- i. Cabiner.
- k. Soveværelse.
- l. Sal.
- m. Corridor.
- n. Rectors Studereværelse.
- o. Gæstefkammer.
- p. Køkken.
- q. Spisefkammer.
- r. Pigekammer.
- s. Udgang til Gaarden.

B. Anden Etage.

- a. Hovedtrappe.
- b. Corridor.
- c. Indgang til
- d. Forsamlingsværelse for Lærerne.
- e. Communications-Trappe til Læseværelset og Bibliotheket.
- f. Dgang til Loftet.
- g. Første,
- h. Anden,
- i. Tredie,
- k. Fjerde Klasse.

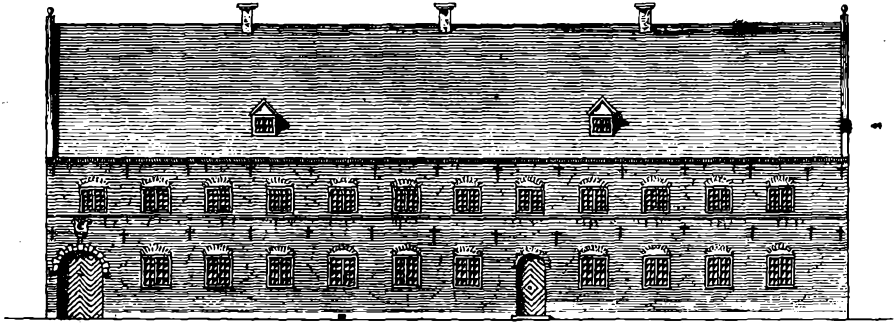
Tab. IV.

General-Plan af Skolens Bygninger. 19 April 1836.

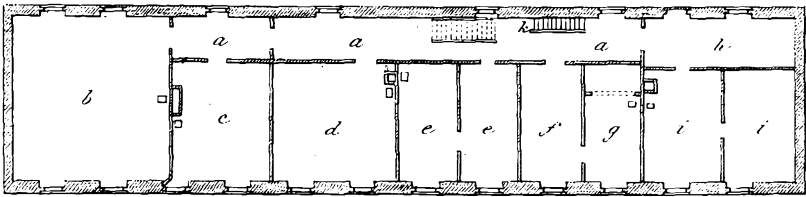
- a. Skolebygningen. S. Tab. III, A.
- b. Gymnastik-Huus.
- c. Gymnastik-Plads.
- d. Locum.
- e. Værelser for Pedellen.
- f. Locale til Skolens Brændsel.
- g. Gaardsrum.
- h. Havestue.
- i. Stald.
- k. Foderkammer.
- l. Brænde- og Tørvehuus.
- m. Bogn-Nemise.
- n. Karlekammer.
- o. Vasserhuus.
- p. Locum.
- q. Gaardsrum.
- r. Have.

} Henhørende til Rector-Volligen.

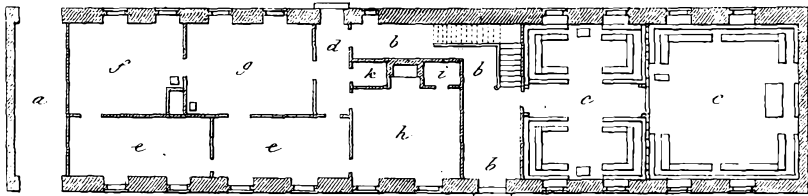
I følge Befaling fra den Kongelige Direction for Universitetet og de lærde Skoler finder Indvielsen af Frederiksborg Kongelige lærde Skoles nye Hovedbygning Sted Torsdagen den 26de Mai 1836 om Middagen Kl. 1. Indvielsesfestalen holdes af Hans Høiærverdighed, Hr. Dr. Theol. S. P. Mynster, Biskop i Sjællands Stift, Ordens-Biskop, Kongelig Confessionarius, Commandeur af Danebrogen og Danebrogsmand. En Cantate af Hr. Cantor N. U. Krossing, componeret af Hr. Musiklærer N. P. Berggreen, aabner og slutter Festsigheden, til hvilken Forældre og Børgere for Skolens Disciple samt andre Skolens Belyndere herved indbydes.

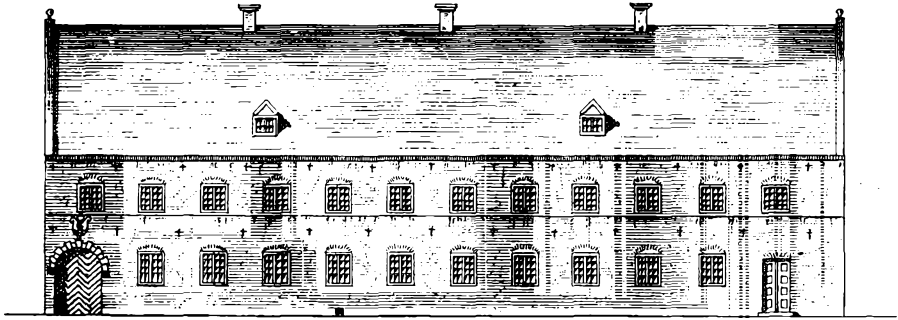

B

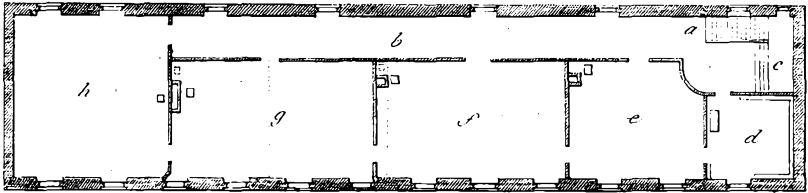

A

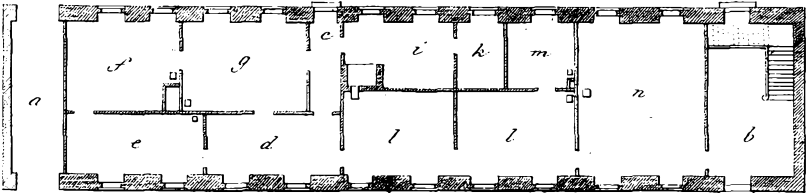

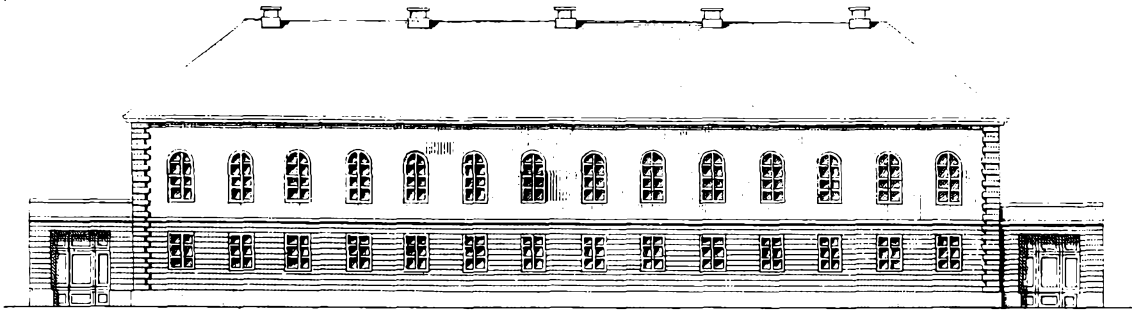

B

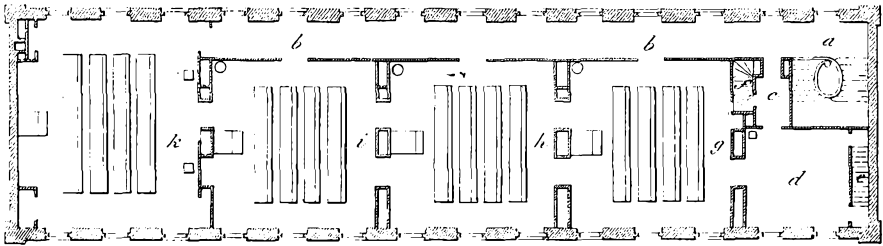

A

B

A

